

KİTABIN İÇİNDƏKİLƏR

Ölməyə vaxtı olmayan adam..... 7

TANIŞ DA VAR, TANIŞ DA.

Tanış da var, tanış da.....	12
Vəzifəm xətrinə.....	13
Nuşı-canın.....	13
Qorxsun o kəslər.....	14
İşin yox.....	14
Xain ürəyi.....	15
Mənə bəsdir.....	15
Qorxuram amma.....	15
Məndə olaydı.....	16
Mərhələ yoxdur.....	16
«Ürək sözü».....	17
Ehtiyatla yaz!.....	17
Çıxmır başım.....	18
Əfsus!.....	20
Yada düşmür.....	21
Ərizə.....	23
Səninçün də var.....	24
Çağırış.....	25
Qalasan, qalmayasan.....	26
Belə də olur.....	27
Kölgəsindən qorxanın oğluna nəsihəti.....	28
Boz üz.....	29
Axmaq.....	29
Elə də olur, belə də olur.....	31
Müalicə.....	32
Özündən bədgüman.....	34
Öz-özündən şübhəli.....	35
Çox da ki töhmət almışam.....	36
Tənbəlin qısa cavabları.....	37
Dəyişildi.....	37
Təmizkar kimi qaldı.....	39

Dədəmə.....	39
Çəkhaçək.....	41
Adətkar.....	41
Tənqid.....	42
Zirəngəm.....	43
Yazırılar boş-boşuna.....	43
Dəstə ilə getdilər.....	44
Hərə öz arşını ilə.....	45
Əslində kiçilirdi.....	45
Xasiyyətnaməsində.....	46
Bir sayaq.....	46
Tərəzi.....	47
Kifayətdi mənə.....	47
Keçmə belə kişidən.....	48
Qayğıma qalmır bu kişi.....	49
Onda da, indi də.....	50
Bala bələlər.....	51
«Toydan sonra nağara».....	52
«Yaxşı oğlan».....	53
Heyif.....	54
Mənə.....	56
Mülk.....	55
Güya yazardin sən özün.....	56
«Tədbir görüldü».....	57
«Yaxşı adamdır» dedilər.....	58
Qohumluq.....	59
Ötürür.....	60
Tapdı təsəlli.....	60
Bu mənəm, mən deyiləm?.....	61
Ölməyə vaxt tapdı dədəm.....	62
Ehtiyatzadə.....	63
Yol söhbəti.....	64
Kef çəkirəm mən də, əmi.....	66
Sən də bizim kəndlisiən.....	67
Ot kökü üstə bitər.....	69
Altı otağımız var.....	70
Necədir?.....	71

Çayxanada.....	72
Sərxoşluq.....	73
İstəmir.....	74
Bu sayaq ənənə.....	75
Karnaval mahnisı.....	76
«Balqabaq».....	77
Utanmir.....	79
Cərimə topu.....	80
Axtar təzə day-day mənə.....	81
Axır ki, yixildim.....	82
Hələ bu harasıdır.....	83
Qarğanın şikayəti.....	84
Özümlə zarafatdan.....	84
Özümə nəsihətdən.....	85
Boşboğaz.....	85
Belə getməz.....	86
Cindar.....	87
Artıqtamah arvadin nəsihəti.....	89
Qonşudan qalma dala.....	90
Ay oğul!.....	92
Deyəcəklər.....	93
Sən özünçün eləsən, mən də özümçün beləyəm.....	93
Bunda olan ədaya bax.....	94
Cüçələr.....	95
Karin könlündəki.....	96
Arzudan arzu doğdu.....	98
Tərif ilə yixdiq.....	100
Fermada yaz günü.....	100
Xəyalplov.....	101
Şəkk qulağım səsdədir.....	102
Hələlik.....	104
Yazmışam.....	105
Düşdü gözündən.....	106
Söhrətpərəst.....	108
Batmişan.....	108
Yenə yay gəldi.....	109
Mənə kar eyləmir.....	109

Ortada baş dolandıraq.....	110
Tərif.....	111
Hay-haray.....	112
Töhmət.....	113
Səbr elə.....	113
Rəisin qəbulunda.....	114
Haradan biliydim.....	115
Keçdi bir sayaq.....	116
Yaz, qələm.....	117
Qalibdir.....	119
Böhtançı.....	118
İndi ayılmışam hələ.....	119
Ticarətdədir.....	121
Sənə nə?.....	122
Qanmamışam.....	123
Möhtəkirin bolluqdan gileyi.....	124
Bala hey!.....	126
Bəxtəvərəm mən.....	127
Dələduzun dərdi.....	128
Bircə dəfə narazı qaldı.....	128
Hələlik yazmıram.....	130
Gənc şairin ikinci seri.....	131
Bizə sarı.....	131
Yazma.....	132
Mehmanxanada.....	134
Dostumun sevgisi.....	135
Bilməmişəm.....	136
Sabiranə.....	136
Füzuli heykəlinin drama ilə söhbəti.....	138
Eləsin.....	138
Bilmirəm.....	139
Annamaza verib.....	140
Fəryadı var.....	140
Baş əyən deyiləm.....	141
Mənə qalsa.....	142
Qalandan-qalana.....	142
Məzhəkə düşdü.....	143
Sənsiz.....	143

Danışaq.....	144
Yarəb.....	145
Düşə gen gərək.....	146
Yaltağın mahnisi.....	147
Qadın bayatıları.....	148
Mənim tək.....	149
Bir bax.....	150
Qızıl balıq nağılı.....	151
Xəbərin varmı.....	158
Birbəbir.....	158
Bu ərimə qurban.....	160
Mən deyən oldu, sən deyən?.....	161
Gör.....	161
Vəsiyyət.....	162
Füzuli demişkən.....	163
Bəziləri.....	164
Yalan ha deyil.....	165
Dəyiş söhbəti.....	166
Sığmazam.....	167
Bizim qız.....	168
«Gələrsən qadan allam».....	169
Düz olur.....	170
Düşdü.....	170
Ax...ax.....	171
Yoxdur.....	172
Dədələr	173

«DƏVƏDƏN XEYLİ BÖYÜKDÜR FİLİMİZ...»

Ərzi-hal.....	174
Qızılıağac qoruğunda.....	175
Bax kombinata.....	177
Bir zoopark var Bakıda.....	178
Məhəbbətin var.....	184
Bənzərsən dəryada qocaman dağa.....	185
Təzə il.....	186
Dağlara.....	187
Hər şeyə imkan görürəm	187

Gülüş.....	188
Zarafatyana.....	188
Səhər - səhər.....	189
Demirsən.....	189
Olub.....	190
Nəyim var.....	190
Nə gərəkdir.....	191
Deyinmək mənə qaldı.....	191
Gəlsin.....	192
Gənclikdə.....	192
Əsgər atasıyam mən.....	193
Kefdi bu ay mollaya.....	194
Analar.....	195
Özümçün.....	196
Ötürün məni.....	197
Yox, mənə söz verməyin.....	198
Utanma.....	199
Başgırlayınlər.....	200
Ay bərəkallah.....	201
Molla qulu.....	202
Pirdə.....	203
Bir sayaq.....	204
Son qoyulanda bir ilə.....	205
Mənim tək.....	206
Dedilər.....	207
Hansı hal imiş?.....	208
Dedim odlandı könül.....	208
Ürək.....	209
Mənə hədiyyə olar.....	209
Xəzər.....	210
Analar.....	210
Yanmiram, ömrümün ötən gününə.....	211
Qocalıq.....	211
Sənət vurğununa.....	212
Görürəm.....	213
Nuş olar.....	213
Gülüş.....	214
Bəhri-təvillər.....	215

Ölməyə vaxtı olmayan adam...

40-cı illərdə Bakı məktəblilərinin təşkil etdiyi bir təntənəli tədbirdə balaca Rüfətin əzbərdən dediyi şer MK-nin katibi Mircəfər Bağırovun deyəsən xoşuna gəlmişdi. Gülümsünürdü. Sonra nəyi isə xatırlayıbmış kimi üzünü yanında oturmuş adama çevirdi: "Görəsən bu o Əhmədzadənin qohumu deyil ki". Yanındakı adam "Oğludur" deyəndə dodağındakı təbəssüm əriyib itmişdi....

M.Bağırov şəxsi göstərişi ilə 1938-ci ilin mayında həbs etdirib o dünyaya göndərdiyi inqilabçı, filoloq, şair Zülfüqar Əhmədzadəni yaxşı tanıydı.

...Atası həbs olunanda Rüfət Əhmədzadənin 5 yaşı vardı. Sonralar söz düşəndə deyirdi: "Hərdən mənə elə gəlir ki, anadan olandan repressiyadayam".

Onun yarızarafat dediyi bu sözlərin arxasında acı həqiqət yatırıldı.

Müharibə illərində, dünyanın ac-yalavac vaxtında, el-aləmin içərisində "xalq düşməninin ailəsi" necə yaşaya bilərdi? 13 yaşından Balakəndə səyyar kinomexanik işləməyə başlamışdı. Direktorumuz həlim adamdı"-deyirdi, -"allah ona rəhmət eləsin," xalq düşməni"nin oğlu olduğumu biləndən sonra da məni qovmadı".

Sonra Bakıya qayıtmışdı. Pionerlər evində işləmişdi. İlk şerləri "Kirpi"nin ilk redaktoru Əvəz Sadığın ürəyinə yatmışdı. Onu işə dəvət etmişdi. Məni də Rüfət Zəbioğlunu da Hüseyn Nadiri də..... Bircə dəfə də soruşmadı ki, "haralısan?".

Bu "haralısan?" söhbəti onun ən ağırlı yeri idi. Həmişə də deyirdi ki, bu, daha bizim üçün milli bəlalıqdan çıxıb, siyasi

faciəyə çevrilir.

“Kirpi”yə gələndə 22 yaşı vardı, ömrünün qalan 33 ilini də bu jurnalda həsr etmişdi. Son iyirmi beş ildə redaksiyada ikinci adam vəzifəsini tuturdu. Həmin müddətdə dörd redaktor dəyişilmişdi və hər dəfə də “başının üstündən”, kənardan gətirirdilər. Bəzən özündən səbəbini soruşanda zarafata salıb deyirdi ki, “neyləyim, “Qrafa”ya düşmürəm”. “Qrafa” deyəndə kadrlar anketinin “doğuluğu yer” bəndini nəzərdə tuturdu.

Bir də arabir şer həvəskarlarına yarızarafat deyirdi: “Yaxşı güzəran, ad-san istəyirsinzsə satira yazmayıñ”.

Belə desə də ürəyindəki başqa duyğuydu:

Deyə bilməz mənə bir kimsə ki,bəxtim yoxdur,
Eşqimin şahı mənəm,çox da ki,taxtım yoxdur.
Sevməyənlər məni, hərçənd deyirlər : ”öl də”,
Bilməyirlər ki,daha ölməyə vaxtım yoxdur.

Doğrudan da həmişə tələsən və bir az da hövsələsiz şair ömrünün son addımını da 1988-ci ilin 15 dekabr axşamı , adətincə tələsik atdı. İşdən evə dönəndə 17-15-di. 17-30-da o, artıq yoxdu. Kişi kimi,açıq,vuruşan şerlər yaratdı, ömründə bircə dəfə də mədhiyyə deməyi şəninə siğışdırmadı. Nə bir mükafat,nə fəxri ad,nə fəxri məzarıstan....Mükafatı – ölüncə sevdiyi və ölüncə güldürdüyü,düşündürdüyü xalqın alqısı, sevgisi oldu...

Şairlərin iç dünyasını yazdıqları şerlərdən daha dəqiq və aydın eks etdirən elə bir rentgen qurğusu hələlik yoxdur və yəqin ki,heç bir zaman olmayıacaq da.... Sevimli satirik şairimiz Rüfət Əhmədzadənin də şerləri bu mənada istisna təşkil etmir.

Yurdumuzda üç ilə yaxın cəmiyyəti sağlamlaşdırmağa yönəldilən “qlastnost” siyasetini şair böyük sevincə qarşılıması,

amma bu sevincinə xəfif kədər də qarışmışdı.Onu kədərləndirən durğunluq və ədalətsizlik zəmanəsində də kefi pis olmayıb,bu gün,hələ dünən mədh etdikləri dövranı amansızca qamçılayan, əslində “qlastnost”dan da şəxsi yaşamaları üçün faydalana mağa can atan , sözün düzünü fərman veriləndən sonra deməyə cəsarəti çatan dil pəhləvanları idi.”Aşkarlıq” şeri məhz belələrinə xitabən yazılmışdı:

Susmağı biz hörmət-ədəb bilmışık,
Amma ədəbsizliyi dəb bilmışık.
Bunları indi nə əcəb bilmışık?
Çünki,şışib partlamalı şar olub,
Guya bu işlər təzə aşkar olub?

(1987)

Bəs,susmağın “hörmət,ədəb” sayıldığı,düz sözə yasaq qoyulduğu vaxtlarda o nə yazdı:

Mən söyürəm nəslini rüşvətxorun,
Göstərirəm əslini rüşvətxorun,
Lap kəsirəm nəslini rüşvətxorun,
Onda deyilər:”Belə olmaz “ qələm!
Hər nə bilirsən,sən özün yaz,qələm!
Mən belə işdən keçirəm vaz,qələm!

Şarta-şarta düşüb əl çalan,kütlə içində itib-batan və simasını da itirmiş tipik “dəymə mənə dəyməyim sənə” adamının obrazını belə açırdı:

Hər dəfə iclasda var qaldırıb əl,söz alan,
Fərqi nə varmış mənə,düz danışır,ya yalan,
Ay kişilər,kim bilir sədrə tərəfdar olan
Bəlkə də bir dəstədir,yox,mənə söz verməyin,
Şəkk qulağım səsdədir,yox,mənə söz verməyin.

(1976)

Himayə,qohumbazlıq və proteksiya ilə,xalqın qeyrəti oğullarını ayaqlayıb başa keçən başıboşları,bəzən onları nəyin bahasına olursa-olsun vəzifədə saxlamaq arzusundan irəli gələn “töhmət”ləri də görürdü:

Əlbəttə,mənim də xəbərim var xəbərindən,
Lap zatına möhkəm bələdəm,həm də dərindən,
İndi “yenidənqurma” deyib işçilərindən,
Tez-tez dəyişir,heç birin havayı dəyişmir,
Aləm dəyişir,amma bizim dayı dəyişmir.

Həyatının son on-on beş ili teatrla da bağlı idi.Əvvəlcə uşaqlıq dostu,məşhur gülüş ustası Hacıbaba Bağırovun xahişi ilə bir neçə televiziya səhnəcisi yazmışdı.Ondan bir qədər əvvəl istedadlı aktyorlar Eldəniz Zeynalov,İlham Əhmədov, Yaşar Nuriyev onun şərləri əsasında “Bir aktyorun teatri” silsiləsindən televiziya verilişləri hazırlamışdır.

Əvvəl H.Bağırov üçün bir neçə səhnəcik yazdı.Səhnəciklərin qəhrəmanı “Sonqulu” tezliklə məşhurlaşdı.Daha sonra teatr rəhbərliyinin xahişi ilə bu səhnəciklərin əsasında “Sonqulunun sərgüzəştləri” silsiləsindən bir neçə tamaşa yazıldı.

R.Əhmədzadənin teatrla bağlı fəaliyyəti , dostu,gözel bəstəkar Emin Sabitoğlu ilə onun yaradıcı əməkdaşlığını daha da möhkəmlətdi.Gənc Eminlə Rüfətin dostluğununa xeyir-duanı rəhmətlik Sabit müəllimin özü vermişdi.İliyinədək satirik olan şair,”Emin məni zorla lirik etmək istəyir” -deyərdi.Beləcə onların tez məşhurlaşan onlarca şirin nəgmələri yaranmışdı.Rüfət Əhmədzadənin bütün səhnə əsərləri Emin Sabitoğlu ilə birgə yazılmışdır.

Hər dəfə etiraf edirdi: “Mən özümü heç vaxt dramaturq hesab etməmişəm.Yazdığını da bilmirəm,pyesdi,müzikldi,nədi, bəlkə ayrı bir janrdı.Bircə bu bəsimdir ki,adamlar gülürlər...”

Adamların gülüşünə sevinirdi. Amma ömrünün son günləri onda qəribə bir kövrəklik əmələ gəlmışdı. 1988-ci ilin dekabrında Azadlıq meydanındakı mitinqi görəndə isə əməlli-başlı ağlamışdı. "Meydan epopeyası" faciəli başa çatandan bir həftə sonra isə gözlərini əbədi yumdu. Göz yaşlarını onunla birgə dəfn elədik. Bize sonsuz, əbədi gülüşləri qaldı.

Bəlkə elə buna görə də son kitabının əlyazması olan qovluğun üstündə "HƏLƏLİK" yazıb.

Zülfüqar Rüfətoğlu (Əhməd-zadə)

TANIŞ DA VAR, TANIŞ DA...

Tanış var ki, görəndə
Ürəyin dağa dönür,
Tanış var ki, görəndə
Adam yumağa dönür.
Tanış var ki, doymursan
Söhbətindən, sözündən.
Tanış var ki, biryolluq
Zəhlən gedir üzündən,
Tanış var ki, dünyani
Dolaşır adı-sanı,
Tanış var ki, bilinmir
Nə yeri, nə ünvanı...
Elə tanışlar da var,
Siz də tanıyırsınız.
Yaxından olmasa da
Üzdə tanıyırsınız...
Xoşlayıram gəzməyi
Şəhərləri, kəndləri,
Xoşlayıram hər yerdə
Məzəli söhbətləri.
Yaxşı adamlar haqda
Danışmaqdan doymuram,
Üzdəniraqları da
Amma gözdən qoymuram.
Onlar hər yerdə mənə
Yumsa da gözlərini,
Bir çox şerlərimdə
Görürlər özlərini...

VƏZİFƏM XƏTRİNƏ

Mən yazıq öz canımı üzdüm, vəzifəm xətrinə,
Gopları mərcan kimi düzdüm, vəzifəm xətrinə.

İşlərim kimdən keçir, tərif dedim ünvanına,
Çalsalar hər cür hava, süzdüm vəzifəm xətrinə.

Halıma qəlbdən yanalar çox məzəmmət etdilər,
Haqq sözə bəzən dodaq büzdüm vəzifəm xətrinə.

Saymadım töhmətləri, tənqidləri, danlaqları,
Doğrusu, təhqirə də dözdüm vəzifəm xətrinə.

Hər dəfə bir cildə girdim, bir gün işdən qovdular,
Öz-özümdən axırı bezdim vəzifəm xətrinə.

NUŞİ-CANIN

Bir vaxt şışib günbəgün artdın, nuşि-kanın
Zövqünçə olan mətləbə çatdın, nuşि-kanın!

Kəndindən olanlar azışib səcdənə gəldi,
Dost-aşnaları dövrənə dartdın, nuşि-kanın!

«Heç misli tapılmaz kişinin yerliçilikdə»
Hətta belə bir ad da çıxartdın, nuşि-kanın!

İsbata yetirdin, dedilər: «iş bacarandır»,
Öz xeyrin üçün aləmi qatdın, nuşि-kanın!

Həm sözdə, həmi üzdə səxavətli göründün,
Əslində isə hər şeyi satdın, nuşि-kanın!

Af-uf elemə, indi atıblar mitilindən,
Allaha şükür, axırı batdın, nuşि-kanın!

QORXSUN O KƏSLƏR...

Görəsən yer üzünə kim gətirib xəstəliyi?
Kim əkib, kimbecərib, kim bitirib xəstəliyi?

Deyirəm bir elə alim gələ dünya evinə,
Eşidək ki, yer üzündən itirib xəstəliyi.

Ehtiyacı olan olsa, deyərəm dərd yarıdır,
«Mənə lazımdı» deyə kim götürüb xəstəliyi.

Nə şəhərlərdə, nə kəndlərdə görünmür əsəri,
Bir zaman basmış idi aləmi tif xəstəliyi.

Nə qədər xəstəliyin indi kəsiblər kökünü,
Təzə aşkarca çıxıb çoxlu qrip xəstəliyi.

Xəstəlikdən deyirəm, qorxsun o kəslər, Rüfət,
Batacaqdır, yoluxubsa kimə «cib» xəstəliyi.

İŞİN YOX

Şöhrət bazisan, amma çalışmaqda işin yox,
Hər xeyrə-şərə əsla qarışmaqda işin yox.

Arsızlığa bir bax hələ eldən pay umursan,
El xeyrinə bir kəlmə danışmaqda işin yox.

Sən böylə xəyal etmədəsən öndə gedirsən,
Ən öndə olanlarla yarışmaqda işin yox.

Bilməm bu vücudun cürcərib hansı toxumdan?
Aləm alışib yansa, alışmaqda işin yox.

Rüfət, belə nadanları rüsvay eləməkdə
Hərçənd sənin də elə bir tərpənişin yox.

XAIN ÜRƏYİ

Xain ürəyi torbadı, kin saxlar içində,
El gülsə əgər, sizlayıb o ağlar içində.

Gül ətri, çiçək ətri onun burnuna dəyməz,
Qanqal gözünə tez görünər bağlar içində.

Ariflər olan yerdə susar, guya ağırdır,
Alim görünər bir para maymaqlar içində...

MƏNƏ BƏSDİR

Etdiklərimi cüzicə ansan, sənə bəsdir,
Qandıqlarımın yarsını qansan, sənə bəsdir.

Yüz min dəfə yandım necə vardımsa da varam,
Ömründə əgər bir dəfə yansan, sənə bəsdir...

QORXURAM AMMA

Qaldıqca bekar, çox yerə yazdım. kalan ərzi,
Faktın düz ikən, bəs niyə oldun yalan, ərzi?

Getdin, o gedənsən, hələ də yoxdu sorağın,
Tapdın özünə yoxsa qaranlıq dalan, ərzi?

Göndərmiş idim, dərdimi izhar edəsən, sən,
Mən yollamadım ki, daha get daldalan, ərzi.

Qovluqda səni katibə salmış girə əlbət,
Qovluqda yatıb qalma özün qurdalan, ərzi.

Səndən də şikayət yazaram, qorxuram amma,
Olsun o da axır məni gözdən salan ərzi.

MƏNDƏ OLAYDI

Tarla kənarında yatan tənbəli
Oyatdı hay salan motorun səsi,
Bir azca qanrlıb baxdı irəli,
Qalxmağa gəlmədiancaq həvəsi.

Gördü zərif bir qız nəhəng maşınla
Yığır cərgələrdən dümağ pambığı.
Dedi: əhsən sənə, bu az yaşınla
İstəsən, edərsən bir dağ pambığı.

Sonra da gözücü baxdı səmaya,
Enli kürəyini torpağa yaydı.
O fərsiz düşündü, etmədən həya:
«Bu qızın hünəri məndə olaydı».

MƏRHƏLƏ YOXDUR

Sən bilməlisən ki, bala, məndən hələ yoxdur,
Yazdıqlarım həcmində böyük bir şələ yoxdur.

Hardan alacaq indi zəhər gürzə ilanlar?
Alt-üst elədim, bir dənə kərtənkələ yoxdur.

Ən vəhşi olan heyvanı ovcumda boğardım,
Neynim, bu işə məndə bir az hövsələ yoxdur.

Vay halına ki, bir dələduz şerimə düşsün,
Fəryad qoparar ki, belə dəhşət tələ yoxdur.

Düzdür dedilər: amma yaman goplamağın var,
Olsun da, əzizim, yalana mərhələ yoxdur.

«ÜRƏK SÖZÜ»

Şair ərkələ soruşdu
Bir dəfə arvadından:
-Mənim kitablarımıdan
Hansını xoşlayırsan?!
Düz de, sən mənim canım,
Qorxma, qaralmaz qanım.
Arvad dedi: -Əzizim,
İnan, dədəmin canı,
Dünya qədər sevirəm
«Əmanət kitabçanı».

EHTİYATLA YAZ (Qorxağın dilindən)

Mən ki, ayağı çox bədəm,
Şerə qoyan zaman qədəm,
Nəsihət eyləyib dədəm,
Deyib ki, olma müftəbaz,
Yaz!
Amma ehtiyatla yaz!

Fikirlərin lüt olmasın,
Söz kəsərin küt olmasın.
Duzun da səp, şit olmasın,
İstiotun da vur bir az,
Yaz!
Amma ehtiyatla yaz!

Ağırdı tənqidin yükü,
Onunla çıxma hər diki.
Tənqid edəndə gözlə ki,
Kəllənə dəyməsin qapaz,
Yaz!
Amma ehtiyatla yaz!

Dərində salma lövbəri,
Batarsan orda, gəl bəri.
Nə çox dayazda müştəri,
Nə yazsan, etməz etiraz.
Yaz!
Amma ehtiyatla yaz!

Sən özünü sanıb zırək
Arxalılarla etmə çəng,
Məqam düşəndə təkbətək,
Gördün əlindədir boğaz,
Yaz!
Amma ehtiyatla yaz!

Çoxları var ki, aldanıb,
Yandıra bilməyib, yanıb.
Sən özünü qanan sanıb,
Özgəni bilmə anlamaz.
Yaz!
Amma ehtiyatla yaz!

ÇIXMIR BAŞIM

Aylar ötür, ilbəil artır yaşım,
Bir para şeydən yenə çıxmır başım.

Dostlarımın çoxları mən yaşıdadır,
Düzdür ağıl yaşda deyil, başdadır,
Qövr eləyən dərdi-qəmim başqadır.
Dinləyirəm, çünkü ağırdır daşım,
Aylar ötür, ilbəil artır yaşım,
Bir para şeydən yenə çıxmır başım...

Zərrəcə məndən qabağa getməyib,
Adı biliklər ona heç yetməyib,
Elm adına bir şeyi dərk etməyib,
Bəs nə təhər alım olub Mirhaşım?
Aylar ötür, ilbəil artır yaşım,
Bir para şeydən yenə çıxmır başım...

İndi olub baş kudu, cibdən kalan,
Harda xeyir var, ora lövbər salan,
Doğru mənəm, olmuşamancaq yalan,
Yoxsa gəlib mən də yolumdan çəşim?
Aylar ötür, ilbəil artır yaşım,
Bir para şeydən yenə çıxmır başım...

Zəhməti yox, ağızı batıbdır bala,
Mülkünə baxdıqda deyərsən: «qala».
Sığmir ədası hələ zaldan-zala,
Bax, bu onundur, bu mənim dam-daşım.
Aylar ötür, ilbəil artır yaşım,
Bir para şeydən yenə çıxmır başım...

Bilmirəm aləm dəyişibdir niyə,
Qorxuram hərcənd eşidib, inciyə,
Yoxdur idarəmdə vəzifəm deyə,
Ay kişi, saymır məni öz qardaşım,
Aylar ötür, ilbəil artır yaşım,
Bir para şeydən yenə çıxmır başım...

Çoxları almirdəsa düzlük vecə,
Gördülər axırda olur iş necə.
Şükr edirəm allaha gündüz, gecə,
Hər kimi gör, qoymadı həddən aşım,
Aylar ötür, ilbəil artır yaşım,
Bir para şeydən yenə çıxmır başım...

ƏFSUS!

Şerə başlamamışdan
Əvvəl deyim ki, onu-
Çoxdankı əhvalatın
İndi qurtarib sonu.
Günlərin bir günündə
İşə aldım təyinat,
Dedilər ki, səninçün
Başlanır təzə həyat.
Ən kiçik işçi oldum
Çox böyük idarədə,
İzaha ehtiyac yox
Zənnimcə bu barədə,
İllər ötdü, təqvimlər
Qopduqca varaq-varaq,
İstədilər «bir pillə
Məni çəksinlər qabaq».
Təklif gəlib çatanda
Şöbə müdirimizə,
Kişi dayandı üzə:
-Canım, axı, lap ağdır!
Düzdür bacarıqlıdır.
Əfsus ki, çox uşaqdır!
Yenə də keçdi illər
Ötdü bir çox fəsillər,
Çalışmaq oldu andım.
İdarədə çoxunun
Hörmətini qazandım.
Şöbəmizin müdürü
Təqaüdə gedəndə,
Özündən böyüyüňə
Məni təqdim edəndə
Dedi ki, müdirliliyə
Layiqli namizəddir,

Yoldaşlıqda mehriban,
Tələbkarlıqda sərtdir.
Çoxdan bizdə çalışır,
İşləri də rəvandır.
Müdirimin böyüyü
Bircə kəlmə söz dedi:
-Əfsus ki, çox cavandır.
Onun ertəsi günü
Eşitdim bu xəbəri:
Həmin böyük adamın
Qaynı qızının əri
Şöbəyə müdir gəlir.
(İşlər belə düzəlir.)
Yenə çox illər ötdü,
Müdirlər gəldi. getdi.
Kimsə mənim haqqımda
Təzələdi söhbəti,
Cavab oldu çox qəti:
-Bize gənclər gərəkdir!
Bu təklif nə deməkdir?
Artıq onun gəncliyi
Çox uzaqda qalıbdır.
Bacarıqlı işçidir
Əfsus ki, qocalıbdır.

YADA DÜŞMÜR

Direktor hər günkü tək
Yenə bayaqdan bəri
Bir-bir gəzir sexləri
Yanında baş mühəndis,
Müavin, partkom, rəis.
Yanaşib hər işçiyə
İşlər necədir? – deyə,
Bir-bir tutur hal-əhval.

Başlanır sorğu-sual.
Söz açır intizamdan,
Öhdəlikdən, plandan.
Bəsməkandan, filandan,
Olmayandan, olandan.
Deyir: elə edək biz,
Hətta bir dəqiqəmiz
Ötüb keçməsin hədər.
Qızıldan qiymətlidir
İş vaxtı dəqiqələr.
Elə deyilmi, dostlar!
Hamı təsdiq eləyir:
-Bəli, elədir ki, var!
-Öndə gedir həmişə
Vaxtı qabaqlayanlar.
Hamı təsdiq eləyir:
-Bəli, elədir ki, var.
-Buna görə edirəm
Hər gün bu fikri təkrar.
Hamı təsdiq eləyir:
-Bəli elədir ki, var!
Calandıqca söz-sözə
Dəqiqələr ötüşür.
Mühəndisin ağlına
Vaxt haqda təklif düşür.
Müavin razlaşdırır,
Başlanır mübahisə.
Söz verilir partkomaya,
Söz verilir rəisə.
Bu şer də uzanır
O qəbildən
Nə isə...
Saatlar verir bada,
Dəqiqənin söhbəti,
Qızıldan qiymətli vaxt
Yada düşməyir qəti.

ƏRİZƏ

«Müftəbazov Müftədən
Yüz beşinci ərizə.
Yüz beşinci dəfədir
Xahiş edirəm sizə.
Axıradək oxuyun
Bu kiçik ərizəni.
Niyə yaxşı bir işlə
Təmin etmirlər məni?
Məlumunuz olsun ki,
Artıq xeyli zamandır.
Qaynanamın qardaşı
Əməkdə qəhrəmandır.
Min ton pambıq yiğibdir
Onun manqası bu il.
Kiçik qələbə deyil.
O bizim ailənin
Şöhrətidir-şanıdır,
Hünər qəhrəmanıdır,
Əmək qəhrəmanıdır.
Bilməyirəm siz necə
Dözürsünüz bu hala.
Qəhrəmanın qohumu
Aylarla bekar qala.
Rəva bilirsinizmi
Günü-gündən əriyəm?
Axı, mən qəhrəmanın
Bacısının qızının
Çox hörmətli əriyəm.
Hansi işə gedirəm
Burnumu ovursunuz,
Xətir-hörmət qoymadan
İşimdən qovursunuz.
Neçə idarələrdə

Mənim əməyim olub.
Üç-dörd ilin içində
Əmək kitabçam dolub.
Sizdən xahiş edirəm,
Qəhrəmanın adından:
«Mənə vəzifə verin!»
Özü çıxdı yadından.
Heç olmadı xəbəri
İmza yerinə yazdı:
«Bacıqızının əri».

SƏNİN ÜÇÜN DƏ VAR

Kişi evə gəldi şad...
-Gözlərin aydın, arvad!
Keyfimizdir çal, oyna!
Dur qadamı al, oyna!
Deyib, atıldı-düşdü:
-Rəisimiz ilişdi!
Vay yazığın halına...
Atasını dalına
Sarıdılar, qovdular.
Qovut kimi ovdular
Kişini birdən-birə.
Evi də müsadırə
Oldu, aldı payını,
Məni rəis qoydular
Gördüm onun vayını...
Bunu eşitcək arvad,
Bərkdən qopardı fəryad.
Kişi hirsləndi: nə var!
Canını aldı azar?
Rəis olubdur ərin,
Daha nədir dərd-sərin?
Arvad dedi: neyləyim?

Ürəyimi deşir qəm.
Onlar tanımayırlar,
Mən ki, sənə bələdəm.
Çox işə girişibsən,
Çox işdən sürüşübsən,
Eyləyən deyilsən ar,
Ağlayıram, bu gündən
Bir gün səninçün də var

ÇAĞIRIŞ

(Pambıq kollarının dilindən)

Vədələrin, doğrusu, gəlmir saya,
Baş çək, amandır, a sədr, tarlaya!

Halımızı indi düşün bir dərin,
Tuti kimi boş-boş ötür dillərin.

Təliqə yazmaqla keçir günlərin,
Təliqədənmi vuracaqsan taya?
Baş çək, amandır, a sədr, tarlaya!

Çor qurudub canımızı kol canı,
Müftə heyən aqronomun bəs hanı?
Tarla kənarında batan dərmanı
Söylə, nədəndir ki, verirsən zaya,
Baş çək, amandır, a sədr, tarlaya!

Torpağı yumşaltmadılar, keçdi vaxt,
Gör nə qədər bizdən uzundur alaq,
Gözlə hələ, yaşısa yağış baxtabaxt,
Biz sulanaq, ehtiyacın yox çaya,
Baş çək, amandır, a sədr, tarlaya!

İş belə getsə, sözümüzdə varıq,
Zərrə qədər qəlbimizi sıxarıq.
Keçsə də il göy qozadan çıxmariq,
Onda görərsən nə düşürsən vaya,
Baş çək, amandır, a sədr, tarlaya!.

QALASAN, QALMAYASAN?

Gərək hər dərdi deyirlər ürəyə salmayasan,
Bu sözə indi məəttəl qalasan, qalmayasan?

Ürəyi yükləmək olmaz, toxunar səhhətinə,
Görsən haqsızlıq ediblər və düşübsən çətinə,
Bu zaman arxalanancaq özünün qüdrətinə,
Nə deyirlərsə, gərək eyninə heç almayasan,
Bu sözə indi məəttəl qalasan, qalmayasan?

Ürəyin vurmasa normal, vuracaq qan beyninə,
Özünü sakit apar, xəstəyə olmaz deyinə.
İşdə rast gəlsən əgər əmr edənin lap keyinə,
Deyəsən «bəli», «baş üstə!» özün alçalmayasan,
Bu sözə indi məəttəl qalasan, qalmayasan?

Pisə göz yum elə ki, sən daha pislənməyəsən,
Öz qazandıqlarını xərclə, xəsislənməyəsən.
Ürəyin xətri üçün cəhd elə hirsənməyəsən.
Nə hava çalsalar oyna, sən özün çalmayasan,
Bu sözə indi məəttəl qalasan, qalmayasan?

Demə ki, mən beləyəm, çox belə vurnuxma əbəs,
Dinc olar baş-qulağın qəlbini heç sıxma əbəs.
Hər şey üstündə özündən bu qədər çıxma əbəs,
Belə xülyalara ömründə gərək dalmayasan,
Bu sözə indi məəttəl qalasan, qalmayasan?

BELƏ DƏ OLUR?

O gün ki, mən işə getdim,
Böyüklərə hörmət etdim.
Müdirimdən nə əmr aldım,
Öz işimlə razi saldım.
Hamı mənə elədi lağ:
Yaltağa bax, yaltağa bax!
Dedim bəlkə haqlıdırlar,
Hörmətin də ölçüsü var.
Bəlkə bir az olum dikbaş?
Etməyəydim heç belə kaş,
Piçıldadı neçə dodaq:
Lovğaya bax, lovğaya bax!

Bu iş üstə lap o ki var
Məni möhkəm danladılar,
Səhvimi boynuma aldım,
Yenə başı alovlu qaldım.
Dedilər ki, lap oldu ağ,
Qorxağa bax, qorxağa bax!

Qurtarmaqcün bu təşvişdən,
Ərzə yazıb çıxdım işdən.
Bekar qaldım beş-altı ay,
Arvad evdə saldı haray:
Boş sözlərə asır qulaq,
Maymağa bax, maymağa bax!

KÖLGƏSİNDƏN QORXANIN OĞLUNA NƏSİHƏTİ

Oğlum, nə eşitdinsə o saatda danışma!
Alsan belə töhmət də, mükafat da, danışma!

Azdır ilişənlər məgər aləmdə dilindən,
Kimdir sənin hürkən ya pəsindən, ya zilindən,
Çox dəbbələyərsənsə, atarlar mitilindən,
Düz qəddini lap bir balaca qatda, danışma!

Hər kim sənə əmr eyləsə, bir anda sual ol,
Ömrün boyu bir işdə yetişmə, elə kal ol.
Lap tənqid olunsan belə oğlum, yenə lal ol,
Bilsən ki, yalandır dediyi, hətta danışma!

Min yol demişəm olsa çənən boş, zay olarsan,
Baxmaz üzünə kimsə, oğul, əzvay olarsan.
Üst-üstə yiğarsan, görünər rüsvay olarsan,
Hər kim nə verir, yiğinən alt-altda, danışma!

Sən oxşa mənə, ot kökü üstdə bitir, oğlum,
Hər kəs nə deyir fərqinə varma, götür, oğlum,
Al bir qulağından, o birindən ötür, oğlum,
Yanvarda eşitdiklərini martda danışma!

Neylirsən, ay oğlum, biləsən kim kimə yardımır,
Kim yaxşı, ya kim pis, dələduz, mərdiməzardır?
Aşkarda gülər üzlə dolan, faydası vardır,
Daxildə alış, yan, belə lap partda, danışma!

BOZ ÜZ

Harda aş olsa, orada baş mənəm;
Töhmətə ömrüm boyu yoldaş mənəm.
Lal oluram kim nə desə, daş mənəm,
Bir dəfə könlüm də qubar eyləmir,
Hər nə deyirlər mənə kar eyləmir.

İndi enişlik də yoxuşdur mənə,
Əyriliyim varsa da, xoşdur mənə.
Mənalı sözlər belə, boşdur mənə,
Əyrini töhmət də hamar eyləmir,
Hər nə deyirlər, mənə kar eyləmir.

Gör neçə sirrim daşın altındadır,
Bir belə dövlət başım altındadır.
Şükr xudaya, maşın altımdadır,
Çox da deyirlər: kişi ar eyləmir,
Heç belə sözlər mənə kar eyləmir.

Yaş da çatıb qırxa, nə coxdur, nə az,
Gəl məni, dost, sanma, ağıldan dayaz.
Sən də, a şair, nə yazırsansa yaz,
Bir-iki cümlə yeri dar eyləmir,
Hər nə desən de, mənə kar eyləmir.

AXMAQ

Bir nəfər tanıyıram
Çənəsi saz, ağlı az.
Alım olmaq eşqinə
Düşübdür bu hoqqabaz.
Qovulursa da hardan,
Əl çəkmir qapılardan.
Car çəkir, haray sahir:

-«Elmimiz geri qalır.
Yeni fikirlərim var,
Həyata keçəsə onlar,
Bilirsiniz kiməm mən.
Əl çəkiniz dünəndən.
Ləğv eləmək vaxtıdır
Şumu, bostanı, tağı.
Ağaclarda yetirək
Qarpızı, balqabağı.
Baramanın özünü
Əkib bitirmək olar.
Qurda yarpaq verməyin
Daha nə mənası var?
Öküzlər quruluşca
Çox oxşayır inəyə.
Belə olduğu halda
Balalamırlar, niyə?
Onlar sağılsa dolar
Üç qat südün planı.
Hələ mən heç demirəm
Bəsməkanı, filanı...
Eyb etməz, yüz il keçər
Anlayarsınız məni.
Dediklərim olmasa,
Danlayarsınız məni.»

Kəlləyə bax, fikrə bax
Yüz ildən sonra səni
Tapmaq olsayıdı, sarsaq.
Yəqin bu vədlərinin
Haqq-hesab alardılar
Yapışib qulağından
Bayra salardılar.

ELƏ DƏ OLUR, BELƏ DƏ OLUR

Ucalmışam. Kiçilmişəm,
Elə də olur, belə də olur.
Çox şeyi indi bilmışəm,
Elə də olur, belə də olur.

Tənqid olundum hər necə,
Heç şeyi almadım vecə.
Hər həftə çax-çux eyləyib
Otuz toyuq, otuz cücə,
Bir varaq aktla silmişəm,
Elə də olur, belə də olur.
Mən hələ indi bilmışəm,
Ele də olur, belə də olur.

Külək əsəndə laxladım,
Harda nəf oldu haqladım.
Faktı cibimdə gizlədib
Aktı əlimdə saxladım.
Ölmüş idim, dirilmişəm,
Elə də olur, belə də olur.
Mən hələ indi bilmışəm,
Elə də olur, belə də olur.

Dövlətə-vara çatmışam,
Sevinclə-derdə batmışam.
Hər nə günahım olsa da,
Özgənin üstə atmişam.
O ağlayanda gülmüşəm;
Elə də olur, belə də olur.
Mən hələ indi bilmışəm,
Elə də olur, belə də olur.

Ürəkaçandı «Volqa» –cağ,
Uçdu bir anda təmtəraq.
Qismət bu oldu almışam
İndi xüsusi bir ulaq.
Həmənki «mən» deyilmişəm
Elə də olur, belə də olur.
Mən hələ indi bilmışəm,
Elə də olur, belə də olur.

Tamahım olmayıb aza,
Çoxsa, nə ehtiyac naza,
Dönüb zəmanənin üzü
Soxur məni xəkəndaza.
Guya ki, lap zibilmişəm.
Elə də olur, belə də olur.
Mən hələ indi bilmışəm,
Elə də olur, belə də olur.

MÜALİCƏ

Qaynanamın olmuşdu
Eniylə uzunu bir.
Gördüm arıqlamaqçün
Hər il kurorta gedir.
Səfahı guşələrdə
Yeyir, yatır, dincəlir,
Arıqlamaq bir yana,
Daha da artıb gəlir.
Bir gün də tutduq xəbər
Halı olubdur xarab.
Köklüyün təzyiqinə
Arvad gətirməyir tab.
Vaxtı fövtə verməyib
Yollandıq kəndimizə.
Bir yük maşını tutub

Onu gətirdik bizə.
Saxladıq evimizdə
Bakıda – Yasamalda.
Bildik düzələcəkdir
Olsa biz olan halda.
Bir-iki gün darıxdı
Yavaş-yavaş alışdı.
Ev-eşik işlərində
O da bizə qarışdı.
Öz istəkli qızına
Kömək göstərsin deyə,
Həyətdən su daşdı
Yeddinci mərtəbəyə.
Liftimiz xarab oldu
Piyada qalxdı, endi.
Təngənəfəs olduğundan
Nə danışdı, nə dindi.
Hücum edəndə ona
Axşam ağaçqanadlar,
Əl ilə, ayaq ilə
İdman etdi o ki var.
Avtobusda apardıq
Hərdən onu şəhərə.
Basabasda çərlədi,
Günü döndü zəhərə.
Gah işigimiz söndü,
Gah qazımız gəlmədi,
Qaynanam bircə ayda
Bir saat dincəlmədi.
Elə hala düşdü ki,
Bezdi özü özündən.
Ariqlayıb bir ayda
Keçdi iynə gözündən.
Putyovkasız filansız,
Hətta Truskovessiz

Qaynanamı beləcə
Müalicə etdik biz.
İncəlib, nazikləşib
Qayıtdı kəndimizə.
İndi hər məktubunda
Təşəkkür yazır bizə.

ÖZÜNDƏN BƏDGÜMAN

Bilsən nə sayaq heç özümü danlamışam mən,
Susmaq nə gözəlmiş, niyə gec anlamışam mən?

Düz, doğru sözümçün qulağım çox burulubdur,
Görməkdə gözümçün qulağım çox burulubdur,
Tənqidə dözümçün qulağım çox burulubdur,
Amma yenə də boş-boşuna banlamışam mən,
Susmaq nə gözəlmiş, niyə gec anlamışam mən?

Lal oldun əgər – kəlləsi var, ali, - deyirlər,
Dil-dil ötəsən – dünya deyil xali, - deyirlər,
İşləksən əgər - Ərdəbil hambalı, - deyirlər,
Harda yük olubsa oranı yanlamışam mən,
Susmaq nə gözəlmiş, niyə gec anlamışam mən?

Zildəydi dilim, çoxdan enib, pəsdədir, indi,
Ağlıyla pişiklər şiri də həstədir indi,
Kim xəstələnir, təqsir həmin kəsdədir indi,
Heçdən-heçə sağ canımı dərmanlamışam mən,
Susmaq nə gözəlmiş, niyə gec anlamışam mən?

Boş şeyləri də qanmamışam mən başı batmış,
Qansızları qandırmağa qan təzyiqim artmış,
Yaş keçmiş, ağıl gəlmış, ömür də başa çatmış,
Bundan o yana işləri sahmanlamışam mən,
Susmaq nə gözəlmiş, niyə gec anlamışam mən.

ÖZ-ÖZÜNDƏN ŞÜBHƏLİ

Müfəttişin danışdiği
Köhnə avazdı, mən bilən.
Direktorla mühasibin
Dostluğu sazdı mən bilən.

Müavin tez atar məni,
Rəqiblərə qatar məni.
Bərkə düşsə, satar məni,
Çox yaramazdı, mən bilən.

Katibə tərs baxıb mənə,
Dedi: nə lazımdı, sənə?
Canım, yanılmışam yenə,
Onunku nazdı, mən bilən.

Kassirdən incidim becə,
Düşüb cismimə vicvicə.
Məndən şikayət bu gecə
Nazirə yazdı, mən bilən.

Sanma yolumdan azmişam,
Çox ayaq altı qazmışam.
Minindən ərzə yazmışam
Amma, bu azdı, mən bilən.

Ay öz-özündən şübhəli,
Ağlısan, yoxsa dəli?
Bir söz deyim, söylə bəli –
Ağlın dayazdı, mən bilən.

ÇOX DA Kİ TÖHMƏT ALMIŞAM

Çox da ki töhmət almışam,
Amma işimdə qalmışam...

On il bu işdəyəm taraz,
Töhmətin ömrü ildən az.
Xoşun gəlir birin də yaz,
Gör niyə fikrə dalmışam?
Çox belə töhmət almışam,
Amma yerimdə qalmışam.

Qovulmaq əmri olmasa,
Zərrəcə batmaram yasa.
İşim çıxanda iclasa,
Lap hay-haray da salmışam:
«Boş yerə töhmət almışam...»
Yenə işimdə qalmışam.

Töhmət içində bişmişəm,
Hər əmr alanda şışmişəm,
Püxtələşib, yetişmişəm.
Söyləməyin ki, kalmışam;
On dəfə töhmət almışam,
Amma yerimdə qalmışam.

Gəlib baxanda faizə,
Hər şeyi vurmayıñ üzə.
Deyin, nə dəxli var sizə,
İşimdə xeyli dalmışam?
Töhmət cəzadı, almışam,
Mən ki, yerimdə qalmışam.

TƏNBƏLİN QISA CAVABLARI

Cüzi məzəmmət elədim tənbələ:
Qır-qır edirsən, bu nə səsdir dedi.
Sən niyə iş vaxtı yatırsan belə?
Məndə əzəldən bu həvəsdir dedi.

El əkib, ümman yetirir tarlada,
Sənsə yatıb vaxtını verdin bada.

Tənqid ediblər səni iclasda da,
Çünki mənimlə çoxu pisdir dedi.

Zəhmətinin bəhrəsi var hər kəsin,
Bölgü gələn vaxtı çıxır cır səsin.
Sədrə yazıblar səni rədd eyləsin,
Baxma, yazıblarsa da, tərsdir dedi.

Hər nə dedimsə sənə, qoydun lağa,
Heç xəbərin varmı bir işdən, qağa?
Pul gələcək kolxoza paylanmağa,
Kassiri get bankda tələsdir dedi.

İl boyu rahatca yatırsan dedim,
Məqsədinə sanma çatırsan dedim.
Aç gözünü, sən ki batırsan dedim.
Boşboğaz olma, daha bəsdir dedi.

DƏYİŞİLDİ

Endikcə vəzifəm, olan hörmət dəyişildi,
Haqqımda gedən hər cürə söhbət dəyişildi.

Gör bir mənə kimlər, necə yaltaqlıq edirmiş,
Birdən-birə onlar da olub sərt, dəyişildi.

Aşkarda təşəkkür filan almış idim, amma,
Aşkarda deyil, hamısı xəlvət dəyişildi.

Bir dəfə əgər zəng eləsəm yüz iş aşardı,
Heç kim sözə baxmir, bu kəramət dəyişildi.

Əllər qabar olmuşdu mənim hər çıxışında,
Ya mənmi dəyişdim, ya camaat dəyişildi?

Bir vaxt məni alim kimi təbliğ eləyənlər
Tez dəbbələdi, hamsı qalib pərt, dəyişildi.

Hər gün məni gördükdə gülümsərdi sifətlər,
Üzlərdə görünmür bu əlamət, dəyişildi.

İndi hər işə şoqquyuram payi-piyada,
Yoxdur maşınım, ondakı sürət, dəyişildi.

Bilməzdim evin ərzağı kimdəndi, nədəndi?
Dostlarda olan bunca səxavət dəyişildi.

Hər ad günümüzdə neçə daş-qas yığılardı,
Pay döndü gülə, gül kimi adət dəyişildi.

Zövqüməcə olan dörd bağlı tək zəbt eləmişdim,
Beş qonşu gəlib, bağdakı sərhəd dəyişildi.

Mən dərd çəkirəm indi, hələ şükr eləyən var:
İşdən-işə çün sağ və səlamət dəyişildi.

Allaha ümid bağla deyirlər mənə indi,
Yoxdursa vəzifəm, o da əlbət dəyişildi.

TƏMİZKAR KİMİ QALDI

Tənqid elədim əyrini həmvar kimi qaldı,
Pərsəngli də axırda təmizkar kimi qaldı.

Tale üzünə güldü, həqiqət yalan oldu,
Hey yiğdi-yığışdırkı kalandan kalan oldu,
Səs çıxmadı o çünkü alandan alan oldu.
Küy düşdüsə bənd olmadı, lap kar kimi qaldı
Pərsəngli də axırda təmizkar kimi qaldı.

Dost-aşnaya iş verdi ki, get əntiqə yerdi,
Onlar nə sayaq etdisə fitvanı o verdi.
Qiymətli nə var yiğdi ki, kolleksionerdi,
Kolleksiyası dar gününə var kimi qaldı,
Pərsəngli də axırda təmizkar kimi qaldı.

Bu tüstüyə çox tüstü calandıqca his oldu,
Bir gün dedilər, bərk qaralıb halı pis oldu,
İşdən qovulub başqa bir işdə rəis oldu –
Qəlbdən sevinənlər qızarıb nar kimi qaldı,
Pərsəngli də axırda təmizkar kimi qaldı.

Tənqid ona kar etməyəcək, çünkü bişibdir,
Yox qorxu-filan, çox qəliz işdən sürüyübdür,
Vardı bir ümid: partlayacaq, çünkü şışibdir,
Şişmişdisə də partlamadı, şar kimi qaldı,
Pərsəngli də axırda təmizkar kimi qaldı.

DƏDƏMƏ

Canı-dildən demişəm hər dəfə mən «can» dədəmə
Kimsənin ağızı nədir ki, tuta nöqsan dədəmə?

Sarvanın dövləti məlumdu olur öz dəvəsi,
Dədəmin dövlətiyəm, dövlətə coxdur həvəsi.
Çıxmışam orbitə, «tarta» gəlibdir nəvəsi.
Belə bir xidmət üçün borcluyam hər an dədəmə,
Canı-dildən demişəm hər dəfə mən «can» dədəmə.

Sığınıb qızmanıram gah dədəyə, gah əmiyə,
Bir qədər düşsəm uzaq, tez düşürəm onda küyə,
Dönürəm mən bu zaman yelkəni yırtıq gəmiyə,
Cumuram sahilə, ordan alıram yan dədəmə,
Canı-dildən demişəm hər dəfə mən «can» dədəmə.

Mənə üz versə əgər zərrə qədər dərd ilə sər,
Həmi xəlvət, həmi aşkar salaram ortaya şər,
Kişi tügyan eləyər, mən hələ ondan da betər.
Bu zaman qalxan olar aldığı ad-san dədəmə,
Canı-dildən demişəm hər dəfə mən «can» dədəmə.

Yeyirəm körpəliyimdən belə əmlik ətini,
Bilməyənlər nə bilir, mən bilirəm ləzzətini.
Cəstəyir bəzilərindən budur ancaq çətini,
Məni lap nazir edər versələr imkan dədəmə,
Canı-dildən demişəm hər dəfə mən «can» dədəmə.

Hələ bir gör nə deyirlər: «bu qədər olma həris»,
Gah olursan-satirik, tərcüməçi, gah ssenarist.»
Hətta rəssam da olub istəsəm allam ələ kist,
Maşallah! Yaraşır mən kimi oğlan dədəmə,
Canı-dildən demişəm hər dəfə mən «can» dədəmə.

Söyləyin, kimdə olar məndə olan ali qürur?
Ürəyim şöhrətə bağlı, onun eşqiylə vurur,
Necə ki, büdrəsəm hərgah dədəm arxamda durur,
Arxayam lap o sayaq mən də bu yandan dədəmə,
Canı-dildən demişəm hər dəfə mən «can» dədəmə.
Məni nazir də edər versələr imkan dədəmə.

ÇƏKHAÇƏK

Pa atonnan, bu idarəmdə cumur hamı nəfə,
O çəkir özü tərəfə, bu biri çəkir özü tərəfə!

Həsrətəm bircəsini tərif edim haqq üzünə,
Elə bil işçilərin işş batırırsan gözünə.
Hələ hədyan danışib şax dayanırlar üzünə,
Qoymayırlar tifili bari yetişsin şərəfə,
O çəkir özü tərəfə, bu biri çəkir özü tərəfə.

Nə qədər tənqid edirsən, eləmir heç biri ar,
Anonimlər yazılır ki: «müdirin əngəli var.»
Çox «götür-qoy» olunur, başlamamış yoxlamalar,
Hərə bir səmti seçib, gözləyir ancaq ərəfə,
O çəkir özü tərəfə, bu biri çəkir özü tərəfə!

Soyuyub əl-ayağım, işləri sahmanlamıram,
Nə edirlər susuram, kimsəni mən danlamıram.
Baxıram heç birinin niyyətini anlamıram,
Qalıram mat-məəttəl, bu dolaşmış kələfə,
O çəkir özü tərəfə, bu biri çəkir özü tərəfə!

ADƏTKAR

Neçə illərdi bu minval ilə mən hey yazıram,
Yazdığımdan yenə çıxmırsa da bir şey, yazıram.

Baxıram süni təbəssümlə bozarmış üzünə,
Özümü çox da yorub düşmürəm ancaq izinə,
Yazıram daldada: «işlər niyə getmir düzünə?»
O zirəklikdə adamçın hələ mən «key» yazıram,
Yazdığımdan yenə çıxmırsa da bir şey, yazıram.

Yazıram şanlı müdirim yaza bilmir adını,
Yazıram indiyədək aldadıb üç-dörd qadını.
Bilməyib bəlkə də ömründə şərabın dadını,
Eləyir sübhə qədər hər gecə «leypey» yazıram,
Yazdığınımdan yenə çıxmırsa da bir şey, yazıram.

Ayda bir dəfə çəkirlər məni öz yanlarına,
Söyləyirlər: Bala, son qoy belə böhtanlarına!
O ki var söz verirəm, and içirəm canlarına,
Nə deyirlər deyirəm hər dəfə : ləbbey, yazıram!
Yazdığınımdan yenə çıxmırsa da bir şey, yazıram.

TƏNQİD

Heç görmədim aləmdə ki. gəlsin xoşa tənqid,
Ey kaş görüm hər yerdə çıxaydın boş'a, tənqid.

Tənqid – dedilər, əsdi vücudum yenə zağ-zağ,
Ömrüm boyu ondan nə qədər çəkdi sinəm dağ.
Tənqidçi tək olduqda adam laxlayır ancaq,
Lap şil-küt olursan əgər olsa qoşa tənqid,
Ey kaş, görüm hər yerdə çıxaydın boş'a, tənqid.

Sancmaqda tayın yox, elə bil ağaçqanadsan,
Heç indiyədək anlamırıam sən necə zadısan.
Çırpdın məni min dəfə, yüyənsiz çapan atsan,
Nitqim qurudu, sən isə gəldin coşa, tənqid.
Ey kaş, görüm hər yerdə çıxaydın boş'a, tənqid.

Çox cəhd elədim mən nə qədər arzuma yetdim,
Səndən qorunub daima səndən həzər etdim.
Hər yerdə sənin ucbatına dəstxoşa getdim,
Bir yol da görüm sən gedəsən dəstxoşa, tənqid.
Ey kaş, görüm hər yerdə çıxaydın boş'a, tənqid
Heç görmədim aləmdə ki, gəlsin xoşa tənqid.

ZİRƏNGƏM

Kimdir o, deyir guya ki, hər sahədə ləngəm,
Əlbəttə, çox işlərdə zirəngdən də zirəngəm.

Var bir para yerlər, orada nitqi lalam mən,
Hər əmrə görə boynumu əymış sualam mən.
Ancaq öz idarəmdə «Nida!», qalmaqlam mən.
Bir yanda quzu, amma ki, bir yanda pələngəm,
Əlbəttə, çox işlərdə zirəngdən də zirəngəm.

Bir söylə, vücudum, bala, əskikdi nəyindən?
Cırnatma məni, halıyam artıq kələyindən,
Əl çək mənə sən hər dəfə qorxaq deməyindən,
Gəl yüz-yüz ataq, onda bilərsən nə nəhəngəm,
Əlbəttə, çox işlərdə zirəngdən də zirəngəm.

Tənqid eləyirlər çox əcəb, eybini qan da,
Öz bəd əməlindən qızarıb barı utan da,
Çox xoşlanıram başqası tənqid olunanda,
Mən tənqid olunsam, dədə vay, hövsələtəngəm!
Əlbəttə, çox işlərdə zirəngdən də zirəngəm.

Nitqimdə pəsim, od nəfəsim, həm də zilim var,
İş bərkə düşəndə sürüşən yağılı dilim var.
Bir qurdalayan olsa, görər min zibilim var,
Bax, böylə səbəbdəndi ki, mən də belə rəngəm.
Əlbəttə, çox işlərdə zirəngdən də zirəngəm.

YAZIRLAR BOŞ-BOŞUNA

«Rüşvət» şeri gəlmədi
Rüşvətxorun xoşuna.
Dedi: şairlərdir də,
Yazırlar boş-boşuna.

DƏSTƏ İLƏ GETDİLƏR

Bizim idarəmizdə
Qohumbaz müdir oldu.
Qohumları içində
Müdir deyil pir oldu.
Taniş-biliş, əqrəba
Yığışdı dövrəsinə,
Səs verdilər hər işdə
Bir-birinin səsinə.
Artıllar gündən-günə,
Gəldilər bircə-bircə,
Necə ki, dən verəndə
«Cip-cip»ə gələr cücə.
«Can» deyib bir-birinin
Qadasını aldılar,
Şanlı müdirlərinin
Qayğısına qaldılar...
Doğmaların içində
Nə ögey qaldı, nə yad,
Bir-bir ərizə verib,
İşdən oldular azad.
İdarə evə döndü,
Qohumlar dincəldilər,
Sanki, onlar işə yox,
Evdən-evə gəldilər.
Günlər keçdikcə belə
Hədlərini aşdırılar,
Girəvə tapan kimi
Mənə də sataşdılardı.
Bir gün idarəmizdə
Kiçik yığıncaq oldu.
Mənə söz veriləndə
Dedim: bu lap ağ oldu!
Tutub gözlərinizi

Qohumbazlıq azarı...
Cəzalanacaqsınız,
Bağlayın, bu bazarı!
Məhəl qoyan olmadı
Tənqidimə, sözümə,
Yarım saata qədər
Danişdim öz-özümə.
Başladı piçiltilar:
«Sən bundakı üzə bax!
Çoxları çıxıb getdi,
Bu getmək bilmir ancaq.»
Axşam öz evlərində
Bir iclas çağırıldılar.
Səhəri idarədə
İcra olundu qərar:
Bəli, olmasın deyə
«Doğma» kollektivdə yad,
O gün əmrimi verib
İşdən etdilər azad.
Çox çəkmədi yerimə
Məni bərpa etdilər.
Bircə-bircə gələnlər
Dəstə ilə getdilər...

HƏRƏ ÖZ ARŞINI İLƏ

Ona elə gəlir ki,
Hər bir işdən halıdır.
Mənə elə gəlir bu
Onun xam xəyalıdır...

ƏSLİNDƏ KİÇİLİRDİ

Lovğalıqdan dağ gücü
Hiss edirdi özündə.
Əslində kiçiliirdi
O hamının gözündə.

BİR SAYAQ

Kurs oxuyub beş-altı ay,
Oğul yetişdi bir sayaq.
Daydayı şəstlə vurdu qol,
Artelə düşdü bir sayaq.

Söylədi sözdə laqlağı;
«Dağ üstə qoymuşam dağı».
İdarə oldu yaylağı,
Kökəldi, şışdı bir sayaq.

Unutdu o nədir həya,
Heç kimi almadan saya.
Beş-altı yol da kassaya
Hər ay girişdi bir sayaq.

Qızışdı həddin aşdı o,
Doğru yolun da çasdı o,
Bir dəfə bərk dolaşdı o.
Amma sürüşdü bir sayaq.

Nəzir-niyaz verib pirə,
Qürrələnib, döndü şirə.
Eşitmişəm keçib girə –
Axır ilişdi bir sayaq.

XASIYYƏTNAMƏSİNDƏ

Biri var, bütün işi
Fırıldaqdır. kələkdir,
Xasiyyətnaməsində
Amma xalis mələkdir...

TƏRƏZİ

(Əliyevi satıcıının dilindən)

Mən səninlə kefimi eyləmişəm çağ, tərəzi!
Yarım arşındı boyun, gəlhagəlin dağ, tərəzi!

Bu canım tək sevirəm, mən səni, öz canım üçün,
Çünkü səndən alıram hər şeyi cananım üçün.
Bir günün xeyri bir ay bəsdi cibışdanım üçün,
Evimə müftə axır qənd, düyü, ət, yağı, tərəzi,
Yarım arşındı boyun, gəlhagəlin dağ, tərəzi!

Var elə müştərilər hay-harayı, cəngi olur,
Hələ yanpörtü baxır, hər sözünün rəngi olur.
Onda mən düz çəkirəm, amma ki, pərsəngi olur;
Basıram mal tərəfə cüzicə barmaq, tərəzi,
Mən səninlə kefimi eyləyirəm çağ, tərəzi!
Lal olub saxlamışan indiyədək sırrımı sən,
Hələ ki, görməmişəm bir belə dost qədri bilən,
Ay əzizim tərəzi, qurban olum şəstinə mən.
Əslə dost tək səni bildim, səni,ancaq tərəzi!
Yarım arşındı boyun, gəlhagəlin dağ, tərəzi
Mən səninlə kefimi eyləmişəm çağ, tərəzi!

KİFAYƏTDİ MƏNƏ

(Bir müttəhimi son sözü)

Möhtərəm hakim, inan, saxlamışam nəfsimi tox,
İndi yazsan nə sayaq, yaz da, kifayətdi mənə,
Rütbəmin xətri üçün düşməmişəm məclisə çox,
Toğluya qıymamışam, qaz da kifayətdi mənə.

İki arvadım olub – sırrımı məcburam açım –
Axtarırdım ki, məqam bir təzə sevdaya qaçım,
Yolunarkən iki yandan bu təşəbbüsədə saçım,
Yenə şükr eyləmişəm, daz da kifayətdi mənə.

Sevirəm söyləməyi əyri – əyri, düzü – düz!
Vardı bir katibəm əndazədə üç yaşlı öküz,
Ona mən can demişəm hər dəfə turşutsa da üz,
Bu vücud məndə ki, var, naz da kifayətdl mənə.

İnanın, rəhm eləyin, hər nə ki, var, düz deyirəm,
Hər kimin mərifətindən nə verirlər yeyirəm.
Nə xəcalətdi verirsən bu qədər, inciyirəm,
İşimi şərti elə, az da kifayətdi mənə.

KEÇMƏ BELƏ KİŞİDƏN

İlk dəfə getdim ərə, çəkdi sinəm dağ kişidən,
Necə yüngülə qurtardım elə sarsaq kişidən.

Bir daş olsun o günə aldı məni çayçı Paşa,
Bəxtimin dönmüş oxu gör nə yaman dəydi daşa.
Vurmaq olmazdı onunla bilirəm ömrü başa,
Yaxşı ki, mən tez uzaqlaşdım o maymaq kişidən.

Neçə yerdən qazanıb olsa da min gəlhagəli,
Nə xeyir verdi mənə biaklı Qasım, dəllal Əli?!
Keçən ay öz əcəliylə köçünü çəkdi Vəli,
Xeyrim oldu üç otaq, bir də ki, bir bağ kişidən.

Bu ərimdən nə deyim, amma yaman çağ kişi dir,
Əriyir bircə gülüşdən elə bil, yağı kimidir.
Gəliri başdan aşır, cüssəsi lap dağ kimidir,
Belə ərdən az olar, keçmə bu zavmağ kişidən.

QAYĞIMA QALMIR BU KİŞİ

Nə üçün keyfimi əsla xəbər almır bu kişi,
İstilər düşdü mənim qayğıma qalmır, bu kişi.

İsti vurdu, neçə gün les kimi yatdım keçən ay,
Belə zənn etmiş idim, vallahi, batdım keçən ay,
Cəmi həştad kiloya dörd kilo artdım keçən ay,
Bu pərişan halıma diqqəti salmır bu kişi,
İstilər düşdü mənim qayğıma qalmır, bu kişi.

O qədər danlamışam yazsam əgər on tom olar,
Nerv gərginliyini ölçmə, inan, min om olar.
Ərliyi bir yana qalsın, belə də mestkom olar?
Yanıram, ağlayıram, eyninə almır bu kişi,
İstilər düşdü mənim qayğıma qalmır bu kişi.

Keçən il kefdi, ərim Yaltaya göndərdi məni,
Soyuzun xərci ilə üç aya göndərdi məni.
Bir ariq sərçə idim, lap filə döndərdi məni,
O zaman çaldığını bəs niyə çalmır bu kişi?
İstilər düşdü mənim qayğıma qalmır bu kişi.

Qıcıdır söhbəti saldıqda kurortdan dişini,
Ötən ay töhmət alıb: həm dəyişiblər işini.
Bəlkə məndən ötəri indi burublar vişini,
Barı Bilgəhdə gedib bağsa da almır bu kişi,
İstilər düşdü mənim qayğıma qalmır bu kişi.

ONDA DA, İNDİ DƏ

Yaltaga ithaf

Bircə yol ölməlidir, amma ki, hər gündə ölürlər,
O müdirçün də ölürdü, bu müdirçün də ölürlər.

Gözə xoş gəlmək üçün köhnəni rüsvay eləyir,
Onu ulduz eləmişdi, bunu da ay eləyir.
Bir utanmır, özünü yaxşılara tay eləyir,
Bu cavan nüsxə, yazıqlar ki, cavan sində ölürlər,
O müdirçün də ölürdü, bu müdirçün də ölürlər.

Gözləyir yolda, müdiri gəlib ordan keçəcək,
Əyəcək qəddini bir də ona təzim edəcək,
Üzünə gülsə, bu ölmüş evə rahat gedəcək,
Qımışib bir «xudahafiz» deməyə tində ölürlər,
O müdirçün də ölürdü, bu müdirçün də ölürlər.

Buraya hansı müdir gəldi, ona kəndli olur,
Canı-dildən kişinin dərdinə həmdərdli olur,
Bilmirəm ki, nəyi aşkar, nəyi xəlvətlik olur,
Bilmədiyim bircə budur: arzusu qəlbində ölürlər,
O müdirçün də ölürdü, bu müdirçün də ölürlər.

BALA BƏLALAR

İki ərköyün bala,
İki ərköyün bəla
İki maşında qoşa
Girişmişdi yarışa.
Yarış harda?
Nə çöldə,
Nə də cıdır düzündə.
Şəhərin mərkəzində,
Lap günün gündüzündə.
Küçə boyu o ki var
Bir-birini qovdular.
Biri sola keçəndə
O biri sağa keçdi.
Gah bu qabağa keçdi,
Gah o qabağa keçdi.
Qızışdıqca gözləri
Hədlərini aşdilar.
Bəzən elə oldu ki,
«Divara dırmaşdılar».
Zəhmət nədir qanmayan,
Bir qəpik qazanmayan
Qiymətsiz ərköyünlər
Qiymətli maşınlarda
Göstərirdilər «hünər».
Səkiylə gedənləri
Lərzəyə salırdılar.

Nifrətli baxışları
Görüb həzz alırdılar.
Döngələri dönürdü
Quşbeyinlər quş kimi.
Keçirdilər qırmızı
İşıqdan bihuş kimi.
Viyıldayan təkərlər
Yola saldıqca izlər,
Yazırkı sanki yerdə
Nankor tərbiyəsizlər.
Düzü, bilmədim onlar
Haracan ötüşdülər.
Amma, xəstəxanaya
İkisi bir düşdülər.
Cərrahiyədən sonra,
Yan-yana çarpayıda
Gözücü görüşdülər...

«TOYDAN SONRA NAĞARA...»

Biri qəbul etmədi,
- Qəbulum yoxdur, - dedi.
Birisi rədd elədi:
- İş-güçüm çoxdur, - dedi.
Başqası başdan etdi:
- Get üç gündən sonra gəl.
Beş ay belə süründü,
Məsələ olmadı həll.

Bir dəfə də gələndə
Alışdı, yandı kişi.
Heç özü də bilmədən
Tirtap uzandı kişi.
Onu belə görünce,
Özünü yetirən kim,

Bircə göz qırpmında
Validol gətirən kim.
Yaxasını açan kim,
«Kislorod»çün qaçan kim,
Biri dedi:

- Görürsən,
Sifət boğulub necə?
Biri dedi:

- Ay aman!
Sappasağdı inidicə...
Görəsən bunlar nəyə
Məəttəl qalmışdır?
Axı, onu bu kökə
Özləri salmışdır.

«YAXŞI OĞLAN»

Üzdəniraq mərəzlərin bunun canında var mini,
Amma bu «yaxşı oğlan»ın vəzifə örtür eybini.

Alan deyilməyir ona, alanların alanıdır,
Yalan onun qidasıdır, doğru onun yalanıdır,
Minib səyirdir əyrini, əyrilərin palanıdır,
Döngə dalanlı yolları gedir, görünməyir tini,
Çünki bu «yaxşı oğlan»ın vəzifə örtür eybini.

Bir elə dartınıb gəzir, qırılmaq ehtimalı var,
Bu yanda təmtəraqı var, o yanda cah-cəlalı var.
Böyük yanında susmağı, kiçik yanında qalı var,
Düşsə bir azca qorxuya, gedər satın alar hini,
Bu qorxaq oğlu qorxağın vəzifə örtür eybini.

Guya qanandır hər şeyi, qanlığı olmayıb hələ,
Çox yeri yandırıb yaxıb, yanlığı olmayıb hələ,
El-obaya yarınmağı anlığı olmayıb hələ,
Niyyəti, fikri qapqara üzdə bilinməyir kini.
Hamiya yaxşı görsənir, vəzifə örtür eybini.

HEYİF

(Yaşamaq xatırınə yaşayının dilindən)

Qulaqlarım kar olub
Həkimə getmirəm mən.
Buna görə çox şadam,
Şikayət etmirəm mən.
Rahat vurmaqçün ürək,
Qulaqlar nəyə gərək?
Bilirsiniz karlığım
Necə gəlir karma?
Gündə on yol çəkilmir
Əsəblərim tarıma.
Söyürlər eşitmirəm,
Öyürlər eşitmirəm.
Qapqara ağ yalandan,
Qeybətdən xəbərsizəm.
Bir yaltağa verilən
Qiymətdən xəbərsizəm.
Eşitmirəm kim atır
Kimin bostanına daş.
Eşitmirəm nə edir
Hardasa bir yekəbaş.
Xəbərsizəm kim girib
Çıxır kimin cibindən.
Xəbərsizəm lap belə
Qulağımın dibindən
Danlanandan xəbərsiz,
Danlayandan xəbərsiz.
Qanmayandan xəbərsiz,
Anlayandan xəbərsiz.
Hər gün coşub özündən
Deyəndən xəbərsizəm.
Özgənin çörəyini

Yeyəndən xəbərsizəm.
Bilirəm ki, karlığım
Ömrümü uzadacaq.
Heyfsilənirəm ancaq:
Heyf ki, qocalmışam,
Heyf! Gec kar olmuşam.

MÜLK

Hansı qazanca tikmişəm,
İşimdən halıdır bu mülk.
Yoldan ötən deyir: görən
Kimin cəlalıdır bu mülk?

Sirrimi olmayıb bilən,
Fəxr edirəm bununla mən
Çoxdu rayonda ev tikən,
Amma ki, alidir bu mülk!

Dörd yanın etmişəm hasar,
Baxma, bunun da fəndi var.
Qırx metr aynabəndi var,
Gör nə səfalıdır bu mülk?!

Bəxt ilişəndə tərs işə,
Canım düşəndə təşvişə,
«Qədirbilən» müfəttişə,
Dosta vəfalıdır bu mülk.

Kefdə keçirdib illəri,
Tökməmisən alın təri,
Sevincək olma, sərsəri,
Çünki cəfalıdır bu mülk!

MƏNƏ

Can-ciyərim tək sevirəm sədrimi,
Böylə fərasət verilib tək mənə.
Bilmir o zalim da mənim qədrimi,
Bax, bu səbəbdən toxunur bərk mənə.

Yalvarıram: bəd sözü bərkdən demə,
Eylədiyim köhnə kələkdən demə.
Hər nə deyirsən de, ürəkdən demə,
Sözdə çəkirsən nə qədər, çək mənə.

Vermə hər iclasda, canım, min sual,
Onda görürsən oluram nitqi lal.
Başlanır haqqımda böyük qalmaqla,
Söyləyir hətta, çoxu «pəltək» mənə.

Qoyma pozulsun bu gümanım mənim,
Ay sənə qurban quru canım mənim!
Yoxdu bu sözlərdə yalanım mənim,
Eyləmə bir zərrə qədər şəkk mənə.

GÜYA YAZARDIN SƏN ÖZÜN

Danlayırsan: «Belə həngaməni görmürmü gözün?»
Bunca gördükərini guya yazardin sən özün?
Kiməsə arxalanıb kimsə deyib ağ qaraya.
Sənə nə, kəlləni isbata soxursan araya?
Elə bir hala düşərsən gələn olmaz haraya,
Tərsinə sillə çəkərlər, qalar ağızında sözün.
Bunca gördükərini guya yazardin sən özün.

Pa atonnan, görürəm çox güvənirsən qələmə,
Yoxsa arxanda duran, boş-boş ötüb dəbbələmə.
Dolmaliq çımkə təki, bil, bükülərsən kələmə,

Udulub həzmə gedərsən, daha qalmaz heç izin.
Bunca gördüklərini guya yazardın sən özün?

Tərifə qurban olum, tulla bu tənqid daşını,
Hara getsən, yanına topla qohum-qardaşını.
Çox elə tünlüyə girmə, itirərsən başını.
Tapa bilməzsən özün: hardadır astarla üzün.
Bunca gördüklərini guya yazardın sən özün?

Neyləyim, ay bala, qiymət qoyuram öz-özümə.
Tək özümdən savayı kimsə görünmür gözümə.
Qulaq asmazsan əger, söylədiyim hər sözümə,
Sızlayarsan, necə sizlər ciyər üstündə közün.
Bunca gördüklərini guya yazardın sən özün?

«TƏDBİR GÖRÜLDÜ»

İki qonşu dükəni
Bir gündə yoxladılar.
Nəyi qurdalasalar
Gördülər həngamə var.
Şikayət kitabları
Cildinəcən dolubdur.
Nə tədbir görən olub,
Nə də baxan olubdur.
Az tapılan malları
Dal qapıdan satıblar.
Qoparıb yarıqları
Malı mala qatıblar.
Müdirlərin olsa da
Dörd-beş dəfə töhməti,
Kişilərin xətrinə
Dəyən olmayıb qəti.
Olmasa da onların
Zövqüncə, ürəyincə,

Müfəttişlər hər nə var
Yazdılar bircə-bircə...
Yoxlamaya əsasən
Tədbir görülüsün deyə,
Başladılar bu işi
Bir gün müzakirəyə.
Çoxları çıkış etdi,
Gözlər dikildi gözə.
Verməkçün təklifini
Müdir başladı sözə:
- Bəli, aşkar ediblər
Xeyli ciddi faktları.
Bunları sübut edir
Yoxlamanın aktları.
Həddini aşanları,
Yolundan çاشanları
Ciddi cəzalandırıraq!
Bir məsələ var. Ancaq,
Olmaز bu həngaməni
El içində şışirdək...
Onlara töhmət verib
Yerini dəyişdirək.
Çoxları içəridən
Qalsa da yana-yana,
Tədbir oldu miyana:
Dələduz müdirlərin
Biri getdi o yana,
Biri gəldi bu yana.

«YAXŞI ADAMDIR» DEDİLƏR...

Nitqimə diqqət edənlər «hələ xamdır» – dedilər,
Bu səbəbdən də mənə «yaxşı adamdır» - dedilər.

Nə bileydim nə üçün yaxşı deyirlər pisimə,
Nə bileydim nə üçün hansı vurur hansı simə?
Hər məvacibdə tanışlar yiğilib məclisimə,
İçdilər sağlığıma, «dostluğu tamdır» – dedilər,
Bu səbəbdən də mənə «yaxşı adamdır» – dedilər.

Demirəm məşhuram aləmdə, «sədaqət piriyəm»,
Şer azarkəşlərinin mən də əzəldən biriyəm.
Üzümə söylədilər, guya ürək şairiyəm,
Arxada yazdığınıma «dambadaramdır» – dedilər.
Bu səbəbdən də mənə «yaxşı adamdır» – dedilər.

Sadəlövhür, nə deyirsən, əcəb aldanlığı var,
Bilmək olmur ki, bunun qanmamağı, qanlığı var,
Tüstüsündən görünür ki, nəyəsə yanlığı var.
Günü-gündən əriyən cismimə «şamdır» – dedilər.
Bu səbəbdən də mənə «yaxşı adamdır» – dedilər.

Gah süründüm arada, gah da büründüm palaza,
Özümü zərrə qədər qoymadım heç yerdə naza.
Belə təriflər ilə birbaşa getdim güdaza,
Harda söz düşdü: «o ki köhnə avamdır» – dedilər,
Bu səbəbdən də mənə «yaxşı adamdır» – dedilər.

QOHUMLUQ

Anam dedi: səninçün
Yaxşı bir qız seçmişik.
Atam dedi: bu yolla
Canimızdan keçmişik.
Atası vəzifəli,
Hüzurunda maşını.
Beləsilə qohum ol,
Dolandır öz başını...
Dənizin qırağında

İki hektar bağı var,
Görməmişəm, deyirlər
On iki otağı var.
Vəzifəli adamdır
Böyük bir idarədə.
De görək, fikrin nədir
Ay oğul, bu barədə?
Dedim çəkin başımdan
Bu işin xatasını,
Mənə qız bəyənmisiz,
Yoxsa ki, atasını?

ÖTÜRÜR

Nə qədər tənqid etsən,
Cavab vermir götürür.
Bir qulağından alır,
O birindən ötürür...

TAPDI TƏSƏLLİ

Anbarı bir ildə taladı kişi,
Cəzası özünə olanda bəlli,
-Əzəldən dünyanın belədir işi –
Deyib, axmaq yenə tapdı təsəlli...

Uzun illər işləyib,
Çox qələtlər etdi o,
Bir gün də üzr istəyib
Təqaüdə getdi o...

Bir yanda dil-dil ötür,
Bir yanda dili laldır.
Bir tərəfdənidir,
Bir tərəfdəsualdır.

BU MƏNƏM, MƏN DEYİLƏM?

Başa sal sən məni əvvəl, bu mənəm, mən deyiləm,
Qalmışam mat-məəttəl, bu mənəm, mən deyiləm?

Cəmi üç-dörd ay olar işdə çəkiblər qabağa,
Elə üç-dörd ayın ərzində də döndüm qabağa,
O zamandan bu yana cəhd edirəm anlamağa,
Bilmirəm amma, mükəmməl, bu mənəm, mən deyiləm?
Qalmışam mat-məəttəl, bu mənəm, mən deyiləm?

Bir zamanlar nə danışdımsa mənə key dedilər,
Özü də bir dəfə yox, on dəfə yox, hey dedilər...
Nə olub bunlara birdən belə ləbbey dedilər?
Sözümə yoxdu qoyan pəl, bu mənəm, mən deyiləm?
Qalmışam mat-məəttəl, bu mənəm, mən deyiləm?

Qapılar, pəncərələr bağlı olardı üzümə,
Dost-tanışlar da görünməzdidi uzaqdan gözümə.
Sürünüb kölgə kimi indi düşüblər izimə.
Yalvarırlar bizə bir gəl, bu mənəm, mən deyiləm?
Qalmışam mat-məəttəl, bu mənəm, mən deyiləm?

Hansı məclisə gedərdimsə düşərdim qırğına,
Həsrətiydim yanaşım ortada bir balqabağa.
Şənimə nitq eləyib indi dururlar ayağa,
Uzanır badəmə yüz əl, bu mənəm, mən deyiləm?
Qalmışam mat-məəttəl, bu mənəm, mən deyiləm?

Nə zamandan bəridir son qoyulub qeylü qala,
Hərə öz zir-zibilin indi soxubdur çuvala,
Saymayanlar məni qarşısında dönüblər suala,
Olmuşam onlara əngəl, bu mənəm, mən deyiləm?
Qalmışam mat-məəttəl, bu mənəm, mən deyiləm?

Bədnəzər gözdən iraq, salmasalar fitnə-felə,
Deyəcəklər ki, bunun faydası çoxdur bu elə.
İndidən hiss edirəm, axıradək getsə belə
Qoyacaqlar mənə heykəl, bu mənəm, mən deyiləm?
Qalmışam mat-məəttəl, bu mənəm, mən deyiləm?

Dəyişib hər nə ki, var, cümlə qohum yad dəyişib,
Yeməyim başqadır, ağızında olan dad dəyişib.
Köhnə xasiyyətini evdə də arvad dəyişib,
Salmayırlar hər dəfə cəncəl, bu mənəm, mən deyiləm?
Qalmışam mat-məəttəl, bu mənəm, mən deyiləm?

İndi yaddan sovuşub qüssə nədir, dərd nə imiş,
Oturub sizlər idim, məndə o adət nə imiş?
O xəcalət nə imiş, indiki hörmət nə imiş?
Yığışış etməliyik həll, bu mənəm, mən deyiləm?
Qoy bilim mən də müfəssəl; bu mənəm, mən deyiləm?
Qalmışam mat-məəttəl, bu mənəm, mən deyiləm?

ÖLMƏYƏ VAXT TAPDI DƏDƏM...

Oturub fikr elədikcə daraşır canıma qəm,
Pah atonnan, a kişi, ölməyə vaxt tapdı dədəm.

Dədə var ki, bu saat bircə yerə him eləyir,
Elə o himlə də övladını alım eləyir.
Demaqoq-zad deyiləm adla deyim, kim eləyir...
Mən özümdən küsürəm, bəxtimə bax, gör nə bədəm,
Pah atonnan, a kişi, ölməyə vaxt tapdı dədəm.

Gəldi dünyaya uşaq, çatdı yaşı altı aya,
Dədənin hörmətinə tez alınır haqqı-saya,
Təzə bir mənzil üçün yollanır order çağaya,
Dədə də fəxr eləyir ki, yeyir iştahla bəbəm,
Pah atonnan, işə bax, ölməyə vaxt tapdı dədəm.

Dedim arxamda durubdur nə qəmim var mənim,
Olacaq hörmətinin yarı onun, yarı mənim.
Büsbüütün arzularım oldu tamam xar mənim,
İndi öz işlərimi qurmaq üçün nabələdəm.
Pah atonnan, işə bax, ölməyə vaxt tapdı dədəm.

Dədəm olsaydı, məni yəqin edərdi satirik,
Hətta haqqımda yazılırdı: «Təşəbbüsdü bu ilk».
Bir əsa da götürərdim və deyərdim hələlik
Cəlili ötmək üçün atmaliyam bircə qədəm,
Pah atonnan, işə bax, ölməyə vaxt tapdı dədəm.

Vay o gündən ki, bu aləmdə tanındım dədəsiz,
Bilirəm heç bir işim keçməyəcəkdir hədəsiz.
Ağ ciğirlər salacaqdır saça, saqqalıma iz,
Bu vücudum çəkəcəkdir hələ bundan belə nəm,
Pah atonnan, işə bax, ölməyə vaxt tapdı dədəm.

EHTİYATZADƏ

Mən də bilirəm, susmağımı yaxşı cəhətdir,
Yoxsa susaram heç, başıma sözmü qəhətdir?

Dil dillənəcək, baş çəkəcək sonra bəlasın,
Dildən ötəri fərqi nədir, yüz qram ətdir.

Tənqidin əgər əvvəli xoşdursa səninçün,
Amma, bu oğul axırına yaxşı bələddir.

Gəl umma səxavət üzünə hər gülən üzdən,
Öyrən o üzün astarı gör ki, kimə sərtdir.

Rüsvay elədim nadanı, naləm göyə çıxdı,
Düz yazdığını etiraf etdim ki, qələtdir.

Vardı mənə oxşar biri çıxmışdı özündən,
Yanvarda dəyən sillyə avqustda da pərtdir.

Çox gəzmisən, ay dost, bilirom çox da bilirsən,
Mən gördüyüm ancaq Balakən, bir də Ələtdir.

Hərçənd ki, ağlim kəsir, ancaq savadım yox,
Heç anlamırıam ki, nə isimdir, nə sifətdir?

Sussa qabağında birisi sanma yazıqdır,
Bəlkə elə bir arxası var ki, himə bənddir.

Rüşvətxor alıb rüşvəti söylər ki, xudaya,
Məndən hərəkətdirsə, bu səndən bərəkətdir.

Tez-gec bilirom axırı ki, ölməliyəm mən,
Ondan o yanı var görəsən, ya bu son həddir?

Rüfət, deməsinlər: dolaşıq oldu bu şerin,
Nadanları rüsvay eləməkçün bu da fənddir.

YOL SÖHBƏTİ

Bu yaxında rayonda
Gəldim avtovağzala.
Kassir dedi: «Bakıya
Bilet qalmayıb, bala!»
Təəcübə soruşdum:
- Məni başa salın bir,
Bu necə həngamədir?
Kimdir şəhərə gedən,
Bu qədər iş-güt qalib.
Dedi: bütün yerləri
Üç-dörd kollektiv alıb.
Neçə avtobus gedir
Heç birində yer yoxdur.

Bu tərəfə gələn az,
O başa gedən çoxdur.
Sual verdim: nə olub,
Yoxsa böyük yarış var?
Məxsusi avtobusda
Getsinlər idmançılar.
Arvad baxıb üzümə,
Gülümsədi sözümə.
- İdmançılar deyillər,
Azarkeşlərdi gedən,
Heç nə anlamadım mən,
Sürücüylə dil tapıb
Əyləşdim avtobusa.
Məsəl var ki, söhbətlə
Uzun yol olur qısa.
Məlum oldu ki, üç-dörd
Gənc gedir imtahana,
Müşayiət eləyirlər
Onları ata-ana,
Xala, bibi, dayılar,
Hələ aralarında
Yaxın qonşular da var.
Onların gözlərində,
Bayağı sözlərində
Gənclər olmuşdu çağ'a.
Dilli-dilavər arvad
Başladı oxşamağa:
- Bacımın gül balası,
Sən beş alsan, gör sənə
Nə alacaq xalası!
- Bəs bibini demirsən?
Ona qurban olum mən!
Boğazım quruyubdur,
Fikirdəyəm dünəndən.
Bu qarı hara gedir?

Əmi söz atdı yerdən,
Mürgüləyirdi arvad.
Sözə səksəndi birdən.
Ona çəpəki baxıb
Hirsindən coşdu nənə.
Sinədən bədahətən
Bayatı qoşdu nənə:
İmtahan yaya düşüb,
İsti bir aya düşüb.
Uşaq imtahan verir
Böyüklər haya düşüb.
Ata-ana pərt gedir,
Əllərdə səbət gedir.
Biri bülleten alıb,
Altısı xəlvət gedir.
Deməyin dərd çəkirəm,
Sizə həsəd çəkirəm,
İşdən qaçan sizsiniz,
Mən xəcalət çəkirəm.
Demək istədiyimi
Yaxşıca dedi nənə.
Görüb eşitdiyimi
Köçürmək qaldı mənə.

KEF ÇƏKİRƏM MƏN DƏ, ƏMI...

O zaman ki, böyüdün sən öz idarəndə, əmi,
O zamandan bu yana kef çəkirəm mən də, əmi.

Sən dedin: qardaşımın oğlu lap avara çıxıb,
Nəslimizdən bu tifil bircə üzü qara çıxıb.
İndi bax hörmətimə, gör haradan hara çıxıb.
Nə qədər ki, o vəzifən qalacaq səndə, əmi,
Bil ki, kölgəndə yatıb kef çəkirəm mən də, əmi.

Gəlib evdən çağırıb minnət ilə, xahiş ilə,
Oğrayıb saqqızımı təmin ediblər iş ilə.
Yalvarırlar hara xətrində gedib təftiş elə,
Həftənin üç günün ezam oluram kəndə, əmi.
Hamı xidmətdə durur, kef çəkirəm mən də, əmi.

Almışam bir təzə qovluq ki, xromdur dərisi,
Olmuşam xeyli zamandır yeyib içmək hərisi.
Demə hardan? Əmi can, var hərənin müştərisi,
Öz-özündən çox əfəllər ilişir bəndə, əmi,
Heç bilirsən nə sayaq kef çəkirəm mən də, əmi.

Neçə aydır başım üstdən elə dövlətdi yağır,
Çoxları indi baxırlar mənə fağır-fağır,
Atıram addımımı yol boyu ağır-ağır,
Keçmişəm indi özümçün belə bir fəndə, əmi,
O zaman ki, böyüdüñ sən öz idarəndə, əmi,
Heç bilirsən nə sayaq kef çəkirəm mən də, əmi?

SƏN DƏ BİZİM KƏNDLİSƏN

Sən mənə hörmətlisən, mən sənə hörmətliyəm,
Sən də bizim kəndlisi, mən də sizin kəndliyəm.

Dostuna dost tən gərək, düşməyəsən gen gərək,
Mən sənə həmdəm gərək, sən mənə hərdən gərək.
Can demişəm mən sənə, can deyəsən sən gərək,
Sən də sədaqətlisən, mən də sədaqətliyəm,
Sən də bizim kəndlisi, mən də sizin kəndliyəm.

Sən təzə çıxmış Ay ol, mən də ki, dövrəndə peyk,
Bir-birimizdən tutaq, bir qazanaq, bir yeyək,
Bax, bu sayaq olmasa əyri otur, düz deyək:
Sən də xəcalətlisən, mən də xəcalətliyəm,
Sən də bizim kəndlisi, mən də sizin kəndliyəm.

Üz-üzədir mülkümüz, dağ kimi üçmərtəbə,
Hər şeyi faş eyləmək indi düşübdür dəbə.
Eh, bunu çasdım dedim, dəxli nədir mətləbə,
Sən də imarətlisən, mən də imarətliyəm,
Sən də bizim kəndlisişən, mən də sizin kəndliyəm.

Sən məni düşdün başa, fikrim əyandır, qağa,
Hiss edirəm arxamı söykəmişəm bir dağa.
Xeyrimizi güdməyə, dost-tanış axtarmağa,
Sən də fərasətlisən, mən də fərasətliyəm,
Sən də bizim kəndlisişən, mən də sizin kəndliyəm.

Hər nə qədər var qəmin, yarsını gizlət mənə,
Özgə verincə sevinc, dost verə zillət mənə.
Olsa hər hörmət sənə, olsa hər hörmət mənə,
Sən də ləyaqətlisən, mən ləyaqətliyəm,
Sən də bizim kəndlisişən, mən də sizin kəndliyəm.

Mən səni tərifləyim, sən məni tərif elə.
Çox da paxıllar deyir: «Bağ belə, bostan belə».
Vur burşa şappildasın, keçmə bu dostdan belə,
Sən də cəsarətlisən, mən də cəsarətliyəm.
Sən də bizim kəndlisişən, mən də sizin kəndliyəm.
Bircə işaretən gərək, qazdan ayıq hay verim,
Ərkyana təklif elə, haqqı budur say, verim.
Zilləti var rüşvətin, qoy gətirib pay verim,
Sən də səxavətlisən, mən də səxavətliyəm,
Sən də bizim kəndlisişən, mən də sizin kəndliyəm.

Bir balaca korlayır indi nəzarət işi,
Yoxsa, inan, kimsənin bizlərə batmaz dişi.
Hiss edirəm səndə də məndə olan təşvişi,
Sən də həmin dərdlisən, mən də həmin dərdliyəm
Sən də bizim kəndlisişən, mən də sizin kəndliyəm.
Sən elə adətlisən, mən belə adətliyəm.

OT KÖKÜ ÜSTƏ BİTƏR

Salıram keçmişimi, ay kişi, bir-bir yadıma,
Necə rəhmətlik atam, onda çatardı dadıma.
İndi öyrətməliyəm bildiyimi övladıma,
Bu sayaq olmasa, vallah, adamin nəslı itər,
Kişilər yaxşı deyib: ot kökü üstündə bitər...

Təpəcikdir hələlik, mən kimiancaq dağı var,
Yoxdur ilhamı, nə olsun? Köçürüb yazmağı var.
Plovun altda bişib, başda olan qazmağı var.
Əməlimdən bir aži lap onun ömrüncə yetər,
Kişilər yaxşı deyib: ot kökü üstündə bitər...

Nə gərəkdir ala ilhamını dağdan-dərədən,
Bəsdır ehmallıca cırçıdırı bir söz hərədən,
Qapıdan qovlayacaqsan, girəcək pəncərədən.
Belə üz onda ki, var, tay-tuşunu mütləq ötər,
Kişilər yaxşı deyib: ot kökü üstündə bitər...

Bu da sözdür? Yazarın olmalıdır öz nəfəsi,
Nə bilim öz yolu, öz məqsədi, yaxud da səsi...
Belə boş işlərə heç yaxşı ki, yoxdur həvəsi,
Çün cavanlıqda özüm tökməmişəm zəhmətə tər,
Kişilər yaxşı deyib: ot kökü üstündə bitər!..
Udar, əlbəttə, məhəl qoymasa xalqın sözünə,
Təki dörd-beş nəfərin yaxşı görünsün gözünə.
Saxlaşın keyfini saz, diqqəti versin özünə.
Bax, olar onda əminəm, hələ məndən də betər,
Kişilər yaxşı deyib: ot kökü üstündə bitər...

ALTI OTAĞIMIZ VAR...

Təzə evdə qonşumuz
Mənim ilə dalaşdı
Mən də həddimi aşdım,
O da həddini aşdı.
Qonşum çox yerə getdi,
Məndən şikayət etdi.
Mən heç yerə getmədim
Şikayət də etmədim.
Axı, nə təqsirim var
Belə nazikdir divar?
Çox keçmədi barışdıq.
Qucaqlaşdıq, danışdıq.
Bu gün kuçədə gəldim
Onun ilə üz-üzə.
Dedim: - Qonşu, nə olub?
Niyə gəlmirsən bizə?
Arada bir divar var,
Soruşmursan halımı?..
Kişi kəsdi yarımcıq
Verdiyim sualımı.
Dedi: - Necə gəlmirəm?
Canım bir evliyik biz.
Bu mənzilə köçəndən
Bir olub hər sirrimiz.
Sənin səsin bizdədir,
Mənim səsim sizdədir.
Sizin radio, royal
Bizim evimizdədir.
Sən özünçün çalanda
Özümçün həzz alıram.
Sizin çağğa yatmasa
Mən də oyaq qalıram.
O tərəfdən divara

Bir mismar calmışan sən,
Bu tərəfdən o mixdan
Şəklimi asmişam mən.
...Hərəmizdə üç otaq,
Kefim kök, damağım çağ,
Afərin ev tikənlər,
Qiyamətdir divarlar!
Soruşanda deyriəm
Altı otağımız var...

NECƏDİR?

Mənə bir söylə görüm, indiki halın necədir?
Dəymişin üstdə qalib, yerdəki kalın necədir?

Qovrulursan yada saldıqca ötən dəmlərini,
Axtarırsan yenə o can-ciyrə həmdəmlərini.
Yenicə sakit olublar unudub qəmlərini,
Özün haqqında sənin fikri-xəyalın necədir?

Sən o hörmətdə ikən, kim sənə biganə idi?
Hara getsən ora zövqüncə olan xanə idi.
Sən çırraqdin, o adamlar da ki, pərvanə idi,
Soruşarlarmı bu gün əqli-əyalın necədir?

Harda nəf var, oraya lövbəri salmaqdı işin,
Qohumun, dost-tanışın qeydinə qalmaqdı işin,
Nə hava oynasa onlar, onu çalmaqdı işin,
Dəyişibsən havanı, indiki halın necədir?

Qara çeşməkdə baxıb gündüzü gördün gecə sən,
Mənə oxşarları almazdın əzəldən vecə sən,
Yenə borcumdu soruşmaq ki, əmioğlum, necəsən?
Ürəyin üstə qonan dərdi-məlalin necədir?

Ayda bir mülk də dəyişsən, dedilər nuş-canın,
Hələ çox işlərə bundan belə vardı gumanın.
Qoy bir az da hələ keçsin qaralar sonra qanın,
Deyərəm onda sənə: cah-cəlalın necədir?

Səni andıqca məni qəm götürür vay halına,
Dönəcəksən belə getsə yükü dərd hambalına,
Barı get bir kitab açdır, qarı baxsın, falına,
Eləsin bəlkə bəyan: sorğu-sualın necədir?
Hələlik söylə görüm, indiki halın necədir?
Dəymişin üstə qalıb, yerdəki kalın necədir?

ÇAYXANADA

Bir neçə müştəridir şamü səhər çayxanada,
Belələrdən tapılır kənddəki hər çayxanada.

Çox asanlıqla tapıb bunlar ağız dadlarını,
Hərəsi bir tərəfə yazdırıb öz adlarını,
Gırlənirlər arada, işlədib arvadlarını,
Gündə laqqırtı vurub bir neçə ər çayxanada.

Hey çəkirlər papiros, hətta dodaq, dil sarıdır,
Tez içib çaylarını rədd olalar dərd yardımır.
Elə bil hər birisi çayxana inventarıdır,
Lap yatarlar, yer olsa sübhə qədər çayxanada.

Biri bərkdən danışır, nərə çekib cəng eləyir,
Vuraraq nəlbəkiyə stəkanı, «zəng» eləyir,
Çayçı da müştərisiyün çayı pürrəng eləyir,
Bu üsul tətbiq olubdur, düzü hər çayxanada.

Tökməyib heç birisi indiyədək tarlada tər,
Oturub mərc də edirlər ki, çayı kim çox içər,
Belə boş lağlağıyla bəzisi candan da keçir,
Bu təşəbbüsədə tökür çoxları tər çayxanada.

Samovar zülməmə etdikcə gəlirlər həvəsə,
Elə bil bir neçə bülbüldü giriblər qəfəsə,
Sən də, şair, mən ölüm, bunları çox salma səsə,
Nəyə lazımdı düşə ortaya şər çayxanada,
Bir neçə müştəridlər şamü səhər çayxanada,
Belələrdən tapılar kənddəki hər çayxanada.

SƏRXOŞLUQ

Başımı qatmış idi hər gün, hər ay sərxoşluq,
Necə tez etdi gözəl ömrümü zay sərxoşluq.

Düzü heç anlamamışdım ki, sehrkarmış araq,
Əvvəli nəşə verib, sonra çəkirmiş demə dağ.
Əməlimdən bezikib üz çevirib arvad-uşaq,
Əydi şax qəddimi bundan da savay sərxoşluq.

Üzümün rənginə bax, oxşarı vardır xəzələ,
Əsdiyimcün ayaq üstdə, əsa da aldım ələ.
Çatmayıbdır yaşım, ey dad-bidad, qırxa hələ,
Eləyibdir məni yüz yaşlıya tay sərxoşluq.

Meyə meyl eyləyəli qaldım işimdən avara,
Getdim ardınca onun gözüyümulu dartsa hara.
Gəzdirən gövdəmi, heç büdrəməyən qılçalara
Düpbədüz yolda da vurdurdu valay sərxoşluq.

Əvvəl etdiklərimə indi pərişandı halım,
Boş şey üstündə nə vaxt olmadı bir qalmaqlım.
Qoymadı barı özümdənsə xəcalətli qalım,
Küçələrdə mənə saldırdı haray sərxoşluq.

İçdiyim gündə qanım gah durulub, gah qaralıb,
Kef gedib, dərdi-səri daimi qəlbimdə qalıb.
Əməlimlə, öz əlimlə müdürüyyətdən alıb,
Gətiribdir neçə töhmətləri pay sərxoşluq.

Anlayıb səhvimi vaxtında edəydim gərək ar,
Onda töhmət də, nəsihət də mənə etmədi kar.
Daha gecdir, bu qədər ah-zarımdan nə çıxar?
Oturub min də desəm ki: «Dədə vay!», sərxoşluq.

İSTƏMİR...

Batır idarə büsbütün,
Halına yanmaq istəmir,
Düz sözə, yaxşı təklifə
Əsla inanmaq istəmir.

Tənqid elə, dönür daşa,
Kinlidi dosta-yoldaşa,
İstəyirik salaq başa
Səhvini, qanmaq itəmir.

Bərli-bəzəkli qol çəkir,
Gözləri yolda yol çəkir,
Xeyri olanda «sol» çəkir,
Dinc də dolanmaq istəmir.

Əyibdi düpbədüz işi,
Dilin kəsib tamah dişi.
Bu gün dünənki təşvişi
Heç belə anmaq istəmir.

Yaş da keçib, deyil çağğa,
Bil, belə olmaz, ay qağı!
Hamı onu qoyur lağ'a,
Gəl ki, utanmaq istəmir.

BU SAYAQ ƏNƏNƏ

Ay dədəli, başqadır artıq dövr,
Köhnə çalınmış valı bəsdir, çevir,
Razılıq et, qız sevir, oğlan sevir,
Qızda satarlarmı, izah et mənə,
Harda görünmiş bu sayaq ənənə?

Ərz eləyirsən ki, gətir süd pulu,
Versə əgər oğlan olar lüt, pulu.
Ay kişi, hardan tapa bir put pulu,
Açma bizimcün təzədən «təntənə»,
Harda görünmiş bu sayaq ənənə?

Gör nə deyirsən: otuz atrez gətir,
Mən nə bilim, beş cürə serviz gətir,
Yeddi qoyun, bir kisə qənd tez gətir,
Saysam əgər, vallahi laxlar çənə,
Harda görünmiş bu sayaq ənənə?

Həddi aşan bir para xanəndələr
Xeyli qoyar boynuna minnət gələr.
Nalə çəkər, amma, şabaşın mələr,
Pul səpilər, sanki cumar quş dənə,
Harda görünmiş bu sayaq ənənə?

Əsla bilinmir zili, ahəstəsi,
Hər biri cib düşgübü, pul xəstəsi,
Üzdəniraq bəzi aşiq dəstəsi
Sən pulu saydıqca deyir: «ver yenə»
Harda görünmiş bu sayaq ənənə?

Meylin əgər var, olasan qaynata,
Həm qızı, həm oğlana sən ol ata.
İncimə məndən xatasan, lap xata,

Kimsə bu işçün deməz əhsən sənə,
Harda görünmiş bu sayaq ənənə?

Bir də nə lazım bu qədər xərc çəkək,
Faydası yox boş-boş hədər xərc çəkək,
Bil, uduzarsan, mən ölüm, mərc çəkək,
Hə, nə baxırsan, dədə, dillənsənə,
Qız da satarlarmı, izah et mənə,
Bəs kimə lazımdı bu cür ənənə?

KARNAVAL MAHNISI

Kefimiz kökdür, xoşdur halımız,
Yoxdur heç nədən qılıq qalımız.
Şən keçmək üçün karnavalımız
Siz də qoşulun şənliyimizə,
Şənlənmək, gülmək yaraşır bizə!

Maskalanıbdır bürokrat, əyyaş,
Qohumbaz qalib arada çəşbaş.
Bizdə sevinc var, onlarda təlaş.
Siz də qoşulun şənliyimizə,
Şənlənmək, gülmək yaraşır bizə!

Tənbəl də girib başqa bir dona,
İstəyir baxıb gülməyək ona.
Gecəmizi şən vurmaqçün sona
Siz də qoşulun şənliyimizə,
Şənlənmək, gülmək yaraşır bizə!

Yuxuya qalib vədəbaz hələ,
Böhtançı qorxur düşsün əngələ.
Tapaq onları verib əl-ələ,
Siz də qoşulun şənliyimizə,
Şənlənmək, gülmək yaraşır bizə!

Heç kim kənarda qalmasın gərək,
Bu gün doyunca gülək, əylənək.
Yeni iliniz olsun mübarək!
Siz də qoşulun şənliyimizə,
Şənlənmək, gülmək yaraşır bizə!

«BALQABAQ»

Hər gün səhər güzgüdə
Mənə baxan tanışım,
İstəyirəm dərdimi
Tək səninlə danışım.
Nə arifəm, nə xamam,
Quzu kimi adamam.
Bunu yaxşı bilərsən:
Hələ indiyədək mən,
Xətrinə dəyməmişəm
Nə böyüyün, kiçiyin,
Nə itin, nə küçüyün,
Lap belə pişiyin də
Quyruğun basmamışam,
Qeybətimi qırıqlar,
Üzümə də durublar,
Heç qulaq asmamışam,
Bəs niyə, niyə mənə
Ad qoyublar: «Balqabaq»?!
Mən ölüm bir ada bax,
Balqabaq, ey, balqabaq!
Gözümün qabağında
Talayıqlar, çapıqlar,
Bir-birinə ötürüb,
Bir-birindən qapıqlar.
Gözümün qabağında
Quzğun kimi söküblər,
Dağıqlıqlar, töküblər.

Gözümün qabağında
Rüşvət alan da olub.
Ütүүн біри гөліб
Хетта калан да олуб.
Гөзлөрими yummuşam,
Нә шәриклик etmişəm,
Нә дә bir şey ummuşam.
Quzu kimi çekilib
Мәләмишəм qıraqda,
Heç mələr balqabaq da?!

İdarədə, iclasda
Çıxmayıb səsim hələ.
Müzakirə olmaqçün
Qoyulub çox məsələ...
Haray salan da olub,
Təriflənən də olub,
Töhmət alan da olub...
Görmüşəm, onu düşüb
Bir nəfərin üstünə,
Fərqinə varmamışam,
Canı çıxsın, mənə nə?
Bəzən olub bağırıb
Hamı məndən savayı:
«Müdirimiz illərlə
Maaş alır havayı».
Düşünmüşəm qəmin kəm,
«Boğazında qalacaq»
(Ürəyimdə demişəm.)
Quzu kimi çekilib
Мәләмишəм qıraqda,
Heç mələr balqabaq da?!

Öz evimdə belə mən
Heç şeyə qarışmırıam.
Dindirməsələr əgər
Bir kəlmə danışmaram.

Teatra, ya kinoya,
Nə yasa, nə də toyə
Getməklə yoxdur aram,
Axşam oldu yatıram,
Səhər oldu qalxıram.
Arvad da ki danlayır:
- Sən varsan, yoxsa yoxsan?
Elə hey deyir, deyir,
Gah zildən, gah da pəsdən.
Cavab da vermirəm mən.
Çəkilib quzu kimi
Mələyirəm qıraqda,
Heç mələr balqabaq da?!
Bəs niyə, niyə mənə
Ad qoyublar «Balqabaq»?
Mən ölüm, bir ada bax,
Balqabaq, ey, balqabaq!!!

UTANMIR...

Doğrunun yerini tutan yalani
Eşidən utanır, deyən utanmir.
Geyim də pay gəlir rüşvət alana,
Gətirən utanır, geyən utanmir.

Özünə göz yumur, deyir özgədən,
Arvadı, uşağı geyir özgədən,
Evində çörəyi yeyir özgədən,
Yedirən utanır, yeyən utanmir.

Cılızlar özünü oxşadar şirə,
Tənqid əvəzinə başlar təhqirə,
Bir də görürsən ki, çox nahaq yerə
Söyüllən utanır, söyən utanmir.

Olsa idarədə müdir qərəzkar,
Doğruluq üstündə müsibətin var.
Həqiqət aranıb olanda aşkar
Döyüllən utanır, döyən utanmır.

Söz versən meydanda əgər yaltağa,
O nə sola baxar, nə də ki. sağa,
Neyçünsə, kimsə bənzədər dağa,
Öyülən utanır, öyən utanmır.

CƏRİMƏ TOPU

Həyətdə «Şimşək» adlı
Futbol komandamız var.
Ancaq nə edəsən ki,
Uşaq çoxdur, həyət dar.
Bəzən elə vaxt olur
Küçədə məşq edirik.
Başqa məhəllələrlə
Oynamaya gedirik.
Bu gün qonşu komanda
Qonaq gəlibdir bizə,
Çoxlu-çoxlu azarkeş
Dolub həyətəmizə,
Boylanıb pəncərədən
Qişqırır Yetər xala:
- Baş-qulağım oldu dəng,
Tez qurtarın, ay bala!
Döndərdiniz həyəti
Tamam stadiona!..
Azarkeş Həsən dayı
Tez cavab verir ona:
- Danışıb acı-acı,
Hay-küy salma, ay bacı,
Dincəlmək istəyirsən-

Geniş otaqların var.
Bunlara mane olma,
Qoy oynasın uşaqlar...
Oyun sona çatırdı,
Bizdə qalmamışda tab,
Heç belə də iş olar?
Açılmamışdı hesab...
Həyətin mərkəzindən
Qol vurmaq istədim mən.
Top keçdi qonşumuzun
Mətbəx pəncərəsindən.
Şüşələr sindi düşdü.
Azarkeşlər gülüşdü.
Cərimə etmək üçün
Hakim bu vaxt fit çaldı.
Cəriməni atamdan
Miliç şöbəsi aldı.

AXTAR TƏZƏ DAY-DAY MƏNƏ

(Bisavadın dilindən)

Car çəkirəm yoxdu verən hay mənə,
Ay dədə, axtar təzə day-day mənə.

Altı əmim, altı dayım varsa da,
Hər biri bir işdə sənətkarsa da,
Bəzisi hətta sənə həmkarsa da,
Gözləmə onlar verələr pay mənə,
Ay dədə, axtar təzə day-day mənə.

Olsa əgər lap belə doktor, dədə,
Hər dayının faydası yoxdur, dədə.
Ya dekan olsun, ya da rektor, dədə,
Sən bu qəbildən olanı say mənə,
Ay dədə, axtar təzə day-day mənə.

Mən nə edim müftəbaz öyrənmişəm.
Çox oxuyub, amma az öyrənmişəm.
Fənləri üzdən, dayaz öyrənmişəm,
Yox elə tənbəl ki, ola tay mənə,
Ay dədə, axtar təzə day-day mənə.

Zəhmətə qatlaşmağa yoxdur halım,
İstəmirəm həm da savaddan qalım.
«Üç»ləri alsam da, çatışmaz balım,
Diqqət edəndə deyirəm vay mənə,
Ay dədə, axtar təzə day-day mənə.

Bir dayı ki, öhdəyə alsın məni,
Axırı bir güşəyə salsın məni.
Qoymasın hər nadanı çalsın məni:
Çalsı da, çalsın özü laylay mənə.
Ay dədə, axtar təzə day-day mənə.

AXIR Kİ, YIXILDIM

Ərzədə yazdım, məni qoysan hara,
Saxlaram öz nəfsimi, bil, buz kimi.
Bir quzu cildində girib anbara,
Hər nəyi tapdım, yaladım duz kimi.

Xeyli kökəldim, düzü üç-dörd aya,
Sağlığına yaxşıca tutdum maya.
Əskiyim oldu, oradan fermaya
Çox rahat endim, «Luna-doqquz» kimi.

Bir neçə vaxtdır ki, satıblar məni,
Hansısa namərdə qatıblar məni.
Bilmirəm heç hardan atıblar məni,
Partlamışam sapsarı qarpız kimi.

HƏLƏ BU HARASIDIR?

Eşitmışəm xəstəsən,
Zildən enib, pəsdəsən.
Düzün bilmək istəsən,
Səni bu hala salan,
Yazdığını yalan-palan
Böhtanlar qarasıdır,
Hələ bu harasıdır?

Bulanıqdır qanın da,
Üşütmə var canında.
Xəcilsən el yanında,
Lap yüz il qalsan da sağ,
Ürəyinin üstdə dağ,
Bəd əməl yarasıdır.
Hələ bu harasıdır?

Bilməyi bacarmadın,
Gülməyi bacarmadın.
Ölməyi bacarmadın,
Düzlük yad oldu sənə,
Özün də bilmədin nə
Dərdinin çarasıdır,
Hələ bu harasıdır?

Bir tipsən əvəzin yox,
Cığırın yox, izin yox.
Utanmaqçün üzün yox,
Çox da az deyil yaşın,
Anlamırsan küt başın
Nəyin avarasıdır,
Hələ bu harasıdır?

Danışanda mələksən,
Başdan-başa kələksən.
Sən özünə gərəksən,
Onunçün də hər zaman
Öz əməlin, öz əlin,
Yapışib boğazından
Səni aparasıdır.
Sonrasını demirəm...
Hələ bu harasıdır?

QARĞANIN ŞİKAYƏTİ

Hörmətli redaktorlar,
Dərc edin bu yazımı!!
Bütün təmsil yananlar
Bilsin etirazımı.
«Xeyirsiz qarğı» deyə
Aləmə çəkdilər car.
Bu sözü söyləməkdə
Tamam haqsızdır onlar.
Düzdür, başqalarına
Olmasa da xeyrimiz,
Təmsil şairlərinin
Xeyir mənbəyiyik biz,
Hər dəfə bu mövzudan
Dönə-dönə edib bəhs,
Aldıqları qonorar
Xeyir deyil, nədir bəs?

ÖZÜMLƏ ZARAFATDAN

Bir güzgüyə bax, gör nə qərarsız qocalırsan,
Vecsiz qələminlə belə barsız qocalırsan.

Xoş gəncliyini meyxoş edib vermişən əldən,
Qurşanmaq ilə tənqidə, səhv etdin əzəldən,

Şair alar ilhamını bir nazlı gözəldən,
Ömrün boyu sən sevgili yarsız qocalırsan.

Asudə yeyənlər qələmindən zara gəldi,
Onlar hara, öz axırın axır hara gəldi?
Sən göylə uçurdun, sürünenlər kara gəldi,
Ay-hay! Başı batmış, belə karsız qocalırsan.

Bu yolla gedən hansı qoçaq məqsədə yetmiş,
Bu yolda olanlar necə gəlmış, elə getmiş.
Sən tək satiriklər, bala, çoxdan ölüb-itmiş,
Sağsan hələ də, ay əfəl, arsız, qocalırsan.

ÖZÜMƏ NƏSİHƏTDƏN

Canım, dərd gələndə etmə şikayət,
Kefdən harinlayıb şışənə lənət!
Özündə olmayan yanğı, hərarət,
Özgənin oduna bişənə lənət!

Düşmə el-obanın etibarından,
Yarat tanışınlar səni barından.
Öpüb bir alçağın ayaqlarından
Ucalmaq eşqinə düşənə lənət!

BOŞBOĞAZ

Həqiqəti yalan görər,
Geniş yolu dalan görər.
Abadlığı talan görər,
Dərinliyi sanar dayaz,
Zırrama oğlu boşboğaz!

Elin içində tək gəzər,
Edər ələk-vələk. gəzər.

Uzun qulağı şəkk gəzər,
Qış görünər gözündə yaz,
Zırrama oğlu boşboğaz.

Bədliyi yadda saxlayar,
Əyrini göydə haqlayar,
Hamı güləndə ağlayar,
Kəlləsi xali boynu qaz,
Zırrama oğlu boşboğaz.

Qəlbi qara, bu ağciyər,
Yeyər, yeyər, acam, deyər.
Bir hələ eldən inciyər,
Tamaşı dərya, ağlı az,
Zırrama oğlu boşboğaz.

BELƏ GETMƏZ...

Hal əhli olub, var hünərin, qanmazı qandır.
Pis gözdən özün saxla məni, allah, amandır.
Cibdən cibə fərq «olduğu məşhuri-cahandır»,
Cib aşiqiyəm, daima puldan alıram həzz,
Mən kef edirəm, sən də deyirsən: «belə getməz».

Sən heç yemə, mən xoşlanıram toğlu yeməkdən,
Kim indiyidək ölmüş, atam oğlu, yeməkdən?
Yoxdur gileyim az qazanıb, çoxlu yeməkdən.
Mədəm götürürsə, ötürərkən, zərər etməz,
Mən hey şişirəm, sən də deyirsən: «belə getməz».

Xudmani işin vardısa, dost-aşna da vardır,
Dost-aşnası olmaz o kəsin ki, o bekardır.
Heç halima yanma, mənə lap qı da bahardır.
Altımda da «Volqa», geyimim şüx, papağım xəz,
Mən hey gedirəm, sən də deyirsən: «belə getməz!».

Hərçənd ki, hər cik-bikim olmuş sənə bəlli,
Aydın məsələ, amma çətindir bir az həlli.
«Gec-tezliyi var» tapmisan əntiqə təsəlli,
Boş-boş danışıb, vaxtimı alma, bala, get gəz.
Mən kef edirəm, sən də deyirsən, «belə getməz».

Aşkarda mənəm, amma ki, xəlvətdə özünsən,
Bir kimsə deyil, ay kişi, sən dərddə, özünsən,
Qiybətdə, xəcalətdə də, əlbəttə, özünsən,
Qəlbində sözün qövr eləyir heç yana yetməz,
Bir gün ölüəm, sən də deyirsən: «belə getməz».

Pul düşkünü, hər yerdə səninçün tələ vardır,
Çox həddini aşma, sözə də mərhələ vardır.
Gülşəndə bitən tək-tük alaqlar hələ vardır,
Dostum, onu gördükdə kökündən qoparıb, əz!
Qoy bir dəfə bilsin ki, qətiyyən belə getməz!

CİNDAR

Zaman yaman dəyişdi,
Qoyuldu lağa cindar.
İndi qalibsən həsrət,
O köhnə çağə, cindar.
Meydan açırdın onda,
Ortada tas qururdun.
Fitnə-fasad salırdın,
Xamlara yas qururdun.
Xalqa haram bilirdin,
Özün araq vururdun.
Qarın şışıb dönürdü
Təknə-qabağa, cindar.
İndi qalibsən həsrət
O köhnə çağə, cindar.

Xalqa şəfa verirdin
Özün şəfasız oldun.
Zövq-səfa içində
Nədən səfasız oldun?
Yoxsa imam yanında
Əhdə vəfasız oldun?
«Mən palıdam» deyirdin,
Döndün alağı, cindar.
Yamanca qaldın həsrət
O köhnə çağ'a, cindar.

Səhər-səhər səninçün
İsti lavaş gələrdi.
Sifariş etməmişdən
İftara xaş gələrdi,
Bozbaşa naz edərdin,
Qazanda aş gələrdi.
Pişik t əkin cumardın
Pendirə, yağa, cindar.
İndi qalibsən həsrət
O köhnə çağ'a, cindar.

Qövr eləyir sinəndə
Gör necə kinlər indi.
İşin fəna olubdur,
Bəs hanı cinlər indi?
Axşamadək mırılda,
Kim səni dinlər indi?
Görən deyir yolumdan
Çəkil qıraqa, cindar!
Yaman qalibsən həsrət
O köhnə çağ'a, cindar.

ARTIQTAMAH ARVADIN NƏSİHƏTİ

Elə zənn etmə ki, yaltaqlıq edənlər dəlidir,
Kişi, yaltaqlığa qurşan, mən ölüm, sərfəlidir!

Sözünü şax deməyin öz evini yıldızı sənin,
Kimi tənqid elədin, axırına çıxdı sənin.
Bax bu yaltaqlara bir gör, nəyin artıqdı sənin?
Ay ütük, evləri, eyvanları hətta xəlidir,
Kişi, yaltaqlığa qurşan, başa düş, sərfəlidir.

Axi, kimdir o sənin tərif edib dağ dediyin?
Daha bəsdir və əbəsdir, bu qədər ağ dediyin!
Sürüşüb keçdi başa hər dəfə yaltaq dediyin...
Özü yaltaqsa da, bir mərd kişinin sağ əlidir,
Kişi, yaltaqlığa qurşan, başa düş, sərfəlidir!

Nə baxırsan onun işdən-işə atlanmağına?
Rəisin buyruğu eşqində qanadlanmağına,
Kimi gördükdə manatlıq kimi qatlanmağına,
Boynu dönmür elə bil ki, ərəbistan kəlidir,
Kişi, yaltaqlığa qurşan, başa düş, sərfəlidir!

Maşının. mümkün olar, dəbdəbəli bağın olar,
Hələ heç ağlına gəlmir nə gözəl çağın olar,
Dədəmin canı, sənin də hələ yaltağın olar,
Nə döyürsən gözünü, yoxsa sözüm gülməlidir?
Elə zənn etmə ki, yaltaqlıq edənlər dəlidir,
Kişi, yaltaqlığa qurşan, başa düş, sərfəlidir!.

QONŞUDAN QALMA DALA...

Neçə illərdir mənim
Baharım dönüb qışa.
Arvad girəndən bəri
Qonşumuzla «yarışa»
Nə sözümüz eşidir,
Nə də anlayır məni,
Hər gün danlayır məni:
«Qonşu hara, sən hara
Nədir ki, o avara,
Onun arvadına bax,
Yüz cürə paltarı var.
Sən birini alınca
Canını alır azar.
İmportnı mebelləri
Yan-yana düzüb zala.
Ad-sanından eyibdir,
Qonşudan qalma dala!..»
Özümü oda saldım,
Həmin mebeldən aldım...

Sonra arvad eşitdi
Qonşu alıbdır xalı.
Çaldı zurna-qavalı
Mənimcün bala-bala,
Dedi: - Kişi, eyibdir,
Qonşudan qalma dala.
Axır ki, aldım xalı,
Coşdu arvadın hali...
Qonşumuzun evində
Başlanan kimi təmir,
Təmirə başlamaqçün
Arvaddan aldım əmr.
Düz divarı sökdürüb

Çəkdirdim təzə mala,
Arvad elə hey deyir:
Qonşudan qalma dala!..
Bəli, indi evimdə
Cah-cəlal yaratmışam.
Amma borcun içində
Xirtədəyəcən batmışam...

Xoş günlər tez ötüşdü,
Evə mərəkə düşdü.
Qonşum alanda maşın.
Arvad gözünün yaşın
Töküb danladı məni:
Dedi ki, görüm səni
Gəlməyəsən zavalı!
Bizi xəcil eylədin,
Qonşudan qaldıq dala...
İndi maşın almağa
Növbəyə də durmuşam.
Taniş-biliş söyləyir
Pullanıb qudurmuşam.

Ancaq, xeyli zamandır
Mənim halım yamandır.
Alıb canımı dərd-qəm,
Təzə söz eşitmişəm:
Qonşum möhkəm ilişib,
İşlə əngələ düşüb.
Ondan yazılan tək akt
Vurub kişini infarkt.
Qorxuram yazıq olər,
Başına gələr bəla.
Arvad deyər: Eyibdir,
Qonşudan qalma dala!

AY OĞUL

Dədənin sözlərini sanma yalandır, ay oğul!
Bu sayaqla başını sən də dolandır, ay oğul!

Demirəm indi gedib elmdə mahirlik elə,
Çox şeyin sırrını öyrən və ya sairlilik elə,
Deyirəm bir para gənclər kimi «şairlik» elə,
Nə özün qan, nə də ki, özgəni qandır, ay oğul!
Bu sayaqla başını sən də dolandır, ay oğul!

Səni kimdir oxuyan, eylə icad təzə üsul,
Düz bütün sözləri alt-altda, qala mənəsi tul,
Bu səbəbdən olacaq hörməti hörmət, pulu pul.
Qalanın heç nə özün an, nə də andır, ay oğul!
Bu sayaqla başını sən də dolandır, ay oğul!

Bu fərasətlə, bala, heyran elə hamını sən,
Gedib axtarma uzaqlarda əbəs kamını sən.
Cibinə xidmət edib, cibdən al ilhamını sən,
Nə özün yan, nə də ki, özgəni yandır, ay oğul!
Bu sayaqla başını sən də dolandır, ay oğul!

Bacarıb hər dəfə öz səmtini sal nəf tərəfə,
Sözümə diqqət edərsənsə, çatarsan şərəfə,
İşdi tənqidə tutulsan, belə dönsən hədəfə,
Qorxma, artan da elə tənqid olandır, ay oğul!
Bu sayaqla başını sən də dolandır, ay oğul!

Baş yorub, çox oxuyub az yazanın halına bax,
Az bilib çox yazanın keyfinə, əhvalına bax,
İldə aldıqlarının bir dəfə əmsalına bax,
Sonra sal çötkəyə, gör hansı kalandır, ay oğul!
Dədənin sözlərini sanma yalandır, ay oğul!
Bu sayaqla başını sən də dolandır, ay oğul!

DEYƏCƏKLƏR...

Tərs baxma belə, sorğu-sual olduğu anda
Mat qalmağını mən deməsəm də deyəcəklər...
Canın kimi çox sevdiyin işdən qovulanda
Yalvarmağını mən deməsəm də deyəcəklər...

Heç mən demirəm səndə varıydı belə adət:
Bir yanda xeyirdinsə də, bir yanda xəyanət.
Bar-bar bağırıb «rüşvətə, rüşvətxora lənət»
Pay almağını mən deməsəm də deyəcəklər...

Kar aşmadı illər boyu bu tərpənişindən,
Bir kimsə tutub dartmadı bir dəfə vişindən,
Çox vaxt coşub, lovğalanıb özgə işindən
Küy salmağını mən deməsəm də deyəcəklər...

Öz xeyrin üçün sən ki, dururdun üzə hətta,
Maymaqdan işin keçsə girirdin gözə hətta,
Sən öz yerinin xətrinə yersiz sözə hətta
Əl çalmağını mən deməsəm də deyəcəklər...

O işdəcə ömrün boyu qalmaq diləyilə,
Çox yerdə mənə məğlətə salmaq diləyilə,
İmkan düşə bir az da ucalmaq diləyilə
Alçalmağını mən deməsəm də deyəcəklər...

SƏN ÖZÜNÇÜN ELƏSƏN, MƏN DƏ ÖZÜMÇÜN BELƏYƏM

Sən halalkeşsən özünçün, mən özümçün kələyəm,
Sən özünçün eləsən, mən də özümçün beləyəm.

Kim sevirsə əməyi, bax, o böyükdür, demisən,
Mənim ünvanıma sən qəlbi dönükdür, demisən,

Heç kimə faydası yoxdur, bizə yükdür, demisən.
Neyləyim, sən daşıyan, mən də səninçün şələyəm.
Sən özünçün eləsən, mən də özümçün beləyəm.

Oturub çəkməyəcəkdir ki, bu dünya qəmini,
Görünür ki, hələ xamsan, tanımirsan əmini.
Bilirəm, arxayı ol, mən də dolanmaq çəmini,
Batinim kinlə dolu, zahirənancaq, mələyəm,
Sən özünçün eləsən, mən də özümçün beləyəm.

Deyirəm yaxşı ki, heç düşmədim elmin dalına,
Öləsən, ağlayanın olmaya, dümbək çalına,
Bir canım var, o da sən gözlə ki, məndən alına,
Bostanın dovşanıyam, qozluğa düşdüm, dələyəm,
Sən özünçün eləsən, mən də özümçün beləyəm.

Nuş olur canıma, hərçənd mənə xoşdur bu peşəm,
Hər dəfə sən cücəyə, mən pula «cip-cip» demişəm,
Fərqinə varmamışam, hər nə veriblər yemişəm,
Taniyandan özümü müftə qazancın cələyəm,
Sən özünçün eləsən, mən də özümçün beləyəm.

BUNDA OLAN ƏDAYA BAX

Yumurlanıb olub qabaq,
Balqabaq oğlu balqabaq.

Sənəddə elmi alidir,
Kəlləsi amma xalidir.
Sözdə «mənəm-mənəm» deyir.
Hər işi laübəlidir.
Görür qaranı südtək ağ.
Balqabaq oğlu balqabaq!

Əlin belində saxlayır,
Külək əsəndə laxlayır.

Doğrunu görsə yan keçir,
Əyrini göydə haqlayır,
Nəf harda var, olur calaq,
Balqabaq oğlu balqabaq!

Yay kimi dartinib beli,
Eldə bəyənməyir eli.
Bunda olan ədaya bax,
Başında yoxdu bir teli,
Cibində gəzdirir daraq,
Balqabaq oğlu balqabaq!

Yüz dəfə danla, etməz ar,
Axtarıb iş, gəzər bekar.
Yer tapılar, ağız bütər,
Rəislik iddiası var.
Gör nəyə göstərir maraq,
Balqabaq oğlu balqabaq!

Amma ki, meyl edir meyə,
Mey də kar etməyir keyə.
Yaxın da gəlmir ay kişi,
Barı əcəl bu boş şeyə,
Xeyri nədir qalıbdı sağ
Balqabaq oğlu balqabaq!

CÜCƏLƏR

Böyükərsiz sizi mən yollayaram pay, cücelər,
Yığışın dövrəmə cibbildəşiniz, ay cücelər.

İndi zəhmət çəkirəm ki, götürüm sonra bəhər,
On qırışmal xoruzun hulqumun üzdüüm bu səhər.
Banlayıb zəhlə tökürdü gecəni sübhə qədər,
İbrət olsun sizə də salmayınız hay, cücelər.
Yığılın dövrəmə, cibbildəşiniz, ay cücelər.

Başımın ağrısı hərcəndki, keçmir gecədən,
Gələ iştah, vuraram bir-iki yüz tünd (gecədən),
Yanda da yağlı çığırma azi dörd-beş cücedən,
İçəm üstdən də gərək əntiqə bir çay, cücelər,
Yığılın dövrəmə cibbildəşiniz, ay cücelər.

Nə edim, keçmir işim keçməsəm, hərgah kələyə,
Aktumin faktı üçün tülküni saldım tələyə,
Qorxuram arxayınam çünki müfəttiş lələyə,
Salacaq sayğaca, dümdüz olacaq say. cücelər,
Yığılın dövrəmə cibbildəşiniz, ay cücelər.

Ötən il, bəddi işim, dəydi azar mal-qaraya,
Düzü gördüm batıram, sədri çağırdım haraya!
Orada töhmət alıb, əmrimi aldım buraya,
Məni siz bilməyiniz, hər naşıya tay, cücelər!
Yığılın dövrəmə cibbildəşiniz, ay cücelər!

Boy atıb; dirçəliniz, gündə yeyib bolca dəni,
Heç bilirsizmi, payız vaxtı sayarlar cücəni?
Buradan da ilişib qovsalar hərgah ki, məni,
Baxıb arxamca deyərsiz o zaman «vay», cücelər!
Yığılın dövrəmə cibbildəşiniz, ay cücelər!

KARIN KÖNLÜNDƏKİ...

Vay o gündən ki, dayım xəstə olur,
Xəstənin xəstəsi bir dəstə olur.

Xalami dərd götürür: «Kim çatacaqdır hayıma»,
Qardaşım fikr eləyir: «Az düşəcəkdir payıma»,
Deyirəm: barı, ay allah, kömək ol, sən dayıma,
Bu zaman daydayımın da qulağı səsdə olur.

Vay o gündən ki, dayım xəstə olur
Xəstənin xəstəsi bir dəstə olur.

Düşünürlər: dayım ölsə, yerinə kim gələcək,
Olacaq başqa rəis, başqa üsul, başqa ələk,
Kimi xəlbirlənəcəkdir, kimi möhkəmlənəcək.
Belə təşviş dayımın həmdəmi hər kəsdə olur.

Vay o gündən ki, dayım xəstə olur,
Xəstənin xəstəsi bir dəstə olur.

Eşidirlər gedir əldən, atır hərdən çənəsi,
Küy düşür: lap boğulub, çıxmayaçaq bir də səsi,
Yığışırlar və görürlər hələ vardır nəfəsi...
Bu zaman iş bir az ahəstə olur.

Vay o gündən ki, dayım xəstə olur,
Xəstənin xəstəsi bir dəstə olur.

Ətə milçək daraşan tək yığışırlar başına,
Kişinin imkanı olmur belə hərdən qaşına.
Oxuyur leksiya hər dəfə qohum-qardaşına,
Dinləyirlər kişini lap necə ki, dərsdə olur.

Vay o gündən ki, dayım xəstə olur,
Xəstənin xəstəsi bir dəstə olur.

Onlar öz arzusunu, hər şeyi daydayla bölür,
Daydayım sussa susub, gülsə gəl onlar da gülür.
Bir nəfər ölsə əgər, gör neçə dost-aşna ölürlər,
Qorxuram daydayım ölsün, axı iş tərs də olur.

Vay o gündən ki, dayım xəstə olur,
Xəstənin xəstəsi bir dəstə olur.

ARZUDAN ARZU DOĞDU

Bir arzumvardı,ancaq:
Tezliklərəis olmaq.
Arzuma yetişən vaxt
Sevincdən şillaq atdım.
Bu arzuma ki, çatdım.
Təzə bir arzu doğdu,
Köhnə arzunu boğdu.

Mənə kəc baxanları,
Yandırıb yaxanları,
Üzümə duranları,
İşimi buranları
İşdən çıxarıb atdım.
Bu arzuma da çatdım.

Qohumlar uzaq,yaxın,
Gəldilər axın-axın,
Bacıoğlu,əmi,qardaş...
Ehmalca,yavaş-yavaş
Bir-bir yanına dardım,
Bu arzuma da çatdım.

Yükləndikcə o ki var,
Üç otağım oldu dar.
Cibimi işə saldım,
Qonşu evini aldım.
Zalları zala qatdım.
Bu arzuma da çatdım,
Təzə bir arzu doğdu,
Köhnə arzunu boğdu.

Oğlumçün,qızımçün ev,
Təzə baldızımçün ev,

Atamçün, anamçün ev,
İki qaynanamçün ev
Alib, aləm yaratdım...
Bu arzuma da çatdım,
Başqa xəyala daldım,
Seçib bağ yeri aldım.

Bir hektar meynəliyi
Hündür hasara saldım.
İçində mülk ucaldım.
Təzə «Volqa» eşqinə
Köhnə «Volqa»nı satdım,
Bu arzuma da çatdım.

Qızım ərə gedəndə,
Bəxtəvərə gedəndə
Heyran oldular bizə.
Bir karvanlıq cehizə
Baxdılar matdım-matdım,
Bu arzuma da çatdım.
Təzə bir arzu çıxdı,
O da evimi yıxdı:

Başladı sorğu-sual,
Açıldı dolu çuval.

Bütün sirrim oldu faş.
Başıma düşəydi daş.
Əldən çıxan günlərim
Ələ düşməyəydi kaş.
Əcəb sürətlə artdım.
Çox-çox arzuma çatdım.
Arzu eləmədiyim
Bu işdə, amma batdım.

TƏRİF İLƏ YIXDIQ

Nöqsanını tərif kimi çəkdik zilə, yıxdıq,
Öz sədrimizi bir ilə tərif ilə yıxdıq.

Şit olmamağa hər sözə qatdıq hələ duz da,
Vədlər qarışıb vədə köpükləndi ağızda.
İcra elədik işləri vaxtında kağızda,
Hər milçəyi döndərdik, onunçün filə, yıxdıq,
Yıxdıq kişini, həm də ki, tərif ilə yıxdıq.

Bir ildə onun qoymadıq heç qanı qaralsın,
Hər xırda şeyi dərd eləyib qəlbinə salsın,
Cəhd eylədikancaq necə varsa, elə qalsın.
Döndük onun hər əmri önündə milə, yıxdıq,
Yıxdıq kişini, həm də ki, tərif ilə yıxdıq.

Dartdıq hərə bir səmtə yayındıqda gözündən,
Min hoqqa çıxartdıq kişinin haqlı sözündən,
Bir dəfə nə etmişdisə, razıydı özündən.
Saldıq bu kiçik səhvini dildən-dilə, yıxdıq,
Yıxdıq kişini, həm də ki, tərif ilə yıxdıq.

İşdən daha çox, sözdə onun qeydinə qaldıq,
Bir gündə azı keyfini beş yol xəbər aldıq.
İşdən qovulan vaxt da öpüşdük, yola saldıq,
Bizdən yazılıq heç incimədi bir gilə, yıxdıq,
Yıxdıq kişini, həm də ki, tərif ilə yıxdıq.

FERMADA YAZ GÜNÜ

Bahar bəzək vurub dağlara, düzə,
Torpaq gözəlliyi çıxarıb üzə.
Fermada işləri yoxlamaq üçün
Rayon mərkəzindən gəliblər bu gün.

Sual olunmamış necədir işlər?
Manqalın üstündə firlandı şışlər.
Atıldı qazana beş-altı toyuq,
Ağzını örtdülər, dəyməsin soyuq.
Bir göz qırpmında süfrə düzəldi,
Tox olanlar belə iştaha gəldi.
Bükdülər lavaşa pendiri, yağı,
Yüz-yüz gillətdilər gecə arağı.
Yedilər, içdilər, söhbət etdilər.
Qaranlıq düşəndə çıxıb getdilər...
Müdiri bir şirin yuxu apardı...
Eh, o bixəbərin nə dərdi vardı,
Əgər bu röyadan ayılmamasaydı,
Cüçələr payızda sayılmasaydı...

XƏYALPOV

Mən rəis olsam əgər, keyfimi saz eyləyərəm,
Ah, o yer keçsə ələ, gör nə avaz eyləyərəm.

Basaram zəngi, girər katibə dərhal içəri,
Tapşırıq verrəm ona: «hər gələni qoyma bəri!»
Qoy deyim mən sözümün lap canını, müxtəsəri,
Böyüyə baş əyərəm, işciyə naz eyləyərəm,
Ah, o yer keçsə ələ, gör nə avaz eyləyərəm.

Kassa bir yanda, möhür cibdə, bu yandan da maşın,
Yeməyim müftə, o söz, gözləmə aylıq maaşın,
Düyü tay-tay gələcək, düşməyəcək dəmdən aşın,
Bu xəyal olsa həqiqət, kefi saz eyləyərəm,
Ah, o yer keçsə ələ, gör nə avaz eyləyərəm.

Nə qədər meyli çəkər arvada daş-qaş alaram,
Bacımın, qaynanamın qeydinə daim qalaram.
Deyərəm: «Kefdi sözün, hər nə qədər mən ki, varam!..»

Pilləkəndən evədək xalça-palaz eyləyərəm!
Ah, o yer keçsə ələ, gör nə avaz eyləyərəm.

Dəyişib mənzili mən, başqasın allam əlimə,
Hörmətim olsa əgər ağızı nədir kimsə dinə,
Bir otaq düşsə əgər ailəmin hər birinə,
Dəyişib iqlimi vallah, qışı yaz eyləyərəm,
Ah, o yer keçsə ələ, gör nə avaz eyləyərəm.

Qohuma, dost-tanışa kölgə olar qol-qanadım,
Söykənər cüssəmə dağtək neçə yerlərdə adım.
Gəlirim başdan aşar, kefdə keçər hər saatı,
«İnturist»də gecələr dümbəyi saz eyləyərəm!
Ah, o yer keçsə ələ, gör nə avaz eyləyərəm!

Bilirəm mən hər işin qaydasını, öz yolunu,
Yoxlamaqçın işimi ayda azi gəlsə onu,
Mən ki, dildən itiyəm, hay-küyümün yoxdu sonu,
Şişirib milçəyi fil, sərçəni qaz eyləyərəm!
Ah, o yer keçsə ələ, gör nə avaz eyləyərəm!

Hər işin bir çəmi var, aşmaram öz həddimi çox,
Özümü göstərərəm alicənab, həm gözü tox,
Açılar işlərimin üstü, aman! Amma ki, yox...
Qoymaram üstü açılsın, mən az-az eyləyərəm!
Ah, o yer keçsə ələ, gör nə avaz eyləyərəm!

ŞƏKK QULAĞIM SƏSDƏDİR

Qorxu məni həsdədir, yox, mənə söz verməyin,
Şəkk qulağım səsdədir, yox, mənə söz verməyin.

Yoxdur işim kimsədə, ay bala, zordur məgər?
Özləri görmür məni, gözləri kordur məgər?
Ya məni dillətməyə, varsa həvəskar əgər,

Söyləyiniz xəstədir, yox, mənə söz verməyin,
Şəkk qulağım səsdədir, yox, mənə söz verməyin.

Anlamışam tənqidin bənzəri vardır tırə,
Tullamamış hər sözü, tullama birdən-birə,
Daldalanıb yer tapan, bil, qəti düşməz girə,
Düz demirəm, bəs nədir? Yox, mənə söz verməyin,
Şəkk qulağım səsdədər, yox mənə söz verməyin.

Hər dəfə iclasda var qaldırıb əl, söz alan,
Fərqi nə varmış mənə düz danışır, ya yalan.
Ay kişilər, kim bilir, sədrə tərəfdar olan,
Bəlkə də bir dəstədir, yox, mənə söz verməyin,
Şəkk qulağım səsdədir, yox, mənə söz verməyin.

Ta ələ düşsün məqam, çoxları bənddir himə,
Gözləyirəm bir qədər kim çəkəcəkdir kimi!
Hər cürə hədyan sözü almırıam heç eynimə,
İş hələ ahəstədir, yox, mənə söz verməyin,
Şəkk qulağım səsdədir, yox, mənə söz verməyin.

Halva deməkdən ağız, bil, şirin olmaz, bala!
Söz sənə aid deyil, dinmə qulaq as, bala!
Bil, qızışib hər dəfə ortada iclas, bala,
Çoxlarını həsdədir, yox, mənə söz verməyin,
Şəkk qulağım səsdədir, yox, mənə söz verməyin!

Sən də a nitq eyləyən, gah nala vur, gah mixa,
Anlamayıb mötləbi çoxları qoy vurnuxa,
Fövtə verib fürsəti hər kəs özündən çıxa,
Təqsir həmin kəsdədir, yox, mənə söz verməyin,
Şəkk qulağım səsdədir, yox, mənə söz verməyin!

HƏLƏLİK

Basıram bağrıma, dostum, səni bərk-bərk hələlik!
Deyirəm ki, bu vəzifən də mübarək, hələlik!
Demirəm, sonrası, amma ki, kef çək hələlik!

Qulaq as günbəgün artan telefon zənglərinə,
Can deyib, can eşidən səslərin ahənglərinə.
Çənədən qüvvət alan sözlərinin rənglərinə,
Olacaqdır bu sayaq çoxları diltəng hələlik,
Demirəm sonrası, amma ki, kef çək hələlik.

Dərs deyənlər sənə, səndən gələcək dərs alacaq,
Düz sözün, doğru sualın cavabın tərs alacaq,
Elə ki, sırrın açıldı, payın hər kəs alacaq.
Nə qədər örtülüsən, olmayıacaq şəkk hələlik!
Demirəm sonrası, amma ki, kef çək hələlik!

Sən kimi arzusuna gizli çatanlar çox olub,
Dayıya qürrələnib şıllaq atanlar çox olub.
Topuğundan da dayaz göldə batanlar çox olub,
Batacaqlar yenə də, varsa da tək-tək hələlik!
Demirəm sonrası, amma ki, kef çək hələlik!

Nə xəta gəlsə sənə bil ki, özündən gələcək,
Gözünə xoş görünənlər də gözündən gələcək.
Hələ çox başqa bələlər öz-özündən gələcək,
Bilirəm, bunları beynin eləməz dərk hələlik!
Demirəm sonrası, amma ki, kef çək hələlik!

Tamahın güc gələcək, fındığa həsrət dələsən,
İlişib getsən əgər yoxdur ümidim gələsən,
Bunu hardan bilirəm? Bir soruştursan hələ sən?
Deyərəm hamısını bəlkə görüşsək, hələlik!
Bilirəm bunları beynin eləməz dərk hələlik!
Basıram bağrıma, dostum, səni bərk-bərk hələlik!
Demirəm sonrası, amma ki, kef çək hələlik!

YAZMIŞAM

«Kirpi» jurnalının 25 illiyinə

Kirpiyəm ellərimdəki
Şöhrəti, şanı yazmışam.
Hər sayaq antipodların
Çıxınca canı, yazmışam.

Üzdə fağırlıq eyləyən,
Dalda yedizdirən, yeyən,
«Əyriyə düşmənəm deyən»
Rüşvət alanı yazmışam.

Nə anlayan, nə qandırان,
Daim ürək bulandıran,
Ortada baş dolandıran,
Daldalanarı yazmışam.

Sözdə hər ildə pəhləvan.
Səsində zildə pəhləvan,
Harayçı, dildə pəhləvan,
Vədi yalani yazmışam.

Hər şey üçün düşən şəkə,
Təmizdə axtaran ləkə,
Salıb qıraqda mərəkə,
Zurna çalanı yazmışam.

Gedir inamlı cərgəmiz,
Salmışıq hər zəfərdə iz.
Xalqıma olmuşam əziz,
Çünki olanı yazmışam.

DÜŞDÜ GÖZÜNDƏN

Bir vaxtlar arvad məni
Alovsuz qaynadırdı.
Zurnasız, balabansız
«Çarliston» oynadırdı.
Düşən gündən canına
Xarici mal azarı,
Ələk-vələk etdirdi.
Mənə dükan-bazarı
Dəyişdirdi illərlə
Evimizdə hər nə var,
Əvəzində aldındı
Yalnız xarici mallar.
İynə-sap alsam belə
Yerli istehsalından,
Dönürdüm firfiraya
Arvad qolü qalından.
Gördüm bu minval ilə
Qalacağam avara.
Baş yorub, fikirləşib
Tapdim özümə çarə.
Şirin söhbət edirdik
Bir gün axşam üz-üzə.
Dedim: - Arvad, bircə şey
Çatışmır evimizə.
Həvəslənib çıçırdı:
- Nə çatışmayırsa al!
Yerli-merli olmasın,
İmportni, xarici mal...
Dedim ki:
- Arxayın ol!
Daha öyrəncəliyəm.
Yerli mal nəyə lazıim,
Neyləyirəm, dəliyəm?
Elə bilirsən yenə

Bu kişi naşı qalıb?
Görmürsən, dəyişməmiş
Evimin daşı qalıb?
Qapımızın zəngi də,
Divarların rəngi də,
Qab-qacaq da, tava da,
Leyən də, aftafa da,
Xakəndaz, əlüzyuyan,
Hansi birini sayım?
Hamısının üstündə:
«MADE İN» filan-filan.
Gərəkdir hər nə alsam
Bunlara uyğun gələ.
Arvad dedi:
- Afərin!
Bax, bu başqa məsələ!
Dedim: bir az səbr elə,
Sənin yerli mallardan
Zəndeyi-zəhlən gedir,
Düz demirəm, əzizim?
Əlbəttə ki, belədir.
Azarkeş edib məni
Öz kökünə salmisan,
Yerli istehsalından
Evdə tək sən qalmışan.
Gəl, səni də dədənin
Yurduna yola salım.
Bu evə uyğun olan
Xarici arvad alım.
Sözümü eşidəntək
Arvad getdi özündən,
O gündən xarici mal
Düşdü onun gözündən.
Əl çəkdi hikkəsindən
Can deyir, eşidir «can»,
Göz dəyməsin, hələlik,
Dolanırıq mehriban.

ŞÖHRƏTPƏRƏST

Eh, müdirlik, nə qiyamət yaraşırdın mənə sən,
Arzumun bağçasına, söylə, xəzan düşdü nədən?
Düşmüşəm get-gələ lap nazirədək bir iləcən
Nə əziyyət, neçə xahiş sənə bağılatdı məni.

Bu paxıl işçilərin hansı isə saldı haray,
Bir qədər əngələ, düzdür, düzcar oldum keçən ay.
İşləri sahmana saldım, əməyim olmadı zay,
Dostlarımdan birisi zəng ilə saxlatdı məni.

Mən nələr eyləmədim, ta ki, sənə yetmək üçün,
Qohumu, dost-tanışı, daima yad etmək üçün.
Axı, mən gəlməmişiydim belə tez getmək üçün,
Gəldi hicran saatı, ayrılıq ağlatdı məni.

Getdi, əfsus... Bu da ömrümdə mənə bir dəm idi,
Əmək haqqım, maşınım, söylə nəyim bəs kəm idi?
Biri tənqid elədi... Yoxsa yerim möhkəm idi,
Nə deyim tənqidə mən, lap düzü, laxlatdı məni.

BATMISAN

Olmasa qədri-qiyətin,
Yox sənə çarə, batmisan.
Gəlməyəcək zirəngliyin
İnan ki, kara, batmisan.

Çixma özündən hər saat
Doğru sözümdür, olma mat,
Müdirin olsa kəmsavad,
Onda dübarə batmisan.

YENƏ YAY GƏLDİ...

Gah arandan axışır, gah da ki, dağdan dədələr,
Yenə yay gəldi, düşüb əldən-ayaqdan dədələr.

Biri şaddır, birinin qanı kömürtək qaralıb,
Biri övladı üçün on yerə minnətçi salıb,
Ali məktəbdə hələ iş gününə xeylin qalıb.
Kəsdiriblər qapını amma bayaqdan dədələr,
Yenə yay gəldi, düşüb əldən-ayaqdan dədələr.

Çox əbəs özlərini bunca yorurlar havayı,
İşə keçmir burada heç nə, bilikdən savayı.
Başqa bir yol tapa bilməz nə tanışlıq, nə dayı
Düşməsinlər belə xülyaya nahaqdan dədələr,
Yenə yay gəldi, düşüb əldən-ayaqdan dədələr.

VAXTIM YOXDUR

Deyə bilməz mənə bir kimsə ki, bəxtim yoxdur,
Eşqimin şahı mənəm, çox da ki, taxtim yoxdur.
Sevməyənlər məni hərçənd deyirlər «öl də»,
Bilməyirlər ki, daha ölməyə vaxtim yoxdur.

MƏNƏ KAR EYLƏMİR...

Harda aş olsa, orada baş mənəm,
Töhmətə ömrüm boyu yoldaş mənəm,
Lal oluram kim nə desə, daş mənəm
Bir dəfə könlüm də qubar eyləmir,
Hər nə deyirlər, mənə kar eyləmir.

İndi enişlik də yoxuşdur mənə,
Əyriliyim varsa da xoşdur mənə,
Mənalı sözlər belə boşdur mənə.

Əyrini töhmət də hamar eyləmir,
Hər nə deyirlər mənə kar eyləmir.

Gör neçə sırrim daşın altındadır,
Bir belə dövlət başım altındadır,
Şükr xudaya, maşın altımdadır,
Çox da deyirlər: kişi ar eyləmir,
Heç belə sözlər mənə kar eyləmir.

Yaş da keçib qırxi, nə çoxdur, nə az,
Gel məni, dost, sanma ağıllı dayaz,
Sən də, a şair, nə yazırsansa yaz!
Bir-iki cümlə yeri dar eyləmir,
Hər nə deyirlər mənə kar eyləmir.

ORTADA BAŞ DOLANDIRAQ

İndi məqamdı, başlayaq, gələk əsl söz üstünə,
Kim bizə lağ edər əgər, tullayarıq öz üstünə.
Dəm aldı manqal, ay kişi, şışləri düz köz üstünə,
Kababı eyləyib lülə, üstdə lavaş dolandıraq,
Qıraqda əl-ayaq açıb, ortada baş dolandıraq.

Qopsan əgər bu rütbədən kim səni, söylə, yad edər?
Hər şeyi salma könlünə, vəzifədir, gəlib-gedər.
Tələsməyin ki, xeyri var, məclis uzansa bir qədər.
Sözün arağı əlbəəl, yavaş-yavaş dolandıraq,
Qıraqda əl-ayaq açıb, ortada baş dolandıraq.

Qədirbilənsən, ay rəis, səndədir hər bir ixtiyar,
Sən bizə hörmət eylədin, odur ki, hörmətin də var.
Hər nə yazib gətirmişik, qoymusan üstə dərkənar,
İcazə ver, edək səni göz üstdə qaş, dolandıraq,
Qıraqda əl-ayaq açaq, ortada baş dolandıraq.
Gərək ki, əskik olmasın başında bir tükün sənin,

Boynuna minnət olmasın, ağır deyil yükün sənin,
Gör neçəmiz dayanmışıq hüzurunda bu gün sənin,
Yükləginən arxamiza ləp belə daş, dolandırıq,
Qıraqda əl-ayaq açaq, ortada baş dolandırıq.

Gir kabinetdlə mürgü vur, bu yanda göz yum hər şeyə,
Dolanmaq istəyən kişi gərək yedirdə, həm yeyə.
Heç qoyarıqmı dostumuz qoyub kababı qəm yeyə?
Hər gecə toy-büsət qurub əldə, şabaş dolandırıq,
Qıraqda əl-ayaq açaq, ortada baş dolandırıq.

TƏRİF

Min cəhd eləyirsən, yenə düşmür ələ tərif,
Ey kaş, mənim ünvanıma hər gün gələ tərif.

Tərif olunan şax dayanar, qəddi əyilməz,
Tənqid nə bəla olduğunu anlaya bilməz.
Tənqidçini tənqid eləyərsən üzü gülməz,
Ancaq daşıyar, yükləyəsən bir şələ tərif,
Ey kaş, mənim ünvanıma hər gün gələ tərif.

Tənqiddən uzaq ol ki, batar, neştəri bizdir,
Hər kəlməsi əmmalıdı, mənası qəlizdir.
Kim dadmış əgər, təsdiq edər fikrimi: düzdür,
Qarşında açar yol, sənə qurmaz tələ tərif,
Ey kaş, mənim ünvanıma hər gün gələ tərif.

Barsız söyüdü tərif ilə barlı edirlər,
Karsız adamı tərif ilə karlı edirlər,
Yüz yol ilə ilqarsızı ilqarlı edirlər,
Canım ola qurban belə gəlhagələ, tərif!
Ey kaş, mənim ünvanıma hər gün gələ tərif.

On min dəfə gəlsin, yenə də eyləmərəm ar,
Baş alsə hara yol tapacaq, tərifə yer var,
Bəs söylə nədən tənqidi bəzən də boğurlar?
Bir bağlı qapı görməyibancaq, hələ tərif!
Ey kaş, mənim ünvanıma hər gün gələ tərif!

Bilməm nəyə lazımdə adamın xisəlti olsun,
Təriflə gərkədir kişinin isməti olsun,
Hər kim ki, sevir tənqidi öz qisməti olsun,
Qəsd eyləsə, salsın canıma vəlvələ tərif,
Ey kaş, mənim ünvanıma hər gün gələ tərif!

HAY-HARAY

(Ferma müdirinin dilindən)

Heç demə qış gəlib çatıb, edim nə çarə, mal-qara,
Gəl məni etməyin bu qış siz üzüqara, mal-qara!

Payızda oldum arxayı, qışlağı salmadım yada,
Günəşli isti günləri vəd ilə vermişəm bada,
İndi sizinlə canıma düşüb üzütmə fermada.
Siz mənə baxmayın, dözün, çovguna, qara, mal-qara!
Gəl məni etməyin bu qış siz üzüqara, mal-qara!

Azdısa yem tədarükü, bununçün incimək niyə?
Ləzzəti ondadır, camış boz keçidən də az yeyə.
Hansınız olsanız ariq bəlli ki, getməz ətliyə,
Yeyib şışəndə qarnınız olar nağara, mal-qara!
Gəl məni etməyin bu qış siz üzüqara, mal-qara!

Yaz tələsəndə gəlməyə, qışın da ömrü az olar,
Hay-küyünüz yayılmasa, işlərimiz taraz olar,
Siz də baxarsınız kefə, o gün ki, fəsli-yaz olar,
Zərrəcə qalmaz ehtiyac bu ahu-zara, mal-qara!
Onda işimdən olmaram mən də avara, mal-qara!
Gəl məni etməyin bu qış siz üzüqara, mal-qara!

TÖHMƏT

Bilsən nə sayaq heç məni şad etdi bu töhmət,
Min yol məni töhmətdən azad etdi bu töhmət!

Son səhvim üçün hamı düşündü: daha batdı,
Çox qorxuya düşdüm, hələ qan təzyiqim artdı.
Töhmət dediyim şey təzədən dadıma çatdı,
Əvvəlki təki dostunu yad etdi bu töhmət,
Min yol məni töhmətdən azad etdi bu töhmət!

Töhmətlərin hiddətsizi, hiddətlisi məndə,
Hər növdə deyirsən, neçə müddətlisi məndə,
Onlarcadı, şiddətsizi, şiddətlisi məndə,
Könlüm evini sanki abad etdi bu töhmət,
Min yol məni töhmətdən azad etdi bu töhmət!

Töhmət məni yox, mən onu ünvanıma dartdım,
Töhmətlər içində nə qədər arzuma çatdım,
İşdən qovulurdum, hələ bir pillə də artdım.
Lap möcüzədir, gör nə təzad etdi bu töhmət,
Min yol məni töhmətdən azad etdi bu töhmət!

Onsuz da ki, ləngəm mən əzəldən öz işimdə,
Tək işdə qalım, lap belə töhmətdə bişim də...
İllər boyu asudə yatıb şəxsi işimdə
Bir dəfə nə fəryad, nə də dad etdi bu töhmət,
Bilsən nə sayaq heç məni şad etdi bu töhmət,
Min yol məni töhmətdən azad etdi bu töhmət!

SƏBR ELƏ

Mən, bala, keyf edim belə,
Sən də darıxma, səbr elə!

Çox da ki, təhsil almışan,
Meylini elmə salmışan,
Baxıb gör harda qalmışan?
Vaxtını vermişən yelə,
Mən, bala, keyf edim belə,
Sən də darıxma, səbr elə!

Boş yerə getmə çox dibə,
Sən elçün işlə, mən cibə,
Dik gözünü məvacibə.
Mən sənə bağlı, sən elə,
Daima keyf edim belə,
Sən də darıxma, səbr elə!

Tale veribdir üzlüyə,
Get ol keşikçi düzlüyə,
Mən də gülüzlü yüzlüyü
Deyim ki: ax dönüb selə.
Mən, bala, keyf edim belə,
Sən də darıxma, səbr elə!

Gərək yedizdirən yeyə,
Sən bunu bilmədin niyə?
Çox da ki, şairəm, deyə,
Mizrabı vurma hər telə.
Mən, bala, keyf edim belə,
Sən də darıxma, səbr elə!

RƏİSİN QƏBULUNDA

Kiçik bir işçün məni
Rəis qəbul edincə,
Keçdi üç gün, üç gecə,
Dördüncü gün birtəhər
Girdim onun yanına,

Elə bil ki, kişinin
Od vurdular canina.
Dinləməmiş ərzimi
Özü başladı sözə:
Dedi: balam, nə olub?
Nə soxulursuz gözə?
Ərzəyə, şikayətə
Baxmaq olubdur peşəm!
Vallahi əlinizdən
Başımı itirmişəm.
De görüm, dərdin nədir?
Artıq vaxtımı alma!
Dedim, heç, yoldaş rəis,
Əsla narahat olma,
Mənə umac ovunca
İtmiş başını axtar.
Görürəm sənin daha
Böyük fəlakətin var.

HARADAN BİLƏYDİM

- Möhkəm ilişmişəm, dost,
Əngələ düşmüşəm, dost!
- Nə üstdə?
- Heç nə üstdə.
Beşcə metr kəndirin
Bəlasına keçmişəm.
İndi mənə deyirlər:
Oğurluq olub peşəm.
- Sən məni başa sal bir,
Nə kəndir, hansı kəndir?
- Yoldan tapmışdım o gün.
İşimə vurdu düyün,
Hər gün məni silisçi
Çəkir sorğu-suala.

Partlayıram az qala...
Deyirəm müstəntiqə
Danışırsan əntiqə.
Mən haradan biləydim,
Ay saqqalı ağarmış,
Kəndirin o başında
Bağlananan dana varmış?

KEÇDİ BİR SAYAQ...

(Vədəbazın dilindən)

Mən işimi bitirmişəm,
Sanma ki, vaxt ötürmüşəm,
Öhdəcilik götürmişəm.
İnanmasan, qovluğa bax!
Özüm taraz, kefim də çağ,
Bu il də keçdi bir sayaq.

Əsl gücüm ağızdadır,
Bütün işim kağızdadır.
Hünər katibə qızdadır,
Yazır-tökür varaq-varaq,
Təliqələr qalaq-qalaq,
Bu il də keçdi bir sayaq.

Vədə verəndə çıx zilə,
Gör nə adın düşür dilə,
Son qoyulanda bir ilə,
Düzəlt bir ayrı təmtəraq,
Yerin rahat, canın da sağ,
Bu il də keçdi bir sayaq.

Bəzisi vardır, ay kişi,
Zəhmət, əməkdi vərdişi.

Sözüylə bir gəlib işi,
Çoxları ad alıb – mayak,
Həm bizi oldular dayaq,
Bu il də keçdi bir sayaq.

Gəl, təzə il, öpüm səni,
Açın bəzəkli süfrəni,
Başda oturdunuz məni,
Badəni doldurun, vuraq!
Vurmağa məndə var, maraq,
Bu il də keçdi bir sayaq.

YAZ, QƏLƏM

Mən belə işdən keçirəm vaz, qələm,
Hər nə bilirsən sən özün yaz, qələm.

Mən qırıram vəslini rüşvətxorun,
Göstərirəm əslini rüşvətxorun,
Lap söyürəm nəslini rüşvətxorun,
Onda deyirlər belə olmaz, qələm,
Mən belə işdən keçirəm vaz, qələm,
Hər nə bilirsən sən özün yaz, qələm.

Döndün əzəldən bu könül yarıma,
Dost kimi gəldin həmişə karıma,
Sahib olub fakt dolu anbarıma,
Qeyd elə dəftərçəyə az-az, qələm,
Mən belə işdən keçirəm vaz, qələm,
Hər nə bilirsən sən özün yaz, qələm.

Seyr elə bir çoxlarının oynunu,
Hamısı qaztək uzadıb boynunu,
Tərif üçün gör nə açıb qoynunu,
Tənqidə hazırkı xakəndaz, qələm,

Mən belə işdən keçirəm vaz, qələm,
Hər nə bilirsən sən özün yaz, qələm.

Bir dəfə verdim birinin vayını,
Fitlədi tez üstümə daydayını.
Daydayı da verdi mənim payımı,
Söylədi qanmaz, mənə, qanmaz, qələm,
Mən belə işdən keçirəm vaz, qələm,
Hər nə bilirsən sən özün yaz, qələm.

Yüzdə birin yazmamışam heç hələ,
Amma düşüb ortaya bir vəlvələ,
Qorxuram axır keçərəm əngələ,
Qayğıma dost-aşna da qalmaz, qələm,
Mən belə işdən keçirəm vaz, qələm,
Hər nə bilirsən sən özün yaz, qələm.

Etmə sual səndə nə adətdi bu?
Yazmaq üçün şerimi bir fənddi bu.
Dostum, aramızda zarafatdı bu.
Saxlamışam keyfimi lap saz, qələm,
Düzlüyü bir kimsə batammaz, qələm,
Sözləri məndən, sən özün yaz, qələm.

BÖHTANÇI

Cəhd elədi doğruya vursun ləkə,
Qapqara oldu üzü böhtançının.
İstədi açsıń təzə bir mərəkə,
Əngələ düşdü özü böhtançının.

QALIBDIR

İşdən uzaq düşüb, pis olub halı,
Yenə stolunda gözü qalıbdır.
Çoxunun qanına zəhər qatmalı
Ürəyində neçə sözü qalıbdır.

Cumardı ciblərə əli tilovlu,
Əməlindən oldu öz başı lovlu,
Daha nə danışın odlu-alovlu,
Alovu söndürüb, gözü qalıbdır.

Ona zillənerdi neçə baxışlar,
Bəzərdi kişini sözdən naxışlar,
Əkilib yanından dostlar, tanışlar,
Şükr edir özünə özü qalıbdır.

İNDİ AYILMIŞAM HƏLƏ

Heç kimi tənqid eyləmə
Özün də düşmə əngələ.
Yaşım keçib, qocalmışam,
İndi ayılmışam hələ.

Nöqsanı aşkar eyləmək! –
Mən belə adət etmişəm,
Bəziləri deyir ki, yox,
Guya xəyanət etmişəm.

Haqsızı olsa saxlayan,
Durub şikayət etmişəm.
Axırı öz şikayətim
Olub belimdə bir şələ
Yaşım keçib qocalmışam,
İndi ayılmışam hələ.

Düşdü ayağım altına
Gör neçə saxtakar əli.
Tapdaladım hər birinin
Ortaya çıxdı əngəli.
Daraşdilar vücuduma
Çevrilib oldular zəli.
Bir hala saldılar məni,
Cismimə düşdü vəlvələ.
Yaşım ötüb, qocalmışam,
İndi ayılmışam hələ.

Əzildilər, büzüldülər,
Baxıb dedim fağırdilar
Mızıldayıb yavaş-yavaş
Zirəngləri çağırıldılar.
Səs-səsə verdilər bu vaxt
Çığırıldılar, bağırıldılar.
Təpindilər də üstümə:
Sus! Nə danış, nə dəbbələ!
Yaşım keçib qocalmışam,
İndi ayılmışam hələ.

Gözlərini bərəldilər,
Dövrəyə aldılar məni,
Hər birisi ilan kimi
Gör necə çaldılar məni.
Əngəl içində özləri
Əngələ saldılar məni.
Özüm də bilmədim haçan
Yolumda qurdular tələ.
Yaşım ötüb, qocalmışam,
İndi ayılmışam hələ.

TİCARƏTDƏDİR

Başqa bir işə getmərəm, kef də ticarətdədir,
Sel kimi gəlhagəlim, nəf də ticarətdədir.
Ayrı yerə qoymasan, əmrimi ver kultmağa,
Tək dükan olsun mənə, fərqi nə varmış, qağı?
Azdı məgər meyl edən oynamaya, çalmağa?
Tar da ticarətdədir, dəf də ticarətdədir.
Başqa işə getmərəm, nəf də ticarətdədir.

Sən mənə puldan danış, ayrı şeyi qanmaram,
Müştəri aldansa da, qorxma, mən aldanmaram.
Yoxlasalar min dəfə, saf çıxaram, yanmaram,
Kəf gələrəm, ay kişi, kəf də ticarətdədir,
Başqa işə getmərəm, nəf də ticarətdədir.

Xəlvəti gör hər işi, onda qaralmaz qanın,
Bilməsən hərgah bunu, bil ki, sizildar canın.
Çinləyərəm malları altına piştaxtanın,
Xəlvəti piştaxta da, rəf də ticarətdədir,
Başqa işə getmərəm, nəf də ticarətdədir.

Pul qalığın vermərəm müştəri hay salmasa,
Hər manata on qəpik xeyri nədir qalmasa?
Lap belə düşsəm girə, başqa əlac olmasa.
And içərəm səhv olub, səhv də ticarətdədir,
Başqa işə getmərəm, nəf də ticarətdədir.

Olsa əgər ortada həm yedirib, həm yemək,
Zərrə qədər incimək olmaz, inan, etmə şəkk,
Bax bu sayaq sərfədir, əyri otur, düz deyək;
Öz cibimin xeyrinə sərf də ticarətdədir,
Başqa işə getmərəm, nəf də ticarətdədir.

İndi deyirlər mənə, olma yolundan azan,
Amma qədim söz də var, «vur qazı, dolsun qazan».
Çıxsa əgər bir nəfər bəd əməlimdən yazar.
Yalvararam, əfv elə, əfv də ticarətdədir,
Başqa işə getmərəm, nəf də ticarətdədir.

SƏNƏ NƏ?

Küy salıbsan ki, idarəmdə talandır, sənə nə?
Bu soraq doğru və yaxud da yalandır, sənə nə?

Dildə pərgarsan əgər, get, bala, çat öz dadına,
Sən özündən savayı özgəni salma yadına.
Bir para şübhəli sözlər ki, deyilmir adına,
Qeyrisi həddin aşib rüşvət alandır, sənə nə?
Bu xəbər doğrumu, yaxud da yalandır, sənə nə?

Bu qəlizliklərə yoxdursa qarışmaqla işin,
Nə alışmaqla işin var, nə qarışmaqla işin,
Olmasın bir para kəslərlə yarışmaqla işin.
Kim qabaqcıl, kimi də dalda qalandır, sənə nə?
Bu xəbər doğrumu, yaxud da yalandır, sənə nə?

Bunu heç sən deməsən də hamiya bəlli bizik,
Misalın əvvəli biz, məchulu biz, həlli bizik,
Təmizik, natəmizik, müşkülük, əngəlli bizik,
Kimimiz fitvaverən, fitnəsalandır, sənə nə?
Bu xəbər doğrumu, yaxud da yalandır, sənə nə?

Sənə lazımdı ki, bilmək haradansa him olub,
Bir nəfər kəmsavad üç ayda bişib alım olub.
Kimə nə dəxli variymış o kimiymış, kim olub?
Kişi alimdi, ya da zurnaçalandır, sənə nə?
Bu xəbər doğrumu, yaxud da yalandır, sənə nə?

Bu da sözdür ki, filankəs filan işdə küt idi,
Kimə nə beyni şorandı, ya da ki, münbit idi.
Çox da söhbət eləyirlər ki, lüt oğlu lüt idi,
Başqa yollarla yiğib, indi kalandır, sənə nə?
Bu xəbər doğrumu, yaxud da yalandır, sənə nə?

Bata aləm, yenə də saxlayıram keyfimi saz,
Kimə gör tənə edirsən bu qədər, ağlıdayaz.
Yeri aşkarda otur, qafiyə tut, şerini yaz,
Kişinin tutduğu yol, döngə-dalandır, sənə nə?
Bu soraq doğrumu, yaxud da yalandır, sənə nə?

QANMAMIŞAM

Girə keçsəm da daha, peyk kimi fırlanmamışam,
Demişəm səhvim olub, əfv eləyin qanmamışam.

Harada işləmişəm xidmətim olmuş özümə,
Çünki məndən savayı heç nə görünmür gözümə.
Ürəyi yumşaq olanlar inanıblar sözümə,
Aldanıblar mənə, mən kimsəyə aldanmamışam,
Demişəm səhvim olub, əfv eləyin qanmamışam.

Hirslənirlər, qızarırlar, bozarırlar, susuram,
Görürəm ki, mənə xəndək də qazırlar, susuram.
Töhmət üstdən töhmət də yazırlar, susuram.
Özümü saxlamışam, ortaya tullanmamışam,
Demişəm səhvim olub əfv eləyin qanmamışam.

Nə qədər yoxlamalarda üzə çıxmış əməlim,
Düşünüblər daha heç bir tərəfə çatmaz əlim.
Onda məzlumcasına xasiyyətim olmuş həlim,
Guya ki, bilməyib etdiklərimi danmamışam,
Demişəm səhvim olub əfv eləyin qanmamışam.

Zənn edirlər naşıyam, mən tüket tükdən seçirəm,
İşimin xətri üçün iynə gözündən keçirəm.
Olmayan bir şeyə – vicdanıma da and içirəm,
Elə şey ki, onu ömrüm boyu heç anmamışam,
Demişəm səhvim olub, əfv eləyin qanmamışam.

Sevinənlər də olublar ki, gözündən batacaq,
Tüstüsüz odlanacaqdır, öz-özündən batacaq,
Yanacaq sorğu-sual vaxtı sözündən batacaq,
Yandırıb yaxmışam,ancaq mən özüm yanmamışam,
Demişəm səhvim olub, əfv eləyin qanmamışam.

MÖHTƏKİRİN BOLLUQDAN GİLEYİ

Qarpız alan, bəri gəl!
Cibdən kalan, bəri gəl,
Alma, üzüm, nar da var,
Belə maldan harda var?

Bu qədər əla mala
Nə baxan var, nə alan.
Bir həftədir bazarda
Olmuşam haray salan.
Müştəri səsləməkdən
Səsimin tonu batıb,
Elə bil malimla bir
Əvvəlki bəxtim yatıb.

Hər növ meyvə-tərəvəz
Koptorqlara dolubdur.
Vallah bolluq əlindən
Günüm qara olubdur.
Bu qədər məhsul olar?
Alicilar alınca,
Fasiləsiz boşalır

Maşın maşın dalınca.
Biri mənə deyir ki:
Ucuz sat, hamı alsın,
Onda mənə nə qalsın?
Nə qədər xərcim çıxıb,
Bəyəm öz bostanım var?
Nisyə mal alıram mən,
Hələ bunlardan kənar
Yeşik pulu, yer pulu,
Neçə cür alver pulu...
Pambıq vaxtı yiğimdən
Qaçmaq olubdur peşəm.
Uzaq-uzaq yerlərə
Bir vaxtı çox getmişəm.
Bu işdə var səriştəm...
Cibim dolu olardı,
Kepka qaşımın üstdə,
«Lüks» bir otaq tutub
Qalardım «İnturist»də,
Əli dolu gedərdim,
Qucaq dolu gələrdim.
Xəlvət yolu gedərdim,
Xəlvət yolu gələrdim.
Bazarda neçə malı
Bir-birinə qatardım.
Sol tərəfdən alardım,
Sağ tərəfdən satardım.
Hamı çıxdı əlimdən.
Heyf o keçən gündən!!!
Bolluq yaradanların
Bizimlədir qərəzi.
Dolub Azərbaycanın
Hər yerə tərəvəzi,
Bu ilki bolluq mənim
Axırıma çıxıbdır.
Canım cəhənnəm olsun,
Bazarımı yixibdir!

BALA HEY

Kəndimizdən neçə ildir ki, köçübsən şəhərə
Burda çox fərli idin, orda da döndün zəhərə.
Hara getsən də, oğul, köhnə yamaqsan yəhərə.
Görüm axşam köpəsən, çıxmaysan sağ səhərə,
Olum asudə ki, rahatca yatıbsan, bala hey!!!
De görüm, harda itib, harda batıbsan, bala hey!!!

Keçən il sərəxoş olub, sataşdin qadına,
İlişirdin, yenə şükr eylə ki, çatdim dadına.
Örtülüb zir-zibilin yoxsa ki, düşmür yadına?
Qonşular indi sənin «tülkü» deyirlər adına.
Çünki insanlığı biryolluq atıbsan, bala hey!!!
De görüm, harda itib, harda batıbsan, bala hey!!!

Lap əcəb hər dəfə duzsuz bişirirlər aşını,
Gah qaraldıb gözünü, gah da əzirlər başını.
Ay abırsız, danışırsan hələ dartıb qaşını,
Nə qədər borca düşüb biz sənə aldiq maşını?
Onu da indi deyirlər ki, satıbsan, bala hey!!!
De görüm, harda itib, harda batıbsan, bala hey!!!

Arağa şıllaq atıb, indi seçibsən çaxırı,
O zəhrimarla açıbsan, neçə pünhan paxırı.
Gümanım yox, işinin yaxşı qurtarsın axırı,
Bu dana xasiyyətin korlayacaq bir naxırı,
Vaxt olub şampanı konyakla qatıbsan, bala hey!!!
De görüm, harda itib, harda batıbsan, bala hey!!!

Görmədim bəhrini, birdən-birə döndün xəzələ,
Açmaq olmur nə edim, çünki qəlizdir məsələ.
Lap əyib qəddimi vallah, sən ağırlıqda şələ,
Bütüşüb sir-sifətin, arvad-uşaqsızsan hələ,
Az deyil, həm də yaşın, qırxa çatıbsan, bala hey!!!
De görüm, harda itib, harda batıbsan, bala hey!!!

BƏXTƏVƏRƏM MƏN

Əhsən o günə, mən bu qoçaq arvadı aldım,
Çəkdikcə onun nazını, öz qayğıma qaldım.
Pis gözdən uzaq, boynuma haqqıx belə saldım,
Eşqim coşub, indi görürəm birtəhərəm mən;
Arvad sarıdan, ay kişilər, bəxtəvərəm mən.

Yoldaşdı, ya qardaş bu sən öl, əsla bilinmir,
Dindirməsən hərgah onu, aylar ötə, dinmir.
Bir «Volqa» alıb mən sürürəm, heç özü minmir,
Ə, ağrin alım, gör nə sayaq dərbədərəm mən.
Arvad sarıdan, ay kişilər, bəxtəvərəm mən.

Evləndi biri seçməmiş öz səhvini qandı,
Bir ay da belə keçməmiş hər əhdini dandı.
Biçarə kişi axırı zillətlə boşandı,
Möhkəmdi yerim, arxayınam, çünki şərəm mən,
Arvad sarıdan, ay kişilər, bəxtəvərəm mən.

Pambıq yiğir, heç əsla maşından dala qalmır,
Yorğunluğu, dincəlməyi vallah yada salmir.
Mən işləyirəm, işləmirəm eyninə almır,
Baxdıqca ona, zənn edirəm şiri-nərəm mən,
Arvad sarıdan, ay kişilər, bəxtəvərəm mən.

Verdim ona tərif, deyiləm mən qanacaqsız,
Ərz eylədim arvada: «maşınsan yanacaqsız».
Yox şübhə, bu sözçün məni alım sanacaqsız...
Layiqli olan bir kəsə layiqli ərəm mən,
Arvad sarıdan, ay kişilər, bəxtəvərəm mən.

DƏLƏDUZUN DƏRDİ

Gör necə dövran dəyişib, ay haray.
Qonşu, qohum, yad da nəzarətçidir.
Zənn edirəm ölkədə məndən savay
Külli-camaat da nəzarətçidir.

Anlamıram heç birinin niyyətin,
Bunlara dil tapmaq olub çox çətin.
Az da deyildir ki, görüb surətin
Saxlayasan yadda, nəzarətçidir.

Fəhlə, ziyalı, kuryer--kontrol,
Xəstə, əlil-pensioner—kontrol.
Oktyabryat, pioner—kontrol,
Körpə uşaq hətta, nəzarətçidir.

İndi mənim, doğrusu, qorxub gözüm,
Qövr eləyibdir neçə pünhan sözüm.
Hürkürəm axır lap özümdən özüm.
Evdəki arvad da nəzarətçidir.

El gücünün qüvvəti bənzər selə,
Eyləmə tənqid məni bundan belə.
Dəftərinin küncünə bir qeyd elə
Bu evibərbad da nəzarətçidir.

BİRCƏ DƏFƏ NARAZI QALDI

«Mən heç kimdən rüşvəti
Zor ilə almamışam.
Ömrümdə bircə kəsdən
Narazı qalmamışam.
Fərqi olmayıb mənə
Rüşvət olsun, pay olsun.

Düşünmüşəm ortada
Təki haqqı-say olsun».
Qonşum belə deyərdi...
Nə kimsədən küsərdi,
Nə də ki, inciyərdi.
Razi idi özündən,
Söhbətindən, sözündən.
Dostlarından, işindən,
Qoparmaq vərdişindən
Həmişə həzz alırdı,
Ondan bəziləri də
Çünki razı qalırdı.
Biri düşsəydi dara,
Qonşum gələrdi kara,
Əlüstü düzələrdi
Necə müşkül iş olsa.
Parıldardı gözləri
Ondan bir xahiş olsa,
Əvəzini alardı.
O da razı qalardı,
Bu da razı qalardı.
Mənzili də, bağı da,
Başında papağı da,
Süfrəsi də, mizi də,
Qızının cehizi də,
Yatdığı çarpayı da,
Anasına payı da
Xəlvət aldığı idi,
Razi qaldığı idi.
Bu səxavətli qonşum,
Almaq adətli qonşum,
Necəsə keçdi girə.
Kürkünə düşdü birə,
Sorğu-sualı getdi,
Məzлumluq təşkil etdi:

Əyib yana başını,
Axıtdı göz yaşını.
Heç nə olmadı mümkün...
Hakim öndən bir gün
Əsl payını aldı.
Ömründə bircə dəfə
Kişi narazı qaldı.

HƏLƏLİK YAZIRAM

Zənn eləmə, birdəfəlik yazmırıam,
Yazmırıam,ancaq, hələlik yazmırıam.

Qorxuram arxanda durandan, bala,
Fitnə-fəsad, hiylə qurandan, bala.
Düz işi ehmalca burandan, bala,
Faktım olub bir şələlik, yazmırıam,
Yazmırıam, ancaq, hələlik yazmırıam.

Sən danışırsan, susuram mən hələ
Gözləyirəm əsl məqamın gələ.
Bəzilərin çox da alıbsan ələ,
Olmusən əllərdə çəlik, yazmırıam.
Yazmırıam, ancaq, hələlik yazmırıam.

Bir elə tipsən, bilir allah da ki,
Əlsiz-ayaqsız da çıxarsan diki.
Gah yem olursan at üçün, gah da ki,
Fındıq olursan dələlik, yazmırıam.
Yazmırıam, ancaq, hələlik yazmırıam.

Müftə yemək ağızına salmış şirə,
Bəlli ki, mütləq keçəcəksən girə.
Hiss edirəm, kürküñə düşmüş birə,
Quyruğun olmuş tələlik, yazmırıam,
Yazmırıam, ancaq, hələlik yazmırıam.

GƏNC ŞAIRİN İKİNCİ ŞERİ

İlk şeri çatmamış obaya-elə,
İkinci şerini o yazdı belə:
«Öz şair oğlunu dinlə, ey Vətən,
Sənət bağçasında bir bülbüləm mən.
Dənizlər keçmişəm, dağlar aşmışam,
Çox-çox uzaqlara yaxınlaşmışam.
Yaratmaq olmuşdur daima andım,
Deyirəm yaxşı ki, şair yarandım.
Sevinib gülməzdi şairsiz Vətən,
Belə yüksəlməzdi şairsiz Vətən.
Şair olmayıla arzuma çatdım,
Böyük dastanını özüm yaratdım.
Dünyanı uşaqtək bağrıma basdım,
Ayı medal kimi yaxamdan asdım.
Düzdüm ulduzları öz çələngimə,
Şer çələngimə, söz çələngimə.
Şairəm, dağ boyda dərdlərim də var,
Nə etmək, olmayır dərdsiz sənətkar».
Oxuyub şerini çatmadım sona,
Qısaca da olsa sözüm var ona:
Görünür ilhamın çox verir bəhər,
Qorxuram vücudun bundan laxlasın.
İkinci şerin dözdük birtəhər,
Üçüncü şerindən allah saxlasın...»

BİZƏ SARI...

Bizim rəisimizin rəisinə
məlumat.
Rəisimizin ikiyüzlü olmasından
fakt:
Sizə baxan üzü pərt,
Bizə baxan üzü sərt.

Sizə baxan üzündə bir qızartı,
təbəssüm,
Bizə baxan üzündə bir bozartı,
kəsafət.
Bizimlə danışanda
ancaq, qalmaqla olur.
Sizin qarşınızda o,
əyilib sual olur...
Töhmətiniz üçün də
Sizə təşəkkür edir.
Bizim ondan, onun da
Bizdən zəhləsi gedir.
Min gözəl təklif desək,
Məhəl qoymayır bizə.
Can-başla hazır olur
Hər cür təklifinizə.
Belə olduğu halda,
ona tapşırın: barı,
Sizə baxan üzünü
Çevirsin bizə sarı...

YAZMA

Yrəyin nə istəyir yaz,
Təki sən olanı yazma!
Sürüşüb o yan-bu yandan
Cibimə dolanı yazma!

Mənə «çömcə» ad qoyublar,
Qaşığam məgər bulanım?
Nə ki var özün görürsən,
Axı, üzdədir olanım,
Ürəyində saxla qalsın
Nə qədər çıxıb yalanım,
Sən özün yalan-palan yaz,
Dediyim yalanı yazma!

İş olanda nöqsan olmaz?
Niyə hay-haray salırsan?
Məni rüsvay etməyinlə
Görürəm ki, həzz alırsan.
Az idi haray salanım,
Bu nə zurnadır çalırsan?
O qədər kiçik qüsür var,
Şığıyb kalanı yazma!

Demə qandığım dayazdır,
Nə olar qananda biz də...
Gedirəm qum üstdə asta
Yerə düşməz hətta iz də.
Özünü salıb cəfaya
Belə yorma çox qəlizdə.
Nə açıqdadır açıq yaz,
Daha hər dalanı yazma!

Kişisən, söz anla sözdən,
Başına dönüm-dolanım!
Məni tənqidinlə boğma,
Qoy işimdə daldalanım.
Bilirəm ki, bilmisən sən
Nə sayaq dolur «plan»ım,
Nə olar, planı qeyd et,
O filan-0filanı yazma!

Təpədən qələm dağ eylər
İtirəndə haqq-sayı.
Məni də bəzər, lağ eylər
Və yazar: yeyir havayı.
Qohum-əqrəbamdı burda.
O gözətcidən savayı.
Deyirəm: gözətcidən yaz,
Mən ölüm, qalanı yazma!

Burani müdir olandan
Belə hala salmışam mən,
Neçə əngəl işdən ötrü
Neçə töhmət almışam mən
Elə hey güzəşt ediblər,
Öz işimdə qalmışam mən.
Bu idarəni kökündən
Bu kökə salanı yazma!

MEHMANXANADA

Sübhü açdım biləsən, ah, necə mehmanxanada,
Yatmaq olmur, inanın, bir gecə mehmanxanada!

Adamı məst edir adyalda olan tər qoxusu,
Nə qədər yorğun olan olsa da, gəlməz yuxusu.
Eh, nələr var, nə deyim, şerə sığışmir çoxusu,
Çöldə qal, çəkmə əziyyət becə mehmanxanada,
Yatmaq olmur, inanın, bir gecə mehmanxanada.

Boynuma, qollarıma sanki düşüb göz, qaşdım,
Xoşla yox, doğrusu lap turşudaraq üz, qaşdım.
Olmadım əsla rahat əlli nədir, yüz qaşdım,
Cismimə düdü yaman vic-vicə mehmanxanada,
Yatmaq olmur, inanın, bir gecə mehmanxanada!

Gəl, əlac eylə mənim dərdimə sən, «Kirpi» qağa!
Səfərim tez-tez olur, gah yaxına, gah uzağa!
Gedirəm mən Laçına, Kəlbəcərə ya Qazaxa,
Beləsin görmədim, oldum neçə mehmanxanada,
Yatmaq olmur, inanın, bir gecə mehmanxanada!

DOSTUMUN SEVGİSİ

Hələ də evlənməyib
Dostumun ötür yaşı,
Hər gün məzəmmət edir
Onu dostu-yoldaşı:
- At subaylıq daşını
Saçlarına düşüb dən,
Gözəl-göyçək qızların
Birisini sev evlən.
Ya da arşınmalçıtek
Oba-oba gəz, dolan,
Axır çıxar qarşına
Sənin zövqüncə olan.
Dedi ki, danlamayın,
Bu yolu keçmişəm mən.
Necə təsvir eləyim,
Bel incə, qaşlar qələm...
Əşİ, başqa bir aləm.
Səhər bir cüp geyinir,
Günorta başqa sayaq,
Axşamçağı əynində
Yanır sanki cilçıraq.
Saçlarını bir gündə
Beş-altı şəklə salır, -
Baxanlar heyran qahır.
Yolda nəzərlərini
Ona zillyəir hamı,
Dedim: sən qız sevirsən?
Yoxsa moda reklamı?

BİLMƏMİŞƏM

Məhelləmizdə bir it
Gətirib məni zara.
Qabağıma çıxanda
Dırmaşıram divara.
Əgər giriñə keçsəm
Çənginə alar məni,
Alıb vücudumu qəm
Öz cəzamdır çəkirəm.
Küçük vaxtında ondan
Təmsil yazmışam,
Ancaq,
Bilməmişəm böyüyüb
O belə it olacaq.

SABİRANƏ

Onda adamlar lal olub, kar olub,
İndi bu işlər təzə aşkar olub?

Sən də sağ olsan deyəcəkdin belə:
Yüzdə birin yazmamışıq biz hələ.
Bəzisinin canın alıb vəlvələ,
Sirləri aləmdə bu gün car olub?
Guya bu işlər təzə aşkar olub.

Dumduru dəryanı bulandırmışıq,
Qanmamışıq, amma ki, qandırmışıq,
Həm inanıb, həm də inandırmışıq:
Bircə budaqda neçə ton bar olub...
Guya bu işlər təzə aşkar olub?

Susmağı biz hörmət, ədəb bilmışık,
Amma ədəbsizliyi dəb bilmışık,

Bunları indi nə əcəb bilmışik?
Çünki şışib, partlamalı şar olub,
Guya bu işlər təzə aşkar olub?

Görməmişik dil-dil ötən dilləri?
Qəlbi cılız, görkəmi dağ filləri?
Gizli böləndə təzə mənzilləri
Üç nəfərə altı otaq dar olub,
Guya bu işlər təzə aşkar olub?

Tülküləşib, tülküyə təlim keçib,
Bilməmişikmi kim alıb, kim keçib?
Söz kəsilib, amma ki, him-cim keçib...
Düz danışan ortada biyabır olub.
Guya bu işlər təzə aşkar olub?

Haqsız olub, haqqı yüzündən gəlib,
Keyfə baxıb, keyfi gözündən gəlib,
Hər nə bəla gəlsə özündən gəlib,
El malına xor baxanı xar olub,
Guya bu işlər təzə aşkar olub?

Sözdə verib güc boğaza, düzlüyə,
Amma cibişdanın açıb yüzlüyü,
İş ki, düşüb bir para yüz üzlüyə
Əyriyə təsdiq, düzə inkar olub,
Guya bu işlər təzə aşkar olub?

Fürsət olanda talayan! – Var idi,
Ortada quyruq bulayan? – Var idi.
Arxalı meydan sulayan? – Var idi.
Bax, elə sortdan yenə də var, olub,
Hər nə ki, aşkar idi aşkar olub.

FÜZULİ HEYKƏLINİN DRAMA İLƏ SÖHBƏTİ

Səni candan usandıran xəcalətdən usanmazmı?
Yüz üç yaşlı teatrsan, səni bir kimsə anmazmı?

El olmuşdu sənə mail, kim etdi işləri zail,
Dərdini eyləyib qail, heç kimin qəlbi yanmazmı?

Qəmu-bimarinə hər an baxar nazirlik kənardan,
Neçin qılmaz sənə dərman, səni bimar sanmazmı?

Hanı zəngin repertuar? Pünhani bir sualım var:
Qaçış gedən aktyorlar bu ətrafa dolanmazmı?

Başındakı qeylü qaldan neçələri düşüb haldan,
Bəzən o boş qalan zaldan rejissorlar utanmazmı?

Zorəntəbib atıb arın, dramnəfis olanların,
Cibi müftə dolanların ağızları sulanmazmı?

«Pyeslərin» görsələr bil, Haqverdiyev, Mirzə Cəlil,
Desələr, bu bizim deyil, onda işlər bulanmazmı?

Füzuliyəm, yanar canım, səninlə birdir ünvanım,
«Oyadar xəlqi əfqanım», müqəssirlər oyanmazmı?

ELƏSİN

Zırrı bir yerlim olaydı, mənə imdad eləsin,
Bir para yerliçilər tək məni də şad eləsin!

Görürəm, anlayıram, çünki boş avaz deyiləm,
Demirəm karlı vəzifə, kabinetbaz deyiləm,
O bu gün varsa, sabah yox, elə qanmaz deyiləm,
Çəkilim guşəyə, ağızım sulanıb dad eləsin!

Zırkı bir yerlim olaydı, məni də şad eləsin!
O qədər yerlilərimdən kara gəlmir birisi,
Bir əfəllərdi, seçilmir ölüsündən dirisi,
İnkişaf etsə də alverçi olur ən irisi.
Kimsəyə yoxdu gümanım ki, bizi yad eləsin!
Zırkı bir yerlim olaydı, məni də şad eləsin!

Cırlaşış bir elə ki, tülükü seçilmir dələdən,
Arxası olsa, siçanlar da çəkinmir tələdən,
Arxayınca, kiməsə, sərçə də qorxmur cələdən
Ola arxam, bu cılız cüssəmi Fərhad eləsin!
Zırkı bir yerlim olaydı, məni də şad eləsin!

Bir zaman kövən edərdi qoçu böyründə keçi,*
Nuş olardı belə bir yol ilə olsam də nəçi.
Su satan, sexdə yatan, halvaçı, yaxud pinəçi
Fərqi yoxdur nə sayaq etsə də bir zad eləsin!
Zırkı bir yerlim olaydı, məni də şad eləsin!

Uyuyub indi yatır dəmdə bütün yerliçilər,
Olacaqdır bilirom, qəmdə bütün yerliçilər,
Yerə girsin görüm aləmdə bütün yerliçilər,
Bu xəbər könlümü qəm-qüssədən azad eləsin,
Elə bir yerlim olaydı, hamını şad eləsin!

* Qoçu Nəcəfqulunun keçisiniə işaretə.

BİLMİRƏM

(zarafatyana)

Dünyaya gəlməyim gəlmir yadıma,
Kiməm bu aləmdə hələ bilmirəm.
Şair də deyirlər hərdən adıma,
Düzmü, ya salırlar ələ, bilmirəm.

Tülkülər cırlaşıb olublar dələ,
Cılız bədənlərdə quyruq bir şələ,
Qaçır qabağımdan belədən-belə
Tülküdür, yoxsa ki dələ, bilmirəm.

Tənqid çox yerlərdə gəlməyir xoşa,
Elə bil güllədir, atırsan boş'a.
Deyirəm yazmayım. Gəlirəm cuşa,
Özüm öz öhdəmdən gələ bilmirəm.

ANNAMAZA VERİB...

(Vahidə nəzirə)

Heç bilirsən nə səbəbdən özünü naza verib?
O hər nə etsə də laylay ona icazə verib.

Balaca bir yeri üç gündə ütüb çolpa kimi,
Kişi bacoğlusuna indi böyük baza verib.

Çox ilisməklik olubdur, sürüşübdür, amma,
Şəst ilə öz yerinə coxların güdəza verib.

Qisməti olmayıb aləmdə elmdən-zaddan,
Bu təbiət ona sanballı bir əndazə verib.

Sənə min rəhmət ola, yaxşı deyibsən, Vahid,
«Zəmanə, sərvət ağır yükdür, annamaza verib».

FƏRYADI VAR

(Füzuliyə nəzirə)

Məndə hər şeydən əzəl, alimlik istedadı var,
Hazırə nazir mənəm, alimin ancaq adı var.

Bilmeyənlər bilməsin şöhrət nədir, hörmət nədir,
Onları məndən soruş, ağzımda çoxdan dadi var.

«Çox qohumbazdır», - deyib haqqımda hay-küy salmayın,
Bu işin məndən zirək hər növdə bir ustadı var.

Dost-tanışlar cəmlənib dövrəmdə olsun bərqərar,
Dost olan yerdə, əzizim, hər şeyin imdadı var.

Vay o gündən ki. vəzifəndən qovuldun, onda bil;
Min kefi alt-üst edən əntiqə bir fəryadı var.

BAŞ ƏYƏN DEYİLƏM...

(Vahidsayağı)

Dəyişmişəm, rəisim, indi sən deyən deyiləm,
Nə qədər hay-küy edirsən et, inciyən deyiləm.

Məni qorxutma: qovarsan, özün qovulmalısan,
Bu gopu gəlmə mənə nömrə-zad yeyən deyiləm.

Düşmüsən «Kirpi»yə, aləm tanıybırı kimsən,
Hamiya bəlli şeyi bir də mən deyən deyiləm.

İstəyirsən təşəkkür et, ya da lap töhmət yaz,
«Düşüb qədəmlərinə minnət eyləyən deyiləm».

Çox rəislər gəlib-gedib, necə vardımsa varam,
«Zəmanə görmüşəm, axır, iməkləyən deyiləm».

Utanıb eylə həya, lovğalığından əl çək,
Özünü dartma, sənə bir də baş əyən deyiləm.

MƏNƏ QALSA

(Süleyman Rüstəmə nəzirə)

Heç vaxt belə asudə yatardım, mənə qalsa?
Hər arzuma, əlbəttə, çatardım, mənə qalsa.

Qiymətdə olan bəzi kələkbazları çoxdan
Eylərdim ütül, tonla satardım mənə qalsa.

Çoxdur işimizdə hələ də əngəl olanlar,
Bir-bir çıxarıb işdən, atardım mənə qalsa.

Zəhmətsiz olan keyfə soğan doğramağım var,
Bir azca sarımsaq da qatardım, mənə qalsa.

Hərdən coşuram, onda çəkirlər cilovumdan,
Olmaza belə, guya batardım, mənə qalsa.

QALANDAN-QALANA

(Həsən Səyyara nəzirə)

A kələkbaz, bu qədər keçmə yalandan-yalana,
Üzə çıx, eylə həya, girmə dalandan-dalana.

O qədər vədə veribsən ki, gedib baş-qulağım,
Cumuram gündə xəyalımda, kalandan-kalana.

De nədəndir ki, buludtək tutulur qaşqabağın,
Rəngi-ruhun açılır rüşvət alandan-alana.

Sənə ərz eyləmişəm, bizdən uzaqdır mağaza,
Süd gəlir məhləmizə zurna çalandan-çalana.

O gün olsun verələr əmrini, izal olasan,
Qudurursan bu vəzifəndə qalandan-qalana.

MƏZHƏKƏ DÜŞDÜ

(Əlağa Vahidə nəzirə)

Diqqət eləyib, reydə gələnlər şəkə düşdü,
Bundan da rəisin canına səksəkə düşdü.

Him-cim elədi öz işini bildi mühasib,
Hər saxta olan imzanın üstə ləkə düşdü.

Aldanmadılar, yoxladılar bir də dərindən,
Qərq oldu sükut, ortalığa mərəkə düşdü.

Gah gəldi milis, gah da müfəttiş soraq etdi,
Biçarə kişi gör necə çəkhaçəkə düşdü.

Ərz etdi rəis qorxuram, arxamda duran var,
«Bir söz dedi, min dəfə başından yenə düşdü».

Vahid sağ olaydı, deyəcəkdi, bu nəzirə, -
Başdan-başa, Rüfət, yenə də məzhəkə düşdü.

SƏNSİZ

(Ə.Vahidə nəzirə)

Ar olsun əgər, mən yemişəm bir gilə sənsiz,
Zalım, nə səbəbdən düşürəm bəs dilə sənsiz.

Sayəndə qazandıqlarımı bölmüşəm hər vaxt,
Bir alma belə, qoymamışam zənbilə sənsiz.

Artıqtamah olsaydım, inan, həddi keçərdim,
Bir ayda dönərdim yekəpər bir filə sənsiz.

Yandırma məni, yandıraram, sən də yanarsan,
Namərdəm əgər, vallahi, dönsəm külə sənsiz.

Mən arxayınlıydım, mənim arxamda durubsan,
Sən pəsdə gedirsən, çıxaram mən zilə sənsiz.

Əhd eyləmişəm, əhdimə sadıq qalıram mən,
Bil, getmərəm ömrüm boyu son mənzilə sənsiz.

Lap məhkum olunsam, yenə əl çəkmərəm, ey dost,
Bir gün mənə məhbəsdə dönər bir ilə sənsiz.

DANIŞAQ

(Səməd Vurğunun eyni adlı şerinə nəzirə)

Dostum, bağına bas sədəfli sazı,
Nə şöhrətdən, nə cəlaldan danışaq:
Bambaşqadır, bəzisinin avazı,
Onlardakı qeylü qaldan danışaq.

Varı başdan aşır, doymayır gözü,
Saqqıztək çeynəyir ağızında sözü.
Övladı yox, bir arvaddır, bir özü,
Zəbt etdiyi altı zaldan danışaq.
Xərc çəkilib zibilliyyə atılmaz,
Bir qaydadır yaxşı pisə qatılmaz.
On illərdə dükanlarda satılmaz
Qalaq-qalaq bu zay maldan danışaq.

Hansı yerdə olsa ora lov salar,
Girəvə düşəndə rüşvət də alar.
Deyər ki, - «bal tutan barmağın yalar».
Zəhər olmuş belə «baldan» danışaq.

Xətrinə dəyməyin, dəliqanlıdır,
Dovşan ürəklidir, pələngcanlıdır.
Ünvanın soruşsan – restoranlıdır,
Gəl, bu sayaq əhli-haldan danışaq.

Dünyanın işindən olmayıb əyan,
Elə ömrü boyu bir yerdə sayan.
Utanmaz-utanmaz min böhtan yayan,
Yetişməmiş bəzi kaldan danışaq.

YARƏB

(Sabirə nəzirə)

İnanan da yoxdur artıq
Dediym yalana, yarəb!
Bu ütük fəqirin indi
Nə sayaq dolana, yarəb?!

Hanı eylə kəndlə indi
Mənə isti aş gətirsin,
Kərə yağ, motalda pendir,
Bişirib lavaş gətirsin,
Nə olursa-olsun, ancaq
Deyirəm ki, kaş, gətirsin,
Həzm-rabedən keçirdib
Ötürüm dalana, yarəb!

Ayılıb bütün camaat,
Danışım nə haqla indi,
Gəzirəm nəzir dalınca
Düzü, mən çıraqla indi.
Haradan alım təqaüd?
Məni bari saxla indi.
De görüm bu müftəbazın
Hara bəs calana, yarəb!

Mafənin düşüb dalınca
Hələ musiqi çalışırlar,
Qapağı vurub qapağa
Necə hay-haray salırlar,
Bizə heç baxan da yoxdur,
Mollalar baxıb qalırlar,
Aparıb pulu verirlər
«Dararay» çalana, yarəb!

Keçir ahi-zarla, eyvah!
Hər ayım, günüm, saatim.
Hamı kefdə, xoş günündə,
Qaradır mənim həyatım.
Nə cibimdə xərcliyim var,
Nə evimdə ehtiyatım,
Cumuram yatandaancaq
Yuxuda kalana, yarəb!

İnanan da yoxdur artıq
Dediyim yalana, yarəb!
Bu ütük fəqirin indi
Nə sayaq dolana, yarəb!

DÜŞƏ GEN GƏRƏK

(Vaqifsayağı)

Mənim idarəmdə bütün işçilər
«İşarə anlayıb hal bilən gərək».
Çünki əzəl gündən şuarım budur:
Rəisə olmasın kimsə tən gərək.

Biri nöqsanını üzünə desə.
Lovğalanıb səni tənqid eləsə,
İş xəlvət görüb salmadan səsə,
Əmrini verəsən o gündən gərək.

İstərsə yetişmiş, istərsə də kal,
Müavin olmalı qarşında sual.
«Şam kimi qabaqda dura nitqi-lal
Kəsilsə də başı, dinməyən gərək».

Çəkmə bu dünyanın dərdi-sərini
Qamarla xeyrini, rədd et şərini.
Rüfətdən soruşsan belələrini
Deyər: vəzifədən düşə gen gərək.

YALTAĞIN MAHNISI

Səni tənqid etdilər,
Mənim qanım qaraldı.
Elə bil ki, başıma
Bu gen dünya daraldı.
Baxanda rəng-ruhuna
Rəngi-ruhum saraldı.
Yeri müdirdir, mən də gəlim
Dalınca.
Portfel elə, apar məni
Yanınca.

Görürəm tərləmisən
Sən bu müavin canı.
Əlində zəhmət olar
Ver götürüm papkanı.
Çiynamdən paltonu as,
Qulağimdən şapkanı.
Yeri müdirdir, mən də gəlim
Dalınca.
Portfel elə, apar məni
Yanınca.

QADIN BAYATILARI

Ər süfrəyə yad oldu,
Günahkar arvad oldu.
Bışirdiyim xörəklər
Soyudu bayat oldu.

Qış çıxıb yaz olaydı,
Kefimiz saz olaydı.
Ərimin iclasları
Kaş bu il az olaydı.

Kamalı, ağlı olsun,
Günü maraqlı olsun.
Ərim seyrə çıxanda
Restoran bağlı olsun.

Aşığa söz gərəkdir,
Sevgiyə naz gərəkdir.
Çoxarvadlı kişinin
Kəlləsi daz gərəkdir.

Ay saçı çalma kişi,
Xəyala dalma, kişi.
İşdə töhmət alıbsan
Evdə lov salma, kişi.

Evdən-evə uçanda,
Çoxuna qəlb açanda,
Yolların bağlanayıdı
Alimentdən qaçanda.

Başqa xəyal eyləmə,
Qəlbimi xal eyləmə.
Ay kişi, hər şey üstə
Gəl qalmaqla eyləmə.

Kef-damağı çağ oldu,
Hoqqaları ağ oldu.
Ərimi zəlil qoyan
Zəhrmar araq oldu.

Yaman kələkdidi ərim,
Kələkdə təkdi ərim.
Pambıq yiğib, pul aldım,
Kefini çəkdi ərim.

Vədə verən zaman özünü öydü,
Kişi görünürdü söz qabağında.
Məhsul yiğılanda gözünü döyüdü,
«İş» görünürdü göz qabağında.

Tənbəl iş vaxtı tapıb bir guşə, yatmaq istəyər,
Amma fikrində qabaqcılara çatmaq istəyər.
İş üçün can yandırar, candan keçər şöhrətpərəst,
Ən çətin iş istəsə, bir imza atmaq istəyər.

MƏNİM TƏK

(Sabirsayağı)

«Hasil nə sayaq isə bu saətdə mənim tək»
Yox bir kişi hörmətdə bizim kənddə mənim tək.

Bilməm, bu camaat niyə məndən belə pisdir?
Tənqid bu qədər olmaz həvəsdir, daha bəsdir.
Bir şeyiə var: müftəbazam – şəxsi-qərəzdir,
Az-az tapılar indi şücaətdə mənim tək.
Yox bir kişi hörmətdə bizim kənddə mənim tək.

Kolxozda qabaqcıldı əzəldən bizim arvad,
Sən işləyəsən mən yeyəm, olmaz sözüm, arvad,

Hər vaxt demişəm mən ona canım, gözüm arvad!
Haşa tapıla sidqi-sədaqətdə mənim tək,
Yox bir kişi hörmətdə bizim kənddə mənim tək.

Var bəzi paxıllar deyir: arvad, bu nə ərdir,
Heç eynimə gəlmir niyə gəlsin, axı, şərdir,
Ay ağızgözəllər, belə qeybətlər hədərdir,
Mən görməmişəm kimsə ləyaqətdə mənim tək,
Yox bir kişi hörmətdə bizim kənddə mənim tək.

Sən mülkümə bax, kənd klubundan yekədir, bax,
Gir zallara meydandı, geniş, vallahi, at çap,
Gəz kəndi dolan var hünərin bir belə mülk tap,
Görməzsən, inan, kimsəni dövlətdə mənim tək,
Yox bir kişi, hörmətdə bizim kənddə mənim tək.

Mən olmamışam kimsədən ömrümdə gileyli,
Amma biri yazmış mənim haqqımda «tüfeyli»
Aldım, oxudum, doğrusu, güldüm ona xeyli.
Ey kaş, özü olsun bu fərasətdə mənim tək,
«Hasıl nə sayaq isə, bu saətdə mənim tək»,
Yox bir kişi hörmətdə bizim kənddə mənim tək.

BİR BAX...

(Qasimbəy Zakirə nəzirə)

Əyrilər içində çəkilmir adı,
Tərtəmiz, alandan alana bir bax.
Ağzından getməyir rüşvətin dadi,
Düzlükdən dəm vurur, yalana bir bax.

Xahiş, minnət olub yeddi mərtəbə,
İndi neçə şeylər düşübdür dəbə,
Kütbeyin övladı ali məktəbə
«Əla» qiymətlərlə salana bir bax.

Alimdir deyərsən, dinsə sözündən,
Dolanar təmkinli, çıxmaz özündən.
Üzbəüz yayınmaz heç nə gözündən,
Boynunun arasında talana bir bax.

Ötürər yerində, alar yerində,
Xeyriyün mərəkə salar yerində.
Məzəmmət olunar qalar yerində
Belində töhmətdən palana bir bax.

Özünü göstərər guya nəfsi tox,
Ummaz heç kimsədən nə az, nə də çox.
Açıq qapısından girib-çıxan yox,
Xəlvətdən evinə dolana bir bax.

Dağlıb çoxunun hiylə qurğusu,
Bəzən xoşa gəlmir sözün doğrusu.
Görürsən tutulur cücə oğrusu,
Hələ tutulmayan kalana bir bax.

Şairim, çox tutdum söhbətə səni
Yenə baş götürdü şerin yelkəni,
Şairlər içində axtarsan məni,
Əl-ayaq altında qalana bir bax.

QIZIL BALIQ NAĞILI

Brakonyer dənizə bir gün tor atdı,
Dənizdən bir qızıl balıq çıxartdı.
Balıq sizildadı gələrək dilə:
Bizlərin qənimini, mənə rəhm elə.
Tordan burax suya, halima acı,
Könlün nə istəsə verrəm, balıqçı,
Brakonyer balığa baxıb irişdi
Yadına keçmişin nağılı düşdü.

Dedi: - Dil bilirsən, əcəb balıqsan,
Köhnə nağıllardan yəqin qalıqsan.
Yazıqsan, çəkmirəm səni dişimə,
Bəxtimə çıxıbsan, yara işimə,
Səni öz torumdan xilas edirəm
Doğrudan, ay balıq, aləmsən, aləm!
Demə ki, əlindən qurtardım daha,
Verdiyin vədini dəbbələmə ha!
Brakonyer balığı suya buraxdı.
Gözünü bərəldib ardınca baxdı.
Dənizin görünməz dərinliyindən
Naqafıl bir səda eşitdi birdən:
- Balıqçı, de görüm, nə istəyirsən?
Dəniz kənarında bir mülk bu saat
Ucaldım səninçün, get yaşa rahat...
Olsun həyatındə hovuzu, bağı,
Artezian quyusu, hər təmtərağı!

BALIQÇI

Yox, balıq, dənizin kənarındaca
Gözel bir mülküm var, hasarı uca.
İki hovuzum var, qəşəng bağım var,
Hələ şəhərdə də təmtərağım var...

BALIQ

Görürəm, nəyəsə çatılır qaşın,
Necədir səninçün təzə bir maşın,
«Volqa», rəngi qara, «QAZ-24»
Sür asfalt yollarda maşınları öt!

BALIQÇI

Balıq, sağlığına maşınım da var,
Özü də ikisi... dörd faralıdır,
Birisı «Volqa»dır, biri «Jiquli»,
Yalan danışanın qurusun dili.
Yaşıl «Jiquli»ni ötən ay aldım,
«Volqa»nı qaynimın adına saldım.

BALIQ

Anladım, qarajdır məndən diləyin,
Get, hasıl olacaq indi istəyin.

BALIQÇI

Balıqcan, bilmədin, qarajım da var,
İstəsəm, içində parovoz sığar.

BALIQ

Mülkün var, maşının var,
Qarajın var deyirsən,
Hələ heç kəsdə yoxdur,
Vertolyot istəyirsən?

BALIQÇI

Başına söz qəhətdir,
Vertolyot neynirəm mən?
Gizlənirəm birtəhər,
Camaatın gözündən.

BALIQ

Açıq danış, bəlkə sən
Vəzifə istəyirsən?

BALIQÇI

Ay balıq, neyləyirəm
Şöhrəti, vəzifəni?
Yoxsa, əlimdən çıxıb
Ələ salırsan məni?
Fəzifəli adamın
Savadı olsun gərək,
Bir izahat yazınca
Tər tökürmə bir ətək...

BALIQ

Görürəm heç bir şeyə
Yox sənin ehtiyacın,
Varsa söylə, balıqçı,
Mən eylərəm əlacın.
Ürəyindən keçəni
Başa düşdüm nəhayət,
Bir putyovka necədir?
Kurortda istirahət...

BALIQÇI

Elə şey deyirsən ki,
Tüstü çıxır təpəmdən.
Dənizin kənarında
Putyovka neynirəm mən?
Abı-hava burada,
Hansı gic yorta-yorta,
Qoyub belə guşəni
Çıxıb gedər kurorta?!

BALIQ

Başa düşə bilmirəm?
Daha nə diləyirsən?!

BALIQÇI

Gördün, balıq, sözünü
Necə dəbbələyirsən?
Söz verirdin edərəm
Eləsən necə xahiş.
Yağlı-yağlı vədlərin
Hamısı yalan imiş.

BALIQ

Balıqçı, səhv edirsən,
Yalançı deyilik biz.
Xoşlayır təmizliyi
Üzdüyüm mavi dəniz.
Sən ki yaxşı bilirsən
Aranızda hələ var
Balıqları qırmaqcın
Dinamit partladanlar...
Suyumuzu çirkədib
Divan tuturlar bizə.
Görünür ki, zəifdir
Sizinlə mübarizə...

BALIQÇI

Ay balıq, sən burada
Yoxsa açmışan iclas?
Elə dil-dil ötürsən,
Xahişimə qulaq as!

BALIQ

De görüm nə xahişdir?

BALIQÇI

Canım, asanca işdir,
Nə gizlədim, bilirsən,
Balıq tutmaqdır peşəm.
Dənizin gəlirindən
Hər arzuma yetmişəm.
Bir neçə ildir işim
Çətinləşibdir, fəqət.
Səbəbi?.. Güclənibdir
Üstümüzdə nəzarət.
Tutan kimi o saat
Əlimdən akt yazırlar.
Hər bir aktın içində
On cürə fakt yazırlar.
Dad onların əlindən,
Məni oda salıblar.
Bu yaxında dilimdən
İltizam da alıblar.
Sən elə et ki, onlar
Məndən olsunlar uzaq.
Xəlvətdə daldalanım
Kefim kök, damağım çağ.

BALIQ

Bu düzəlməyən işdir.
Çox ağilsız xahişdir.
Onlar olmasa əgər,
Sən və sənin kimilər
Çox hoqqadan çıxarlar...
Başqa nə isteyin var?

BALIQÇI

Tək bu idi diləyim,
Kaş sınavdı biləyim
Səni atanda suya.
Yaxşılıq oldu guya!
Kül məndəki ağıla!
Aldanmışam nağıla...

BALIQ

Özündən çıxma əbəs,
Sakit ol, səsini kəs!
Sənə məsləhətim var,
Böyük yaxşılıq olar
Məni eşitsən əgər.

BALIQÇI

Qulaq asmırıam məgər?
Nə məsləhətdir elə?

BALIQ

Gəl sən bu gündən belə
Həlləm-qəlləm işindən,
Yaramaz vərdişindən
Söz ver, biryolluq çək əl.
Yoxsa özünə əngəl
Olarsan, ilişərsən.
Özün tora düşərsən...

XƏBƏRİN VARMI (Müşfiqə nəzirə)

Hələ on beş yaşım tamam olmamış,
Mənə min dil töküb aldatmadınmı?
Üçcə ay keçməmiş, ay üzü dönmüş,
Qanımı qətran tək qaraltdınmı?

Səndə atalığın qalmayıb izi,
Bir həsir üstündə qoymusən bizi.
Atamin evindən gələn cehizi
İşin dolaşanda tez satmadınmı?

Bu dava-dalaşdan olub xəbərsiz,
Kaş ki, ömrüm boyu qalaydım ərsiz,
Bir dəfə deyəndə sənə «a fərsiz»,
Vurub dodağımı partlatmadınmı?

Bir tikə nə abrin, nə həyan qalib,
Sərxoşluq ağlını başından alıb,
Gecələr neçə yol kuy-kələk salıb,
Qonum-qonşuları oyatmadınmı?

BİR BƏBİR

(C.Cabbarlıya nəzirə)

«Ay baba, gəl deyim sənə dövrü zamanı birbəbir,
Sən say əlinlə mən deyim yaxşı-yamanı birbəbir».

Üzdəniraqların sənə göstərim əllisin, yüzün.
Əyri görəndə şellənir, doğruya turşudur üzün.
Baxma ədalidir hərif...Xoruz təkin çəkib özün,
Belənçiyyin sal ortaya, vurub əzək başın, gözün,
Tapdalayaq palaz kimi rüşvət alanı birbəbir,
Uf deməyək, sizildayıb çıxsa da canı birbəbir.

Var elə naxələf, ona hər nə de, etməyir əsər,
Canıma nuş olar, onun canını alsa dərdi-sər.
Fikri-xəyalı cibdədir, pambıq ilə boğaz kəsər,
İş başına gedib çıxıb döngə-dalanla, müxtəsər,
İcazə ver ki, bağlayım döngə-dalanı birbəbir,
Açım səninçin hali ol, yalan-palanı birbəbir.

Baxma ki, tər basıb onu, guya fağırdı dinməyir,
Böyük təpindi dinməyir, kiçik bağırdı dinməyir.
Yoxlama oldu dinməyir, milis çağırkı dinməyir,
Ximir-ximir yiğib, yükü indi ağırdı, dinməyir,
Sən mənə arxa ol, sayım: bu cür kalanı birbəbir,
Onlara üstəlik deyim, filan-filanı birbəbir...

Bir parası vəzifədə vəzifələr bölüşdürürlər,
Birin yuxarı qaldırır, birin aşağı düşdürürlər,
Bəzisini ilişdirir, bəzisini sürüsdürürlər,
Dərya tamahı güc gəlir, iştahasın gicişdirir.
Həm özünün, həm onların dolur planı birbəbir,
Şübhəlidirsə sözlərim sayım olanı birbəbir.

Nə sözdür, etmək olmayırlı əyrini düz təkin hamar,
Öz başına düzəlməyi gözlə hələ, yoğun damar.
İndi nə səndə var təpər, nə onda bir qramlıq ar,
Birin mən etsəm aşikar, birin sən etsən aşikar,
Mum kimi onda yumşalar, yerdə qalanı birbəbir,
Ay baba, gəl deyim sənə, dövrü zamanı birbəbir,
Kim kimə kəf gəlir, dəxi, özün də tanı birbəbir,
Sən say əlinlə, mən deyim yaxşı-yamanı birbəbir.

BU ƏRİMƏ QURBAN...

Ərdən boşandım,
Demə ki, yandım.
O eşqim, andım
Bu ərimə qurban.

Bütün kənəklər,
Barsız tənəklər,
Südsüz inəklər
Bu ərimə qurban.

Sərçələr, qazlar,
Sözanlamazlar,
Boş vədəbazlar
Bu ərimə qurban.

Ye ömrün boyu,
Şirin yat, uyu,
Silossuz quyu
Bu ərimə qurban.

Yazın ilk çağı,
Tarla alağı,
Kağız qalağı
Bu ərimə qurban.

Ondandır söhbət,
Hər yerdə qeybət.
Şiddətli töhmət
Bu ərimə qurban.

Hər dərdi-sər də,
Xeyir də, şər də,
Əvvəlki ər də,
Bu ərimə qurban.

MƏN DEYƏN OLDU, SƏN DEYƏN?

(Sabiranə)

Mən demədimmi, ay filan, axırı bəddi rüşvətin?
Sən demədinmi anlamz kim almayıbsa ləzzətin.
Düşübsən indi sanciya, tünbətün oğlu tünbətün,
Asanca tapmisan azar, amma sağalmağın çətin.
Əyri otur, düz danışaq, mən deyən oldu, sən deyən?
A quş beyinli balqabaq, mən deyən oldu, sən deyən?

Mən demədimmi el gözü yaxşı, yamanı tez seçir...
Sən demədinmi el nədir, mənim günüm ki, xoş keçir...
Cəzandı, çək, görən deyir: «Qoy ölsün, əkdiyin biçir...
Gör necə dartılıb qulaq, mən deyən oldu, sən deyən?
A quş beyinli balqabaq, mən deyən oldu, sən deyən?

Mən demədimmi ağ salar, göz bəbəyində ağ yalan,
Sən demədinmi get, bala, doğru yanında qurdalan,
Hambala dönmüsən, əzir qabırğanı cırıq palan.
Yükün kələkdi bir qalaq, mən deyən oldu, sən deyən?
A quş beyinli balqabaq, mən deyən oldu, sən deyən?

Mən demədimmi əyrini, oğrunu yiğma dövrənə,
Sən demədinmi onların söylə nə dəxli var sənə?
Olub cəzaya mübtəla, yedəkləniblər hiylənə.
Özün də düşmüsən qabaq, mən deyən oldu, sən deyən?
A quş beyinli balqabaq, mən deyən oldu, sən deyən?

GÖR

(Sabirə nəzirə)

«Çığırma yat, ay ac toyuq, yuxunda çoxlu dari gör!»
Fermanızca cumanların əlində ixtiyarı gör!

Mənəm deyən müfəttişin inanma çox da məkrinə,
Bu yanda canfəşanlığı, o yanda dərkənarı gör!

Yumurtanın nəticəsin payızda sayma, ay yaziq,
İndi olana şukr elə, yekun zamanı yarı gör!

İnanma çox da hay-küyə, vədə, filana bir belə,
Faiz üçün üfürdüyü sədrin əlində şarı gör!

Qorxma ki, tülükü-mülküdən gələr xətər dəyər sizə,
Tülüksayaqdan et həzər, tülükdə etibarı gör!

Şikayət etmə, təftişin apardığın da görmüsən,
Yazdığı akta diqqət et, çıxardığı qərarı gör!

Girişdilər, ilişdilər, nə vaxt açıldı sırları,
Bax, onda antipodların içində ahi-zarı gör!

VƏSİYYƏT

(Hüseyin Arifə nəzirə)

Neçə il kolxozda sədr olmuşam,
Bir də o rütbəyə yetirin məni,
Açılmış bir gül idim, tamam solmuşam,
Suvarın, becərin, bitirin məni.

Paxıllar cəhd edib qursalar tələ,
Yenə qabaqıtək düşsəm əngələ,
Keçin qabağıma, verməyin ələ,
Dost-tanış içində itirin məni.

Yazılsın adıma başqa bir əmr,
Gərək isti-isti döyülsün dəmir.
Göz-qulaqda olun, yatsın səs-səmir,
Ayrı bir kolxoza ötürün məni.

Can a qida versin fermanın yağı,
Oyansın könlümün köhnə marağı.
Töküb tuluğuma cecə arağı.
Təzədən bir hala gətirin məni.

Keyf edim özümçün, beş gündür aləm
Gecə də, gündüz də içim olum dəm.
Allah eləməmiş, toxluqdan ölsəm,
Yığılın, fermadan götürün məni.

;FÜZULİ DEMİŞKƏN

Ey dövlətimin zavalı oğlum,
Kəmsavad, savadı ali oğlum.
İllərlə məni xəcıl edibsən,
Heç anlamıram ki, sən nə tipsən?
Beş ildə gücümlə diplom aldın,
Axırda yenə avara qaldın.
Diplom üzrə guya sən həkimsən,
Əslində bilinməyir ki, kimsən.
Sən xəstəyə nə dava yazarsan?
Başdan ayağa özün azarsan.
Pul səndə, nə çox şəhərdə dəllək,
Saç uzatmışan uzun saçaqtək.
Tənbehlə sənin utanmağın yox,
Bir zərrəcə olsa qanmağın yox.
Yoxdur xəbərin uşaqlarından,
Bir dəfə qızarmadın arından.
Hər gün arağı vurub qızardın,
Vurduqca da mil durub qızardın,
Hərçənd ki, az deyil, yaşın da,
Beynin quruyub kələm başında.
Düz yolda o yan, bu yan gedirsən,
Xam görsə deyir ki, rəqs edirsən.
Sərxoşluğa eyləyəndə adət,

Övladına vermişən xəcalət.
Bilməm nəyə vardır ehtiyacın,
Sən söylə, mən eyləyim əlacın!
Övlad kimi fəxr edim nəyindən?
Ya öl, ya da əl çək içməyindən...

BƏZİLƏRİ

(Süleyman Rüstəmə nəzirə)

Şairim, doğru dedin: eylədi ağ, bəziləri,
Durdular hətta üzə üzdəniraq bəziləri.

Oxudu cızmaqara nəzmini, həzz almadılar,
Quru, boş hay-küyünə əsla nəzər salmadılar.
Özü əl çaldı özüyün, ona əl çalmadılar,
Tutmadı hiyləsi baş, qaldı damaq bəziləri,
Aldılar alqışaancaq şapalaq bəziləri.

Keçdilər əyriliyə, əyriyə düzdür dedilər,
Üzə astar dedilər, astara üzdür dedilər,
Yazdılalar laqlağı, mənası qəlizdir dedilər,
Etdilər söz yığını, şerə calaq bəziləri,
Bağa dibçək dedilər, dibçəyə bağ, bəziləri.

Özləri özlərinə çırtma çalıb oynadılar,
Bir həya etmədilər, xalqa məhəl qoymadılar,
Dolsa da cibləri, cippildədilər, doymadılar.
Cumdular kassalara əldə tabaq bəziləri,
Nəşriyyatlarda bitib oldu alaq bəziləri.

Tutdu qızdırması, hərdən qışı oxşatdı yaya,
Yenilik etdi icad, ulduzu bənzətdi aya,
İşə bax, ay kişilər, eyləmədən əsla həya:
«Bərk qaçı», söylədi, «köhləndən ulaq», bəziləri,
Belə qondarmaya sallatdı qulaq bəziləri.

Hər kimin rütbəsi vardırsa, ona dost dedilər,
Neçə məclisdə durub sağlığına tost dedilər,
Kişi işdən qovulanda qımışib həsdədilər
Təzə dost-aşna gəzir əldə çıraq bəziləri,
Ölür mən biləni olsa da sağ bəziləri.

Biz hesabat veririk hər dəfə vicdanımıza,
Dözməmək əyriliyə çünki hopub canımıza.
Bəzisi büzdü ağız, hətta Süleymanımıza,
Gördülər doğrunu bəzən baş-ayaq bəziləri,
Şairim, doğru dedin, eylədi ağ, bəziləri.
Durdular hətta üzə üzdəniraq bəziləri.

YALAN HA DEYİL

(M.Rahimə nəzirə)

Dedim: eşitmişəm yaman sökürsən,
Dedi ki: nə olub talan ha deyil?
Dedim: yiğdığını hara tökürsən?
Dedi: lap o qədər kalan ha deyil?

Dedim: axı azdır məndən maaşın,
Dedi ki: başımdan aşır daş-başım.
Dedim: uçulacaq bir gün dam-daşın.
Dedi: dünya mali qalan ha deyil.

Dedim: lovğalanma haqq səni kəsər,
Dedi: boş söz mənə etməyir əsər,
Dedim: zırramasan xalis, müxtəsər,
Dedi ki: doğrudur, yalan ha deyil.

DƏYİŞ SÖHBƏTİ

(Sabirə nəzirə)

«Mola, əbəs etmə şərarət belə!
Ortalığa salma ləcəcət belə!»

Haqqı görürkən gözünü yumma sən,
Müftə qazancdan daha pay umma sən,
Doğru sözümdür, nahaq udqunma sən,
Yaslara başmaq çıxarıb cumma sən,
Vermə əbəs canına zəhmət belə!

Bir neçə ayinləri əzbərlədin,
Təsbehi ağlın kimi tərs hərlədin,
Öz əməlindən bu sayaq çərlədin,
Aç yaxanı qışda yaman tərlədin,
Qalmadı səndə daha taqət belə!..

Xamlara təbliğ elədin cənnəti,
İndi inamın ona yoxdur qəti,
Tez dəyişirsən görürəm söhbəti,
Molla, sözüm var sənə bir xəlvəti,
Söylə, çəkirsənmi xəcalət belə?!

«Halıyam hər elmdən» – ərz eylədin,
Çatmadı imdadına səccadə, din,
Bəs bu günü onda nədən bilmədin?
İndi bu yerdə nə qımlıdan, nə din.

Səndə hanı bunca kəramət belə?!

Arxayın ol, kimsə inanmaz sənə
Durma dəyiş söhbəti laxlar çənə,
Başlama gəl, söz belə, söhbət belə!..

SİĞMAZAM

(Nəsimiyə nəzirə)

«Məndə sıgar iki cahan, mən bu cahana sığmazam,
Gövhəri-laməkan mənəm, kövnü məkana sığmazam».

Bir o qədər ki, şışmişəm, indi bu cana sığmazam,
Lap belə doğrasan məni, əlli tiyana sığmazam.

Gül kimi restoran məkan, badəyə vermişəm təkan,
Cahan gözümdə girdəkan, bu girdəkana sığmazam.

Mil duraram yayılmaram, hey vuraram ayılmaram,
Neçin adam sayılmaram, böylə məkana sığmazam.

Həmdəm arağı seçmişəm, yolunda xeyli keçmişəm,
Beş okeanca içmişəm, bir okeana sığmazam.

Ay ovucumda mum kimi, ulduzu çırtla tum kimi,
Dəniz gözündə qum kimi, başqa yalana sığmazam.

Əbəs deyib kələk mənəm, niyyəti xoş mələk mənəm,
Yer üzünə gərək mənəm, söhrətə, şana sığmazam.

Söhbət uzanmasın dəyiş, mənimçün açma tazə iş,
Qarşıda meydanım geniş, döngə-dalana sığmazam.

Əhli-qələm, bir az dayan, bundan özün də ol əyan,
Sən mənə etmə gəl bəyan, şərhü bəvana sığmazam.

BİZİM QIZ

(Əli Nəzmiyə nəzirə)

«Düz qəddimi döndərdi mənim yaya bizim qız,
Hey danlayıram eyləməyir haya bizim qız».

Tale ona bəxş etmiş əzəldən qara gözlər,
Göy rəngi çəkib, sanki olubdur yara gözlər,
Baxdıqda bilinmir ki, baxırlar hara gözlər,
Almir sözümü zərrə qədər saya bizim qız,
«Düz qəddimi döndərdi mənim yaya bizim qız».

Yoxdur köməyi, evdə də boşqab belə silmir,
Candan üzülüb bir dəfə ölmür, ya dirilmir,
Dar yubka geyibdir, pilləkəndən düşə bilmir,
Hardan, necə girmiş belə yubkaya bizim qız?
«Düz qəddimi döndərdi mənim yaya bizim qız».

Boynun uzadıb şəst ilə dingildəyir hərdən,
Bilməm oxuyur, yoxsa ki, zingildəyir hərdən,
Cır səs çıxarıb eylə ki, cingildəyir hərdən,
Bir anda dönür sanki tramvaya bizim qız,
«Düz qəddimi döndərdi mənim yaya bizim qız».

Öz doğma balan hətta, olub yad, dəyişərmış,
Allah, necə birdən-birə övlad dəyişərmış?
Rəftarı cəhənnəm, demə sən ad dəyişərmış,
Fəxrəndə idi, indi olub Faya bizim qız.
Bir daş o günə, gəldi bu dünyaya bizim qız,
«Düz qəddimi döndərdi mənim yaya bizim qız».

«GƏLƏRSƏN QADAN ALLAM»

Fermaya girdim işə...
Toğlular keçir şışə.
Dəvətnamə göndərib
Yazmışam müfəttişə:

«Gözüm yolda qalıbdır,
Canımı dərd alıbdır.
Gələrsən, qadan allam,
Gedərsən, yola sallam»...

Sənə bir yük bağlaram,
Aqla desən, ağlaram.
Arxayın ol, dilimdən
Sırrını bərk saxlaram.

Üzdə qayğına qallam,
Dalınca zurna çallam.
«Gələrsən, qadan allam,
Gedərsən yola sallam...»

Göy çəmən, sərin bulaq,
Şərab gəlsin keyfə bax.
Xərclik meylinə düşsə,
Al açarı seyfə bax.

İstəsən girişərsən,
Girişsən ilişərsən.
Girişsən, qadan allam,
İlişsən, yola sallam.

DÜZ OLUR

(Osman Sarıvəlliyyə nəzirə)

Yazlıq dayday xəlvət görür hər işi,
Yenə ondan söhbət olur, söz olur.
Sızlamasın bəs neyləsin bu kişi?
Gecə-gündüz hamı ona göz olur...

Həlləm-qəlləm nə iş olsa girişir,
İlişəndə bir yol tapıb sürüşür.
Rüşvət alsa ürəyinə od düşür,
Almayanda sinəsində köz olur.

Qorxum budur, itirərəm dayını,
Kim yetirər bacoğlunun payını,
Deyirlər ki, verəcəklər vayını,
Elin sözü əvvəl, axır düz olur.

DÜŞDÜ

(Ələsgərsayağı)

Bir qadın gəldi ki: «Kontrolam mən»,
Dedim: iş nə gözəl xanıma düşdü.
Danışdı, ürəyim qopdu yerindən,
Sözü zəhrimar tək qanıma düşdü.

Xəlvəti göz vurdum, dərdimi bildi,
Demə, söz anlayan bir əhli-dildi.
Cibimi tərpətdim, astadan güldü, -
«Güləndə qadası canıma düşdü».

Çox şükür etdim ki, işim deyil pis,
Demə, tor qururmuş mənə bu iblis?!
Ele ki, zəng edib, çağırıldı milis,
«Sındı qol-qanadım, yanıma düşdü».

AX...AX...

(Sabirə nəzirə)

Onda vəzifəm ki, mənim var idi,
Ax! Necə kef çəkməli çağlar idi!

Dostlarımın say-hesabı yox idi,
Yüz nədi, beş yüz nədi, lap çox idi.
Hər biri sayəmdə yeyib tox idi...
Bir sürü dövrəmdə yalaqlar idi,
Ax! Necə kef çəkməli çağlar idi!

Hər dəfə məclisdə keçərdim başa,
Şənimə bir söz deyilərdi – «yaşal»
Arxa idim dosta, qohum-qardaşa,
Həmdəmim ağbaşlı araqlar idi,
Ax! Necə kef çəkməli çağlar idi!

Qış da mənimcün o zaman yaz idi,
Çoxlu məvacibdi, işim az idi.
Zərrəcə, kəlləm də yorulmaz idi,
İş görən imzali varaqlar idi,
Ax! Necə kef çəkməli çağlar idi!

Yoxdu aram dava ilə, cəng ilə,
Həll olunardı necə iş zəng ilə.
Söhbət edərdik hərə bir rəng ilə,
Hamı mənim xətrimi saxlar idi,
Ax! Necə kef çəkməli çağlar idi!

YOXDUR

(Vaqifsayağı)

Bizim kəndimizdə gözəl klub var,
Qeydinə qalanı heyif ki, yoxdur.
Müdir axşamadək oturur bekar,
Bir varaq planı heyif ki, yoxdur.

Binaya baxanda adam ruhlanır,
İçini görəndə ürəyi yanır.
Nə vaxt açıq olur, nə vaxt bağlanır,
Qapıda elanı heyif ki, yoxdur.

Yan-yana düzülüb geniş otaqlar,
Nə dərnək rəhbəri, nə məşğələ var.
Qalib toz altında kamança, dəf, tar,
Götürüb çalanı heyif ki, yoxdur.

Sınıq stillarla doludur zalı
Qiraətxananın yamandır hali.
Neçə işçisi var, qəzet, jurnalı
Sahmana salanı heyif ki, yoxdur.

Bezmişik müdirin bu vərdişindən,
Niyə çəkməyirlər görən vişindən?
Tutub yaxasından, klub işindən
Hesabat alanı heyif ki, yoxdur.

DƏDƏLƏR

(N.Xəzrinin «Dərələr» mahnısına nəzirə)

Siz bizə dayaqsınız,
Arxamızda dağsınız.
Yatırık gölgənizdə,
Həmişə oyaqsınız.
Dədələr, dədələr, dədələr.
Varlı, karlı dədələr.
Qadamızı alırsız,
Qayğıımıza qalırsız.
Biz sizə göz dikmişik,
Heyif ki, qocalırsız.
Dədələr, dədələr, dədələr.
Ay vüqarlı dədələr.

Əgər ki, yixılsam, tutar qolumdan,
Çatar harda olsam, hayıma dədəm.
Hər cür daş-kəsəyi atar yolumdan,
Şirin şərbət qatar payıma dədəm.

...DƏVƏDƏN XEYLİ BÖYÜKDÜR FİLİMİZ

(mənzum felyetonlar)

(felyeton)

Dad-fəryad eləyir çox da camaat, a rəis!
Alma heç eyninə, rahatca uzan, yat, a rəis!

Basabas istəməyən «taksiyə» minsin, daha xoş,
Qiymətindən yuxarı verdiyi dörd-beş şaha xoş,
İncisin yalnız özündən kimə gəlmir baha xoş,
Gözləsin şaxtada qoy bir neçə saat, a rəis!
Alma heç eyninə, rahatca uzan, yat, a rəis!

Təki sən diqqəti artır şəhərin mərkəzinə,
Olacaq onda deyənlər: kişi, bundan bizə nə?!
Qalma aciz, o saat sən də cavab ver sözünə,
Əgər arıfsə qanar, olmaz, inan, mat, a rəis!
Alma heç eyninə, rahatca uzan, yat, a rəis!

Bir qədər hay-küyü var bəzi uşaqlı ananın,
Eşidən olmur onu, çox da qaraldır o, qanın,
Daha bir sutka deyil ki, yolu sallaqxananın,
Belə işçi sənə layiqdi «mükafat», a rəis!
Alma heç eyninə, rahatca uzan, yat, a rəis!

Yaz bir elan da, kimin, işdi, soyuqdəyməsi var,
Özünü «60»a salsa ki, quluncun qıraılard.
Tərləsin, sonra düşərkən bədənidən çıxa «par»,
Artacaqdır zökəmi bəlkə də üçqat, a rəis!
Alma heç eyninə, rahatca uzan, yat, a rəis!

İşini tənqid edib həddin azanlar da olar,
Əli dinc durmayaraq bəzi yazanlar da olar.
Saxlayıb hörmətini, əmri pozanlar da olar.
Ol yerindən də, canından da muğayat, a rəis!
Dad-fəryad eləyir çox da camaat, a rəis!
Alma heç eyninə, rahatca uzan, yat, a rəis!

QIZILAĞAC QORUĞUNDA

Gəldi talançı qoruğa bir gecə,
Qorxudan aldı canını vic-vicə.
Gördü ki, həmkarları düşmüş dara,
Baş götürüb bilmədi qaçın hara.
Dörd tərəfindən neçə göz parlayır
Sanki düşübdür yerə köz parlayır.
Vəhşi qabanlar qıçayıbdır dişin,
Xallı marallar da çəkibdir qoşun,
Nizəlidir dimdiyi leyləklərin,
Gözləri atəş saçır ördəklərin.
Gördü ki, quşlar da dilə gəldilər,
Durmadılar bəmdə zilə gəldilər...
Söylədilər:
-Bəsdi daha bezmişik,
İndiyədək çox şeyə çox dözmüşük...
Bir deyiniz, kim sizə vermiş izin?
Məhv eləyirsiz bu qədər faizin
Quşların hər ildə? Cinayətdi bu!
Bilməyirik sizdə nə adətdət bu?
Gör nə qədər körpə turac qırdınız,
Siz bu qoruqda bizə od vurdunuz.
Hətta balıqlar da gəliblər zara,
Bəsdi divan tutduğunuz onlara.
Bir qoruğa gör neçə yerdən gəlir,
Ar eləmir, hamısı birdən gəlir.
Lənkəranın Qumbaşı sakinləri

Sakin olublar bura çoxdan bəri.
Hətta Masallı, Təzəkənddən də var,
Gündə gəlib burda tutanlar qərar.
Atəş açırsız bizə addımbaşı,
Tullayınız tez yerə patrondaşı!
Çünki siz işlətmisiniz çox günah.
Etməliyik hamınızi tərksilah.
Sorgu-sual eyləyib and içdilər.
Sonra cəza verməyə tez keçdilər:
Əlli nəfərdən silahın aldılar...
Tonqal edib üstündə od saldılar.
Gördü talançı qayığın sökdülər,
Torları yırtıb dənizə tökdülər.
Quşlar onun əl-qolunu bağladı,
Əngələ düşmüş o ki var ağladı,
Başladı qızdırması, titrətməsi.
Birdən ayıldır özünü öz səsi.
Sən demə, röyada görürmüş kişi,
Az qala boğmuşdu onu təşvişi.
Amma, talançı yenə çox pərt idi,
Söylənilən faktlar həqiqət idi...

Bəs bu qoruqlarda nəzarət hanı,
Kim yaradır onlara bu imkanı?

BAX KOMBİNATA

Bəzi rayonlardan Bakı ət
kombinatına göndərilən
mal-qara aylarla yol gəl-
diyindən arıqlayır.

Yollanır mal-qaralar gör nə sayaq kombinata,
Bunları görmək üçün bir dəfə bax kombinata.

Keçərək dağ-təpədən mal-qara lap gəldi cana,
Yonulan sərçəyə döndü neçə cəmdəkli dana.
Çoxunun taqəti yoxdur, çıxa bilmir qapana,
Yollanır mal-qaralar gör nə sayaq kombinata,
Bunları görmək üçün bir dəfə bax kombinata.

Hansının çıxdı canı, onda ümid akta qalır,
Yağmur olduqda hələ bir neçə gün Qaxda qalır,
Hər dəfə, ən azı on sutka da Yevlaxda qalır.
Yola saldıqda deyirlər: çata sağ, kombinata,
Bunaları görmək üçün bir dəfə bax kombinata.

Düz bir ay yol gələ mal, sanma dəxi ətlik olur,
Kombinatçın də dükanlarda xəcalətlik olur.
Budunun çımkəsi olsa, o da kotletlik olur,
Sür-sümükdən ötəri eyləmə lağ kombinata,
Bunları görmək üçün bir dəfə bax kombinata.

Bu yaxılarda gərək vaxt eləyib bir gələsən,
Dediyimdən daha çox şey görəcəksən hələ sən.
Belə haqsızlığı gəl, birdəfəlik rəndələ sən,
Yoxsa, bil, mal-qara basmaz heç ayaq kombinata,
Bunları görmək üçün bir dəfə bax kombinata.

BİR ZOOPARK VAR BAKIDA

(təmsil deyil)

Nə zamandan bəridir bir zoopark var Bakıda,
Sevməyirlər oranı hətta uşaqlar Bakıda.
Xeyli vaxtdır buranın sakinidir heyvanlar.
Onların «Kirpi»yə çoxdandı şikayətləri var,
Cəhd ediblər bu yaxınlarda tamam qaçmaq üçün,
Müxtəlif yerlərə öz dərdlərini açmaq üçün.
Çox götür-qoy eləyib hər biri bir söz danışıb,
İşə ancaq yenə tədbir ilə dovşan qarışıb.
O deyibdir: - Zooparkın düz otuz işçisi var,
Sayasan bizləri ondan az olar.
Bu işə «məsul» olanlar çoxdur,
Məsuliyyətləri ancaq yoxdur.
Dəvədən xeyli böyükdür filimiz,
Nə üçün bəs gödək olsun dilimiz?
Düşməyib indiyədək yadımıza,
Çatsa ancaq o çatar dadımıza.
Lütf edib indi qəbul etsə bizi,
Ona ərz eyləyirik dərdimizi.
Heç bilirsiz nə səxavətlidi fil!
İşgüzər, həm də cəsarətlidi fil!
Dosta dost, düşməninə kinli olur.
Fillərin hamısı təmkinli olur,
Başqa heyvanda hanı belə qürur?
Görmüşəm xortumu fəvvərə vurur...
Gəldilər hər birisi razılığa dovşan ilə,
Onların xahişini tülükü xəbər verdi filə,
Edərək alicənablıq, ora fil gəldi özü.
İlk dəfə qırmızıbud meymuna o, verdi sözü.
- Çün, bilirsiz mənim hoppanmağa çoxdur həvəsim,
Qorxuram, - söylədi meymun, - ki, kəsilsin nəfəsim,
Laxlayıb dörd tərəfindən uçulubdur qəfəsim.

Çürüyübdür döşəmə, sübhə qədər qəm çəkirəm.
Oluram yaş, görəsən kaş, necə mən nəm çəkirəm.
Bilmirəm heç bu əziyyətləri kimdən çəkirəm?
Bizə hər il azı qırx beş minəcən xərc çəkilir.
Nə səbəbdən başımızda bu qədər turp əkilir?
Ortalığa düşdü bu vaxt küy-kələk,
Fil dedi: - Tək-tək danışın bir görək!
Kim nə qədər çox da bilir, az desin.
Dərdini qoy indi Tirəndaz desin.
- Sən mənim ey dərdimə həmdəm filim!
Pis və darısqaldı yaman, mənzilim.
Heç birinə əsla nəzər salmadan,
Qalxdı yerindən ayı söz almadan:
Söylədi: - Üz var bu Tirəndazədə.
Olsa əgər mən təki əndazədə,
Ağlı çasar, lap yekə zal istəyər,
Hər nahara bir küpə bal istəyər.
Bircə qəfəsdə yaşayır üç ayı,
Beylə müsibətmi olar, fil dayı?..
...Tülkü su içdi, boğazın yaşıladı,
Qalxdı ayaq üstə sözə başladı:
- Mənim hərcənd ki, yoxdur elə müşkül diləyim,
Olacaq bir balaca az yeməyimdən gileyim,
Ət verirlər: baxıram, vallahi könlüm bulanır,
Görürəm cil xoruzu qonşuda, ağızım sulanır.
Coşdu xoruz banladı,
Tülküni çox danladı:
- Yem sənə olsun qənim,
Olmayır hərdən dənim,
Baxma adımdır xoruz,
Sərçə canım var mənim.
Fil dedi: - Bəsdir qulağım oldu dəng!
Çox əsəbi başladı nitqə pələng:
- Dörd-beş il olmuş yaralanmış budum,
Sanki kəsilmiş, paralanmış budum.

Hamı deyir ki, bu işə var həkim,
Bəs niyə gəlmir, hanı baytar həkim!
Baytarımız Məmmədi heç zəhmətə
Salmadılar, çəkdi özün xəlvətə.
Çaqqalı verdik keçən il rəhmətə,
Öldü yaziq hey çəkərək car, həkim.
Yetmədi imdadına baytar həkim.
Fil soruşarkən keçinin halını,
Qısaca o söylədi əhvalını:
- Nə danışsin, nə desin dağkeçisi?
Olmuşam indi oyuncaq keçisi.
Vaxt olur həftə ilə tapmiram ot,
Başladı indi də öz dərdini izhara yenot:
- On ildir ömrüm, ay lələ!
Yarsını vermişəm bada.
İndiyəcən deyin hələ
Nə görmüşəm bu dünyada?
Yaşıl meşə, sərin bulaq,
Oylağım idi bir zaman...
O gün ki, tutdular məni,
Bu parkda salmışam məkan.
Bəzən olur ki, içməyə
Su tapmiram bir stəkan.
Deyin görək, nə vaxtadək,
Dinib-danışmasın yenot?
Yanan da yoxdur halıma,
Yanıb alışmasın yenot?
Söz alib tovuz quşu ərz etdi:
- Çoxdan dərdliyəm.
Dərdimin dərmanına olmuş gümanım, dözmüşəm
Mən ayağımdan xəcalət çəkmişəm ömrüm boyu,
Eylə bir halətdəyəm indi canımdan bezmişəm...
Söz verilir çox quşa,
Növbə çatır bayquşa:
- Hamı deyir ki, mən əcaib quşam,

Çünki xərabət sevirəm – bayquşam.
Bilmirəm ömrümdə şikayət nədir,
Hər nə deyirlərsə boş əfsanədir.
Zövqümə uyğundu bizim park belə!
Şükr edirəm gözdən uzaqlardayıq,
Görməli çox keflərimiz var hələ...
Kürsünün üstünə hoppandı dələ,
Dedi: - Aydındı, a dostlar, məsələ,
Nə qədər vədə verib danmaq olar?
Belə boş sözlərə aldanmaq olar?
Hanı tərtib olunan layihələr?
Bu işə xərc olunub pul nə qədər!
Demək israf olunubdur.

Nə ki, var, getdi hədər,
Heyvanın fikr elədikcə lap itir ağlı-huşu,
Sözünü kəsdi onun tutuquşu:
- Mənim hərçənd ki, təqliddi peşəm.
Nə deyibsiz, tamam əzbərləmişəm.
Bilirəm, fil dayı, çox dərdləri də,
Keçən illərdəki söhbətləri də:
Dedilər ki, buralar bağ olacaqdır,
Yayı yaylaq olacaqdır,
Qışı qışlaq olacaqdır,
Kefimiz çəğ olacaqdır, canımız sağ olacaqdır.
Nə biləydik deyilənlər bu qədər ağ olacaqdır?
Çəkirəm ah, aman, allah,
Düzü lap olmuşam infarkt.
Ölərəmsə, yazılar akt və atarlar
Ya da bir müştəri çıxsa,
Məni, əlbəttə, satarlar.
Zooparkın bu da xeyri!
Ya direktor Hacıbəyli, ya da qeyri,
Belə lap olsa da meyli, mənə imdad edə bilməz.
Nə edək bəs?
Salırıq səs,

Bizi heç kəs yada salmır,
Xəbər almir ki, vəziyyət necədir?
Biz nə deyək ki:
«Necə görmüşdüsə Nuh eyləcədir!»
Fikrə gedib fil dedi:
- Lap qaralır qanımız
- Gör necə halətdədir,
Xaneyi-viranımız.
Bəlli deyil kimsəyə
Yoxsa bu ünvanımız?
Yayda qəfəslər qızır,
Qışda olur buz kimi,
Çirkdə itib-batmışıq,
Vallahı, qunduz kimi,
Çox zooparklar tamam
İndi qəfəssizdilər
Burda bu işçün niyə
Beylə həvəssizdilər?
Qoy bu qədər dərdimiz
Qövr eləyib qalmasın,
Bir də ki, neyçün bizə
Kimsə nəzər salmasın?
Lazım olan yerlərə
Getməli sizdən biri
Məsləhətimdir belə
Təhkim edək biz şiri,
Boş yerə vaxt keçməsin,
Qoy səhər etsin səfər.
Kəsməz onun qarşısın.
Mən bilən heç bir nəfər.
Şir dedi: - Illər ötüb,
Xeylidir artıq yaşım.
Həm də bir az kefsizəm,
Qalmayıb heç yaddaşım.
Xahiş üçün getməyə tülkü ləyaqətlidir,

Hər işə, hər hiyləyə getməyə adətlidir,
İstəsə hay-küy salar,
İstəsə yaltaqlanar,
Axırı ki, çəkməz əl
Almamış ordan qərar
Tutuquşu: - Tülküdən
Əsla kar aşmaz dedi.
Ciddi işə hiyləlik
Həm də yaraşmaz dedi.
Layiqəm hərgah buna,
Razılaşın, mən gedim,
Ərzinizi büsbütün
Onlara təkrar edim.
Fil dedi: -Əlbəttə, ləyaqətlisən,
Mən görürəm həm də fərasətlisən.
Get, zoopark haqda müfəssəl danış!
Çoxları olmuş bizə əngəl, danış!
Burda nə bir guşə, nə əyləncə var,
Köhnə, sıniq dörd dənə yelləncə var.
Get-gedə lap pislənir əhvalımız,
«Kirpi» də yazmış necədir halımız.
Heç ona da vermədilər bir cavab,
Gözləməyə bizdə daha yoxdu tab.

MƏHƏBBƏTİN VAR Səməd Vurğuna

Tutub hörmətini ucadan uca,
«Ellərdir uzadan şair ömrünü».
Əlində gül-ciçək uşaq, gənc, qoca
Gəlib bayramına bu şənlik günü.

Böyük ilhamınla vəsf etdiyintək:
«Muğan səhraları bir tamaşadır».
Baxdıqça fərəhlə döyüñür ürək,
Ağ qızıl dağları qoşa-qoşadır.

Baxıram, insanlar sevinc içində
Gülür yurdumuzun baharı kimi,
«Ölür ədavət də, hiylə də, kin də
Dişləri laxlayan bir qarı kimi».

«Vəzifə başında tək mənəm deyən»
Qopur məhvərindən qalib qıraqda.
«Dövlət mallarını yedirən, yeyən».
Gizlənə bilməyir küncdə, bucaqda.

«Qohuma, qardaşa üz görənlər də»
İyrənc niyyətindən tamam düşüb gən.
«Öyriyə, oğruya yol verənlər də
Bir tufeyli kimi çıxır cərgədən».

İnsanlar yaradır, insanlar qurur,
Firavan olmaqçın elin hər günü.
Hamida əzəmət, hamida qürur,
«Nəğmələr bəzəyir Vətən mülkünü».

Tutub hörmətini ucadan uca,
Vurğunu olduğun ellər, obalar.
Gəlib bayramına uşaq, gənc, qoca,
Şair, hər ürəkdə məhəbbətin var.

BƏNZƏRSƏN DƏRYADA QOCAMAN DAĞA

Məni uzaqlara apardı xəyal
Yenə oxuyarkən «hophopnamə»ni,
Hər misra öündə dayanaraq lal,
Ey böyük sənətkar, düşündüm səni.

Alovlu qəlbinin əzmi, qüruru,
O ağlar, güləyən sözlərindədir.
Şamtək əritdiyin gözünün nuru
Neçə min insanın gözlərindədir.

Getdi ömürlərin şaxtalı qışı,
Bizə fərəh verən gözəl həyatdır.
Cütçü babaların pas atmış xışı
Bu gün muzeylərdə eksponatdır.

Pashı zəncirləri qırdı qolundan,
Bəladan qurtardı bələli fəhlə.
Ağır daş-kəsəyi atdı yolundan,
Tapdı bu dövranda cəlali fəhlə.

Zalxalar daxması nura boyandı,
Əbədi zülmətdə qaldı bəylə xan.
Qəflət yuxusundan ellər oyandı,
Yırtdı çadrasını Fatma, Tükəzban.

Artdıq hər bir ildə neçə mərhələ,
Sürət əsti oldu bizim əsrümüz.
Əcnəbi balonlar üfürür hələ,
Kosmosa yol açdı cavan nəslimiz.

Adın dildən-dilə gəzir Vətəni,
Alqış bu xoş günə, bu xoş növrağa.
Yaşadır dünyada məramın səni,
Bənzərsən dəryada qocaman dağa,

TƏZƏ İL

Çıxmışıq qarşına qəlblərdə məhəbbət, təzə il!
Gelişinlə elimi bir daha yüksəlt, təzə il!

İndi seyr et bu Vətən mülkünü başdan-başa sən,
Bəzəyib süfrələri bolluca nemət, təzə il!

Bol taxıl, bol tərəvəz, bol üzüm, hər yan bolluq,
Olmasın bolluğa ölkəmdə gərək hədd, təzə il!

Tarlalar indi yarış, zəhmət, hünər meydanıdır,
Səs salıb aləmə xalqımdakı qüdrət, təzə il!

Kələyi tutmadı baş bir para hayküçülərin,
Boşboğazlar büzüşüb qaldı yaman pərt, təzə il!

Süpür at oğrunu, rüşvətxoru, böhtançıları,
Qalmasın bir daha onlardan əlamət, təzə il!

Var hələ bəziləri düzlüyə yanpörtü baxır,
Olacaq onlar üçün tənqidimiz sərt, təzə il!

Möhtəkir get-gedə həsrət qalacaqdır bazara,
Çəkəcək bolluğu gördükcə xəcalət, təzə il!

Hər kəsin zəhməti ünvanına şöhrət gətirir,
Yaradan insana hər yerdə var hörmət, təzə il!

Bilirik biz vətənin qədrini candan da əziz,
Babalardan bizə qalmış bu dəyanət, təzə il!

Yüksəlişlər, neçə işlər, yeniliklər ili ol,
Ötəcək illəri bir ildəki sürət, təzə il!

Olaqaqsan bilirik, sən də firavanlıq ili,
Buna möhkəm inanır partiya, dövlət, təzə il!

DAĞLARA

Bilirəm bu haqda çox-çox yazıblar,
Varancaq mənim də sözüm dağlara.
Doğrusu qoynundan yolum düşməyib,
Uzaqdan ki, baxıb gözüm dağlara.

Əzəldən söykənib biri-birinə,
Bu dağ göz dikməyib o dağ yerinə.
Məəttəl qalmışam düzü sırrinə,
Kim verib belə bir dözüm dağlara?

Gözləyib ömrümü eylədim yarı,
Dedim insaf edib gələrlər barı,
Onlar ki, gəlmədi Rüfətə sarı,
Neyləyim, gedərəm özüm dağlara...

HƏR ŞEYƏ İMKAN GÖRÜRƏM

Baxıram hər tərəfə ömrü firavan görürəm,
Nə qədər canlar alan sevgili canan görürəm.

Bilir aləm ki, təbiətdə gözəllik çoxdur,
Bu gözəllikdə səni mən daha əlvan görürəm.

Səni bir dəfə görənlər belə, Məcnuna dönür,
Gör nə halətdəyəm, ey gül, səni hər an görürəm.

Qəlbimi qarət edibsən, ona hakimsən bəs,
Kimi izlər o baxışlar ki, nigaran görürəm.

İndi aləm dəyişib Ayda da olsan gələrəm,
Belə dövranda, Rüfət, hər şeyə imkan görürəm.

GÜLÜŞ

Görüb aləm sevinir körpə dodaqlarda gülüş.
Könlümün ilhamıdır tarlada, bağlarda gülüş.

Quşların məclisi yarpaqları heyran eləyir,
Oyadır torpağı cəh-cəhlə budaqlarda gülüş.

Qalmasın səksəkədən, qorxulu səslərdən əsər,
Nuş olar hər dəfə səslənsə qulaqlarda gülüş.

Gülsə dünyanın üzü, gül bitirər daşlar da,
Eşidilsin bütün evlərdə, otaqlarda gülüş.

Müxtəlifdirsə də dillər, gülüşün bir dili var,
Fərqi yox harda, yaxınlarda, uzaqlarda gülüş.

Gəzməsin çölləri ceyran, cüyür, ürkək-ürkək,
Eləsin əks-səda daima dağlarda gülüş.

Rüfətəm, saf ürəyin, saf gülüşün aşiqiyəm,
Yaraşır xalqımıza bax belə çağlarda gülüş!

ZARAFATYANA

Raziyam, bil, öz-özümdən belə sevdaya görə,
Sevgilim, xeyli yaxınsan mənə sən Aya görə.
Düzdür, eşqinlə sənin olmaram əsla Məcnun,
Məncə bir Leyli kifayətdi bu dünyaya görə.

SƏHƏR - SƏHƏR

Hər vaxt «sabahınız xeyir» sözüylə
Olur əhvalımız xoş səhər-səhər.
Seyr edib elləri şair gözüylə,
Ay ilham, çağlayıb coş səhər-səhər.

Yaz gəlib, el çıxıb tarlaya, düzə,
Çoxları gecəni qatıb gündüzə.
Bir para tənbəllər görünmür gözə,
Qalıb sahələri boş səhər-səhər.

Atlasa bürünüb dağ, yamac, dərə,
Açılib hər yanda bir xoş mənzərə.
Baxıb doymadıqca gözəlliklərə
Öz yeni nəgməni qos səhər-səhər.

Bal, şərbət qatılıb sözlər güləndə,
Sevincdən, fərəhdən üzlər güləndə,
Baxıb bir-birinə gözlər güləndə
Olur Rüfətçün də nuş səhər-səhər.

DEMİRSƏN

Ey dil, nə üçün dərdimi sən yara demirsən?
Etsin bu yazıq aşiqə bir çarə, demirsən.

Bir səhv eləyib oldum onun zülfünə aşiq,
Zülfüylə məni gündə çəkir dara, demirsən.

Min dəfə küsübdür özü, mən bir dəfə küsdüm,
Gəldim əməlindən daha zinhara, demirsən.

Qəlbimdə ona eşq qapısın taybatay açdım,
O çəkdi qoşun, vurdu ora yara, demirsən.

İnsafsızə bax, Rüfətə avara deyibdir,
Amma özü etmiş onu avara demirsən.

OLUB

Qeysi Məcnun eləyən hamı bilir Leyli olub,
Leylinin Məcnuna ondan daha çox meyli olub.

Demə ki, sevməliyəm Leyli misalında səni,
Belə sevdaya düşənlər gözəlim, xeyli olub.

Məcnunun naləsi çöllərdə verib eks-səda,
Naləsiz vəslə yetən amma ki, bir qeyri olub.

Eşqi dildən-dilə, eldən-elə dünyani gəzib,
Qumlu səhralara baxmaq yazığın seyri olub.

Cananın fikri budur: Rüfəti Məcnun eləsin,
Guya məcnunluğunun Məcnuna çox xeyri olub...

NƏYİM VAR

Aləm hamı heyrətdədi səntək mələyim var,
Bilmir dəxi bir kimsə ki, səndən gileyim var.

Göyçəkliyinə uyma, gülüm, gəldi-gedərdi,
Ancaq ki, qərarında qalan saf ürəyim var.

Sevsən sevərəm, sevməsən hərgah nədi çarəm,
Guya böyük işdir ki, özümçün diləyim var.

Eşq atəsi yandırsa məni min dəfə xoşdur,
Susmaz bu könül hər nə qədər canda heyim var.

Bir gün desələr, Rüfət Məcnuna dönübdür,
Aldanma, mənim çölli-biyabanda nəyim var?

NƏ GƏRƏKDİR

Min yol demişəm sənsiz olan an nə gərəkdir?
Məcnun deyiləm, eşqə bu ad-san nə gərəkdir?

Eşq dərdinin aləmdə əgər yoxdur əlacı,
Mən ölməliyəmsə, mənə dərman nə gərəkdir?

Qəsdin deyəsən qəlbimi qarət eləməkdir,
Qəlb olmasa, ey gül sənə bu can nə gərəkdir?

Vermiş bizə dövranbelə azadə məhəbbət,
Bundan da gözəl başqa bir imkan nə gərəkdir?

Onsuz da ki, zövqüməcə olur hökmü zamanın,
Sən vermədəsən bir belə fərmən nə gərəkdir?

Neyçin də gərək canımı canana verim mən,
Məhv olsa bu canım, mənə canan nə gərəkdir?

DEYİNİMƏK MƏNƏ QALDI

Susdun nə desəm, amma ki, dinmək mənə qaldı
Yandım, öz odumdan da isinmək mənə qaldı.

Qismətdə deyilmiş görünür, uçdu əlimdən,
Ardınca bu yollarda sürünmək mənə qaldı.

Minlərlə sevənlər qovuşub vəslə yetişdi,
Hicran qəmi aləmdə deyən tək mənə qaldı.

Ərk etmiş idim mən o günəşüzlü nigara,
Tərk etdi məni, eylədiyim ərk mənə qaldı.

Rüfət, deməsinlər ki, bu sevdada uduzdun,
Var bircə qazancım ki, deyinmək mənə qaldı.

GƏLSİN

Get onun könlünü al, qoyma bizə pərt gəlsin,
Sönməmişkən ürəyimdə bu məhəbbət, gəlsin.

Bu cavanlıq çağıdır, eşqdə söz-söhbət olar.
Çəkməsin küsməyinə əsla xacalət, gəlsin.

Onu candan sevənə bir belə zülm eyləməsin,
Başa sal, öldürəcəkdir məni bu dərd, gəlsin.

Dil verən, sevgilimə, sevgilinə dil verələr,
O da yarım kimi hər gün üzümə sərt gəlsin

İndi ki, gizli deyil eşqimizi hamı bilir,
Belədir sə nə üçün yar bizə xəlvət gəlsin?

Susaram hər nə desə, tez küsəyəndir, bilirəm,
De ki, öyrəncəlidir nazına Rüfət, gəlsin.

GƏNCLİKDƏ

Demə ki, eyləmisən ömrü yarı gənclikdə,
Gələcək günlərinin var nübarı gənclikdə.

Sabahkı gənclərə bundan da xoş keçər dövran,
Qov vətəndən kənara dərd-qubarı gənclikdə.

«Vətən mənə anadır, mən ona sadıq övlad»,
Ucalt fəzaya bu ölməz şüarı gənclikdə.

Məzaradək səni izlər məhəbbətin ilki,
Vermə əldən o gözəl şux nigarı gənclikdə.

Varlığınla vətənə, xalqa xidmət et, Rüfət,
El karşısındı qazan etibarı gənclikdə.

ƏSGƏR ATASIYAM MƏN

Oğlum Rəşada

Gəldi ilk məktubun əsgər ətirli,
Vətən məhəbbətli, övlad xətirli,
Xoş ürək sözlərin polad sətirli,
Bilirdim arzuma çatasıyam mən.

Əsgər... sən bu ada layıqsən, oğlum,
Hələ körpəlikdən ayıqsan oğlum,
Bilirəm həmişə sayıqsan, oğlum,
Zənn etmə arxayın yatasıyam mən.

Necə sevinməyim yaxşı işindən,
Zəhmət vərdişindən, iş vərdişindən.
Sənin bundan belə yüksəlişindən
Hələ çox sevincə batasıyam mən.

Vətəndir əzəldən dövlətim, varım,
Onda çatır başa hər arzularım.
Bu gözəl diyara kəc baxanların
Əzəldən başının xatasıyam mən.

Qanadlı bir quşam indi elə bil,
Onunçün hər yerdə ötürəm dil-dil,
Məni qınamazlar, zarafat deyil,
İgid bir əsgərin atasıyam mən.

KEFDİ BU AY MOLLAYA

Ay kişi, mən yağı yer görməmişəm pir kimi,
Üzdə fağır bəndəyəm, daldada lap şir kimi.
Pir yekə qaynar qazan, mən yekə kəfkir kimi,
Axşama tək firlanıb, leş düşürəm, tir kimi,
Sırrımı car eyləmə, bir para müxbir kimi.
Bircə günün sovqatı bəsdi bir ay mollaya,
Gəldi orucluq yenə, kefdi bu ay mollaya.

Pirdə nə cassir, nə də hallı mühasib gərək,
Müftə gəlir mollaya düz mütənasib gərək.
Toplamağa pulları torbasayaq cib gərək,
Ayda görünməz gözə, gündə məvacib gərək.
Pul dediyin şey ki var, mollaya vacib gərək.
Hər nə qazancın olub, yarsını say mollaya,
Gəldi orucluq yenə, kefdi bu ay mollaya.

Vallah, imam xətrinə haqqə tərəf gəlmışəm,
Mən bu gözəl guşeyə sanma ki, səhv gəlmışəm.
Harda olubdur əgər, mollaya nəf gəlmışəm
Hər gecə pirdən evə mən kefi dəf gəlmışəm,
Görmədiyim cinlərə min dəfə kəf gəlmışəm.
Cində olammaz, inan, hiylədə tay mollaya,
Gəldi orucluq yenə, kefdi bu ay mollaya.

Mollaya vacib deyil anlaya çox şeyləri,
Mırt vura əzbərləyə cümlə əlisbeyləri
Hiyləsi olsun dərin xamlamağa keyləri,
Mədəsi etməz qəbul hər cürə mayeləri,
Təkcə keşişlər bilir daldada ley-peyləri.
Göndər üzüm şərbətin boçkada pay mollaya,
Gəldi orucluq yenə, kefdi bu ay mollaya.

Sanma asandır işim, zəhmətə dözmək də var,
Gopları mərcan kimi yan-yana düzəmək də var.
Çolpaların boynunu xəlvəti üzəmək də var,
Axtarıb ehsan yeri, kəndləri gəzmək də var.
Molla vurub mollanın əngini əzmək də var,
Görsən əgər can verir söyləmə vay mollaya,
Gəldi orucluq yenə, kefdi bu ay mollaya.

Eh, mənim aqlımda o, köhnə məqamlar qalıb,
Sən elə zənn eyləmə ondakı xamlar qalıb,
Şami-qəriban keçib, amma ki, şamlar qalıb,
İndi zaman başqadır, tək-tək avamlar qalıb.
Qorxuram onlar da heç verməyə hay mollaya.
Gəldi orucluq yenə, kefdi bu ay mollaya.

ANALAR

Analar böyükdür, yoxsa kainat?
Bir dünya dərdə də dözər analar.
Bütün ömrü boyu olar narahat,
Nə yorular, nə də bezər analar.

İstər övladının etibarını,
Balasında görər dünya varını.
Qoparıb ömrünün varaqlarını
Ömür yolumuza düzər analar.

Şirin sözümüzdə sözləri qalar,
Görən gözümüzdə gözləri qalar,
Bizim özümüzdə özləri qalar.
Girib qəlbimizdə gəzər analar.

ÖZÜMÇÜN (Futbolsayağı)

Zənn eyləməsinlər çalışıb «xal» yiğiram mən,
Allaha şükür xalça-xalım boldur özümçün.
Hər cəhd ilə dövlət yiğiram, mal yiğiram mən,
Meydançası yox, tor qapısı koldur özümçün.

Fit vaxtı vurub badəni cingildədirəm mən,
İdmanla ağır gövdəmi yüngüllədirəm mən,
Top-top malı xəlvət qapıdan gillədirəm mən,
Bilməz hər azarkeş, bu da futboldur özümçün.

İstər kənar olsun, ya da mərkəz, mənə birdi,
Ey qafıl oyuncu, xəbər alma bu nə sirdi?
Yandan ötürülmüş ələ dəydi, cibə girdi;
On bircə metrlik havayı «qoldur» özümçün.

Keçsəm girə, baş hakim edərsə qaba rəftar,
Yanlardakı hakimlər olar bəlkə tərəfdar.
Lap bərkə düşər həsləmərəm, çünki sözüm var:
Avsaytda idim mən, - bu da bir yoldur özümçün.

Dil məndə, yalanla udaram topları hopla,
Yox, arifə rast gəlsəm, işim ötməsə gopla,
Doldur yenə yırtıq toru, dostum, təzə topla
Doldur, çəkərəm zəhmətini, doldur özümçün.

ÖTÜRÜN MƏNİ

(H.Hüseynzadənin eyni adlı şeirinə nəzirə)

Neçə il kolxozda sədr olmuşam,
Bir də o rütbəyə yetirin məni.
Açılmış gül idim, tamam solmuşam,
Suvarın, becərin, bitirin məni.

Paxıllar cəhd edib qursalar tələ,
Yenə qabaqkı tək düşsəm əngələ,
Keçin qabağıma, verməyin ələ,
Dost-tanış içində itirin məni.

Yazılsın adıma başqa bir əmr,
Gərək isti-isti döyülsün dəmir.
Göz-qulaqda olun, yatsın səs-səmir,
Ayrı bir kolxoza ötürün məni.

Canə qida versin fermanın yağı,
Oyansın könlümün köhnə marağı,
Töküb tuluğuma gecə arağı,
Təzədən bir hala gətirin məni.

Keyf edim özümçün, beş gündür aləm,
Gecə də, gündüz də içim, olum dəm.
Allah eləməmiş toxluqdan ölsəm,
Yığılın fermadan götürün məni.

YOX, MƏNƏ SÖZ VERMƏYİN...

Qorxu məni həsdədir, yox, mənə söz verməyin!
Şəkk qulağım səsdədir, yox, mənə söz verməyin!

Yoxdur işim kimsədə, ay bala zordur məgər?
Özləri görmür məni, gözləri kordur məgər?
Yox, məni dillətməyə, varsa həvəskar əgər,
Söyləyiniz xəstədir, ta mənə söz verməyin!
Şəkk qulağım səsdədir, yox, mənə söz verməyin!

Anlamışam tənqidinbənzəri vardır tirə,
Tullamamış hər sözü, tullama birdən-birə.
Daldalanıb yer tapan, bil qəti düşməz girə
Düz demirəm, bəs nədir, yox, mənə söz verməyin!
Şəkk qulağım səsdədir, yox, mənə söz verməyin!

Hər dəfə iclasda var, qaldırıb əl söz alan,
Fərqi nə varmış mənə, düz danışır, ya yalan.
Ay kişilər, kim bilir, sədrə tərəfdar olan
Bəlkə də bir dəstədir, yox, mənə söz verməyin!
Şəkk qulağım səsdədir, yox, mənə söz verməyin!

Ta ələ düssün məqam, çoxları bənddir himə,
Gözləyirəm bir qədər kim çəkəcəkdir, kimə...
Hər cürə hədyan sözü almırəm heç eynimə.
İş hələ ahəstədir, yox, mənə söz verməyin!
Şəkk qulağım səsdədir, yox, mənə söz verməyin!

Halva deməklə ağız, bil, şirin olmaz, bala!
Söz sənə aid deyil, dinmə, qulaq as, bala!
Bil, qızışır hər dəfə ortada iclas, bala,
Çoxlarını həsdədir, yox, mənə söz verməyin!
Şəkk qulağım səsdədir, yox, mənə söz verməyin!

Sən də, a nitq eyləyən, gah nala vur, gah mixa,
Anlamayıb mətləbi çoxları qoy vurnuxa,
Fövtə verib fürsəti, hər kəs özündən çıxa,
Təqsir həmin kəsdədir, yox, mənə söz verməyin!
Şəkk qulağım səsdədir, yox, mənə söz verməyin!

UTANMA

(Cəlil Məmmədquluzadənin «Axund ilə
keşisin bəzi» felyetonundakı
«Utanma» rədifli şeirə nəzirə)

«Ey arıdan arı bala, mərdanə, utanma!
Hər ləhzədə ol sakini-çayxanə, utanma!»

Çox söyləmə, yoxdur a balam, müştəri, vardır.
Şükr eylə xudaya, hələ xam müştəri vardır.
Sən bir işə bax, səndən avam müştəri vardır,
Hər kim nə verir tulla cibişdana, utanma!

Mən mollanümalar, bilirəm, əslini danmış,
Hap goplarına bəzi avamlar çox inanmış,
Vardır təpərin hər nə qədər, ay canı yanmış,
Hər gündə bir ünvanda get ehsana, utanma!

Bir vaxt deyildin bu qədər naşı, a mola,
Kim atdı sənin bostanına daşı, a mola?
Bəd gözdən uzaq, böyrünü bir qaşı, a mola,
Tik pirdə özünçün balaca xanə, utanma!

Yığ çoxlu nəzir, övrətini yaylağa göndər,
Ar eyləmə heç, hətta qoyulsan lağa, göndər.
Xam xəstə gələndə dua yaz, çildağa göndər,
Cum aptekə öz dərdinə dərmana, utanma!

Hər məkrə yaxınsansa da, insafdan uzaqsan,
Gəl eyləmə fəryad, özün Öl, lap kefi çägsan.
Heç biz deməyək, sənki bilirssən badalaqsan;
Bir gün bu soraq düşsə də hər yana, utanma!
Onsuz da sən ölmüş kimisən indi həyatda,
Cənnətdə gələrsən təzədən cana, utanma!

BASGİRLƏYƏNLƏR

Düşüb məqamdı başlayaq, gələk əsil söz üstünə,
Kim bizə lağ edər əgər, tullayarıq öz üstünə.
Dəm aldı manqal, ay kişi, şışləri düz köz üstünə.
Kababı eyləyib lülə, üstə lavaş dolandırıraq,
Qıraqda əl-ayaq açıb, ortada baş dolandırıraq.

Qopsan əgər bu rütbədən kim səni söylə, yad edər?
Hər şeyi salma qəlbinə, vəzifədir gələr-gedər.
Tələsməyinkı xeyri var, məclis uzansa bir qədər,
Süzün arağı əlbəəl, yavaş-yavaş dolandırıraq,
Qıraqda əl-ayaq açıb, ortada baş dolandırıraq.

Qədirbilənsən, ay rəis, səndədir hər bir ixtiyar,
Sən bizə hörmət eylədin, odur ki, hörmətin də var.
Hər nə yazıb gətirmişik, qoymusan üstə dərkənar,
İcazə ver edək səni göz üstə qaş, dolandırıraq,
Qıraqda əl-ayaq açıb, ortada baş dolandırıraq.

Gərək ki, əskik olmasın başında bir tükün sənin,
Boynuna minnət olmasın, ağır deyil yükün sənin.
Gör neçəmiz dayanmışlıq hüzuruna bu gün sənin,
Yükləgilən arxamıza lap belə daş, dolandırıraq,
Qıraqda əl-ayaq açıb, ortada baş dolandırıraq.

Gir kabinetdə mürgü vur, bu yanda göz yum hər şeyə,
Dolanmaq istəyən kişi gərək yedirdə, həm yeyə.
Heç qoyarıqmı dostumuz qoyub kababı, qəm yeyə.
Hər gecə toy-büsət quraq, əldə şabaş dolandıraq,
Qırraqda əl-ayaq açıb, ortada baş dolandıraq.

Arağı içmərik səhər, yanında gər xaş olmasa,
Günortaya aş olmasa, axşama bozbaş olmasa,
Məclisimiz soyuq keçər, beş-altı yoldaş olmasa,
Gəl mən ölüm düzün deyək, hər həftə daşbaş olmasa,
Gündə bu boyda məclisə çatar maaş, dolandıraq?-
Qırraqda əl-ayaq açıb, ortada baş dolandıraq.

AY BƏRƏKALLAH

Qonşu Qasım, indi alış, indi yan,
Qiybətimi qırma daha heç zaman.
Arvadıma ad verilib: qəhrəman,
Layiq imiş doğrusu bu ad sənə,
Ay bərəkallah belə arvad sənə!

Tarlada ilk pambıq açandan qoza,
Gör nə qədər fayda verib kolxoza.
İndiyədək batmamış üstüm toza,
Alqış edir indi tanış, yad sənə,
Ay bərəkallah belə arvad sənə!

Fərz edirəm ki, bu böyük ad mənim,
Sahibiyəm, ev mənim, arvad mənim.
Kefdə keçir hər saatım şad mənim,
Tay ola bilməz, düzü Fərhad sənə,
Ay bərəkallah belə arvad sənə!

Gör neçə yüz pullu mükafat gəlir,
Qəndi, çayı, buğdası üçqat gəlir,
Ağzıma lap ayrı cürə dad gəlir,
Olmaliyam indi muğayat sənə,
Ay bərəkallah belə arvad sənə!

Mən kişini algilən öz öhdənə,
Çox çalış artsın o qazancın yenə,
Qurban olum, layiq imişsən mənə,
Gör nə deyir kənddə camaat sənə:-
Ay bərəkallah belə arvad sənə!

MOLLA QULU

Bir zaman etmiş idin kefini saz, molla Qulu,
Keçməyir indi işə köhnə avaz, molla Qulu!

De, nədəndir ki, səni sıxmadadır bunca kədər,
Köhnə xülyalarına bir daha gəl uyma hədər.
Aldadıb çoxlarını bəsdi dolandin bu qədər,
Utanıb eylə həya barı bir az, molla Qulu!
Keçməyir indi işə köhnə avaz, molla Qulu!

Kor gözə nur verəsən, varmı o dərrakə, hanı?
Hələ də satmadasan on adama bir duanı.
Sənə bir çarə qalıb, düz deyirəm, molla canı,
Otur öz ağlın üçün bir dua yaz, mola Qulu!
Keçməyir indi işə köhnə avaz, molla Qulu!

İndi insan zünəri göylərə peyklər uçurur,
Ərz edirsən hələ dünya öküzün üstə durur.
Tərpədir quyuğunu zəlzələdən yer uçulur.
Hiyləsi, məkri dərin, ağılı dayaz, mola Qulu!
Keçməyir indi işə köhnə avaz, molla Qulu!

PİRDƏ

A kişi, kimdi deyən yoxdu kəramət pirdə,
Onu məndən xəbər al, var nə əlamət pirdə!

Neçə illərdi bu xoş guşədə baş girləyirəm,
Torbama müftə dolur, qənd, düyü, yağ, ət pirdə.

Çəkirəm şışlərə əl boyda sütlü çolpaları,
Dili-qafıl nə bilir, başqadı ləzzət pirdə.

Bu avamlarda canım, başqa səxavət var imiş,
Pul verir, həm də olur xeyli xəcalət pirdə.

Yeyirəm bir o qədər ki, kəsilir lap nəfəsim,
Məndə qalmır belə tərpənməyə halət pirdə.

Nə rəis var, nə nəzarət, özüməm burda ağa,
Hələlik verməmişəm mən, mənə töhmət pirdə.

Başqa bir mollaya pay çox düşə tügyan edirəm,
Salıram şaqqaşaraq, fitnə, qiyamət pirdə.

Burdadır abi-həva, zövqi-səfa, canə dəva,
Keçirir yaylığını evdəki külfət pirdə.

Baxma aşkarda sizə pivə haramdır deyirəm,
Mən özüm gillədirəm konyakı xəlvət pirdə.

Nisyə cənnət dediyin ağlıma gəlmir mənim heç,
İnanın, ay kişilər, nəğdidi cənnət pirdə.

Gün batır, qaş qaralır, toplanırıq bir bucağa,
Başlanır keyf ilə, xüdmanicə söhbət pirdə.

Var imam xətrinə şil-küt eləyən özlərini,
Mənsə fitva verirəm sağ və salamat pirdə.

Olmasa mərdimazar bizlərə yanpörtü baxan,
İnanın, tikdirirəm hətta imarət pirdə.

O fərasət hanı xamlarda şikayət eləyə,
Eləsək ciblərini lap belə qarət pirdə.

Ah bu müxbirlərə röyada da rast gəlməyəsən,
Qoymayırlar ki, ola mollaya hörmət pirdə

Bu sayaq getsə əgər bircə şeyin qorxusu var,
İşimiz keçməyə bundan belə rahat pirdə.

BİR SAYAQ

Kurs oxuyub beş-altı ay,
Oğul yetişdi bir sayaq.
Daydayı şəstlə vurdı qol,
Artelə düşdü bir sayaq.

Söylədi sözdə lağlağı;
«Dağ üstə qoymuşam dağı».
İdarə oldu yaylağı
Kökəldi, şışdı bir sayaq.

Unutdu o nədir haya,
Heç kimi almadan saya,
Beş-altı yol da kassaya
Hər ay girişdi bir sayaq.

Qızışdı həddin aşdı o,
Doğru yolun da çasdı o,
Bir dəfə bərk dolaşdı o,
Amma sürüsdü bir sayaq.

Nəzir-niyaz verib pirə,
Qürrələnib, döndü şirə.
Eşitmışəm keçib girə-
Axır ilişdi bir sayaq.

SON QOYULANDA BİR İLƏ...

(Vədəbazın dilindən)

Mən isimi bitirmişəm,
Sanma ki, vaxt ötürmüşəm,
Öhdəcilik götürmişəm,
İnanmasan, qovluğa bax!
Özüm taraz, kefim də çağ,
Bu il də keçdi bir sayaq.

Əsil gücüm ağızdadır,
Bütün işim kağızdadır,
Hünər katibə qızdadır,
Yazır-tökür varaq-varaq,
Təliqələr qalaq-qalaq...
Bu il də keçdi bir sayaq.

Vədə verəndə çıx zilə,
Gör nə adın düşür dilə.
Son qoyulanda bir ilə,
Düzəldim ayrı təmtəraq.
Yerim rahat, canım da sağ,
Bu il də keçdi bir sayaq.

Bəzisi vardır, ay kişi,
Zəhmət, əməkdi vərdisi.
Sözüylə bir gəlib işi
Çoxları ad alıb-mayaq,
Həm bizə oldular dayaq.
Bu il də keçdi bir sayaq.

Gəl təzə il, öpüm səni,
Açın bəzəkli süfrəni.
Başda oturtdunuz məni,
Badəni doldurun, vuraq!
Vurmağa məndə var maraq,
Bu il də keçdi bir sayaq.

MƏNİM TƏK

(Sabirsayağı)

«Hasil nə səyaq isə bu saətdə mənim tək»
Yox bir kişi hörmətdə bizim kənddə mənim tək.
Bilməm bu camaat niyə məndən belə pəsdir?
Tənqid bu qədər olmaz həvəsdir, daha bəsdir.
Bir şayiə var; müftəbazam, -şəxsi-qərəzdir,
Az ad tapılar indi şücaətdə mənim tək,
Yox bir kişi hörmətdə - bizim kənddə mənim tək.

Kolxozda qabaqcıldı əzəldən bizim arvad,
Sən işləyəsən mən yeyəm, olmaz sözüm, arvad,
Hər vaxt demişəm mən ona canım, gözüm arvad!
Haşa tapıla sidqi-sədaqətdə mənim tək,
Yox bir kişi hörmətdə bizim kənddə mənim tək.

Var bəzi paxıllar deyir: arvad buna ərdir,
Heç eynimə gəlmir niyə gəlsin, axı şərdir,
Ay ağızgözəllər, belə qeybətlər hədərdir,
Mən görməmişəm kimsə ləyaqətdə mənim tək,
Yox bir kişi hörmətdə bizim kənddə mənim tək.

Sən mülkümə bax, kənd klubundan yekədir bax,
Gir zallara meydandı, geniş, vallahi at çap,
Gəz kəndi, dolan, var hünərin bir belə mülk tap,
Görməzsən inan, kimsəni dövlətdə mənim tək,
Yox bir kişi hörmətdə bizim kənddə mənim tək.

Mən olmamışam kimsədən ömrümdə gileyli,
Amma biri yazmış mənim haqqımda: «tüfeyli»
Aldım, oxudum doğrusu güldüm ona xeyli.
Ey kaş, özü olsun bu fərasətdə mənim tək,
Hasil nə sayaq isə, bu saatdə mənim tək,
Yox bir kişi hörmətdə bizim kənddə mənim tək.

DEDİLƏR

Nitqimə diqqət edənlər «hələ xamdır», -dedilər,
Bu səbəbdən də mənə «yaxşı adamdır», - dedilər.

Nə biləydim nə üçün yaxşı deyirlər pisimə,
Nə biləydim nə üçün hansı vurur hansı simə?
Hər məvacibdə tanışlar yiğilib məclisimə
İçdilər sağlığımı, «dostluğu tamdır», - dedilər.
Bu səbəbdən də mənə «yaxşı adamdır», - dedilər.

Demirəm məhşuram aləmdə, «sədaqət piriyəm»,
Şeir azarkeşlərinin mən də əzəldən biriyəm.
Üzümə söylədilər guya ürək şairiyəm.
Daldada yazdığınıma «dambadaramdır», -dedilər,
Bu səbəbdən də mənə «yaxşı adamdır», - dedilər.

«Sadəlövhür, nə deyirsən, əcəb aldanmağı var,
Bilmək olmur ki, bunun qanmamağı, qanmağı var.
Tüstüsündən görünür ki, nəyəsə yanmağı var,
Günü-gündən əriyir, sanki bu «şamdır» - dedilər,
Bu səbəbdən də mənə «yaxşı adamdır», - dedilər.

Gah süründüm arada, gah da büründüm palaza,
Özümü zərrə qədər qoymadım heç yerdə naza.
Belə təriflər ilə birbaşa getdim güdəza.
Harda söz düşdü: «o ki köhnə avamdır», - dedilər.
Bu səbəbdən də mənə «yaxşı adamdır», - dedilər.

HANSI HAL İMİŞ?

Canımı esq üçün etmərəm fəda,
Bu aləm doğrudan qeyli-lal imiş.
Canan ürəkləri titrədən nida,
Aşıq boynu bükük bir sual imiş.

Qeys də bir zaman sevib Leylini,
Çöllü-biyabana saldı meylini.
Mənə misal çəkmə o gileylini,
Onun oxutduğu köhnə val imiş.

Gülnazın eşqi ilə eləyərək dad,
Hasara dırmaşdı Məşədi İbad.
Ayağı altında qopanda fəryad,
Gördü nalə çəkən bir həmmal imiş.

Başa çatdırılmamış bu sətirləri,
Göründü gözümə o gözəl pəri.
Dedi ki, ardımcı illərdən bəri
Bəs səni sürüyən hansı hal imiş?

DEDİM ODLANDI KÖNÜL

Dedim: Odlandı könül, hicrinə yoxdur daha tab,
Dedi: Səbr eylə, dəm alsın hələ manqalda kabab.

«Dedim: Eşq atəşi neylər mənə, qorxan deyiləm»,
Dedi: Rədd ol, görürəm həddini aşdın daha lap!

Dedim: Eşqində, gülüm, qazə qəzəlxan yetişib,
Dedi: Vahiddən ayıbdır, özünə get peşə tap!

ÜRƏK

Gözel bir misranı axtaran zaman,
Mən çox alışıram, mən çox yanıram.
Bəzən aylar keçir onu tapmırıam,
Yenə ürəyimə arxalanıram.

Gül öz qönçəsini hələ açmamış,
Onu budağından üzmək olarmı?
Misralar ürəkdə alov saçmamış,
Ağ kağız üstündə düzmək olarmı?

Səninlə birlikdə keçməliyəm mən,
Sənət yollarını möhkəm ol, ürək.
Döyüň şerimdə də, nəgməm də sən,
Sinəmdə çırpınib döyündüyüntək.

MƏNƏ HƏDİYYƏ OLAR...

Bu səhər ad günümdə,
Ən əziz şad günümdə,
Arvad soruşdu məndən:
- Nə keçir ürəyindən?
Hədiyyə alım sənə?
Lal olmuş, dillənsənə!
Sözü-sözə caladı,
Ürəyimi taladı...

Bəmdəydim, zilə gəldim
Hirsləndim, dilə gəldim.
Dedim: bir istəyim var,
Coşub alışmayasan.
Böyük hədiyyən olar,
Bu gün danışmayasan.

XƏZƏR

Dedim ki, Xəzərə coşursan hərdən?
Dedi: nə Xəzərəm, coşmasam əgər.
Dedim: dənizlərdən sən ki, kiçiksən?
Dedi: nemətim var yüz dəniz qədər.
Soruşdum: qoynunda neçə buruq var?
Dedi: Ondan azdır göydə ulduzlar.
Dedim: neçə əsər yazılıb səndən?
Dedi: Özüm canlı bir əsərəm mən.

ANALAR

Analar böyükdür, yoxsa kainat?
Bir dünya dərdə də dözər analar.
Bütün ömrü boyu olar narahat,
Nə yorular, nə də bezər analar.

İstər övladının etibarını,
Balasında görər dünya varını.
Qoparıb ömrünün varaqlarını
Ömür yolumuza düzər analar.

Hər dərddən, bəladan gözləyər bizi,
Ağarar saçları, bükülər dizi,
Həyata tapşırıb hər birimizi
Həyatdan əlini üzər analar

Şirin sözümüzdə sözləri qalar,
Görən gözümüzdə gözləri qalar,
Bizim özümüzdə özləri qalar.
Girib qəlbimizdə gəzər analar.

YANMIRAM, ÖMRÜMÜN ÖTƏN GÜNÜNƏ

Yanmiram ömrümün ötən gününə,
Nə fərqi ömürdən keçib çox, ya az,
Yansam da əlimdən nə gələcək nə?
Onsuz da keçəni qaytarmaq olmaz.

Uşaqlıq illəri uçdu əlimdən,
Yola salmaqdayam gənclik çağında.
Tutmuşam oğlumun totuq əlindən,
Öz körpəliyimdir göz qabağında.

Belədir həyatın qanunu, bəli,
Sabah gəncliyim də onun olacaq.
Məni qocalığa qovan illəri
Qatıb qabağına oğlum qovacaq.

QOCALIQ

Gəncliyim xeyli yaxın, çox-çox uzaqlar qocalıq.
Bəxtəvərdir elə kəs ki, onu haqlar qocalıq.

O baxar qürrələnər, sanki fələkdən qocadır,
Yaşının tapmağa dünyani soraqlar qocalıq.

Min sevincin, qəmin aləmdə içər badəsini,
Bir əsr təqvimini bir gündə varaqlar qocalıq.

Can alan dilbəri gördükdə o həsrətlə baxar,
Ah çəkər, gizli deyər: «Ay gidi vaxtlar», qocalıq...

Bir zaman taqəti olmaz belə qalxsın ayağa,
Ana tək torpağı köksüylə qucaqlar qocalıq.

Rüfətəm, istərəm aləmdə qocalsın hər kəs.
Nə qədər dadlı, şirin xatırə saxlar qocalıq.

SƏNƏT VURĞUNUNA

(Anadan olmasının 50 illiyi münasibətilə)

Böyütmüşdür öz qoynunda,
Bizim ana torpaq səni.
Könüllərin dostu bilir,
Yaxın səni, uzaq səni.

Coşub daşan ilhamla sən,
Dost ellərdən çox keçmişən.
Min çeşmədən su içmişən,
Tanıyır hər bulaq səni.

Sən elinsən, el sənindir,
Sazı dindir, sözü dindir.
Hara getsən öz evindir,
De, kim sanar qonaq səni?!

Şeirin gəzir dildən-dilə,
Qanadlanır eldən-elə,
Məhəbbətlə, hörmət ilə
Sevir böyük, uşaq səni.

Hər sözünün mənasında,
Saf diləklər aynasında,
Şeir, sənət dünyasında,
Ellər görür bir dağ səni.

Saf məhəbbət vurğunusan,
Gözəl sənət vurğunusan.
Xalqın Səməd Vurğunusan,
Vurğun edib, bu xalq səni.

Görürəm

Bir qədər tərif olub həddən aşıbsan, görürəm.
O deyilsən daha sən, lovğalaşıbsan, görürəm.

Balaca tərifə bəndmiş ki, dəyişsin əməlin,
Sənin əvvəlki iradəndə yoxuymuş təməlin,
Yapışib öz boğazından geri dartır öz əlin,
İtirib səmtini möhkəm dolaşıbsan, görürəm.
O deyilsən daha sən, lovğalaşıbsan, görürəm.

Cəm edəndən öz iradəndə qohum-qardaşını,
Göz yumub bir dəfəlik düzlüyün atdın daşını,
Eyni növ başlar içində itiribsən başını,
Düşmüsən tünlüyə, tünlükdə çəsibsan, görürəm.
O deyilsən daha sən, lovğalaşıbsan, görürəm.

Bir təsadüf ilə şükr et bu işə düşməyinə,
Məncə dəyməz bu qədər lovğalanıb şisməyinə,
Doğrusu vardı ümid işdə sənin bişməyinə,
Hələ heç qaynamamışdan da daşıbsan, görürəm.
O deyilsən daha sən, lovğalaşıbsan, görürəm.

Nuş olar

Demişəm min dəfə təriflə ki, təriflənəsən.
Görüm ömrün boyu tənqidə qalıb kiflənəsən!
Bilməmişdim hələ mən sən bu qədər ipləməsən.
At bu tənqid daşını, tərifə keçsən, nuş olar.
Axı, öz xeyrin üçün hər şeyi ölçsən, nuş olar.

Bu sayaq qalsan əgər ağızına milçək daraşar,
Elə zənn eyləmə ki, hamiya tərif yaraşar,
Bir qədər göz-qulaq ol, öyrən işin kimdən aşar,
Bu qəbildən olanı tərifə seçsən, nuş olar.
Axı, öz xeyrin üçün hər şeyi ölçsən, nuş olar.

Saxla öz sərrini, çox nərə çəkib hay eləmə,
Hər böyükələ kiçiyi bir-birinə tay eləmə.
İçib hər sağlığa öz sağlığını zay eləmə,
Şəfinin sağlığına min dəfə içsən, nuş olar.
Axı, öz xeyrin üçün hər şeyi ölçsən, nuş olar.

Deyəcəklər arada: bağ belə, bostan belədir,
Qurşanıb əyriliyə düz yolunu əyri gedir,
İşinin xətri üçün kimlərə yaltaqlıq edir,
Onları almayasan eyninə heç sən, nuş olar.
Axı, öz xeyrin üçün hər şeyi ölçsən, nuş olar.

Gülüş

Güldürür yer üzünü körpə dodaqlarda gülüş.
Könlümün ilhamıdır tarlada, bağlarda gülüş!
Qalmasın səksəkədən qorxulu səsküydən əsər
Yaxşıdır hər dəfə səslənsə qulaqlarda gülüş.
Eşidilsin bütün evlərdə, otaqlarda gülüş.

Quşların məclisində öz əlamətləri var,
Səs salır aləmə cəh-cəhlə budaqlar gülüş!
Gülsə dünyanın uzu gül bitirər daşlar da.

BƏHİRİ-TƏVİLLƏR

YARADAN ƏLLƏRƏ ALQIŞ

Azərbaycan zəhmətkeşlərinə
ithaf edirəm.

Yığılıb məclisə dostlar və tanışlar, gülür üzlər və baxışlar,
yenə qəlblərdə sevinc var, neçə Şaban, neçə Sərdar, Şamama,
Bəsti dəyanətli qadınlar, qocalar, həm də cavanlar, neçə qızlar
və oğullar, neçə pambıqçı, üzümçü, tərəvəzçi, yenilikçi, neçə
qudrətli çobanlar, neçə maldar, yarışib ölkədə bolluq yarananlar,
qızıl əllər, sizə alqış deyir ellər! Ucalan hər taya bir dağ, üzünüz ağ,
canınız sağ, kefiniz çağ, yaşasın, bir belə növraq, bütün ellər,
obalar nura boyanmış, yaradan əllərə alqış! Yolunuz nurlu,
uğurlu, hamı qudrətli, qürurlu və ləyaqıtlı, sədaqətli, dəyanətli,
şücaətli, cəsarətli adamlar, belə sərvət, belə dövlət, bu qədər
bolluca nemət qızıl əllərlə yaranmış, yaradan əllərə alqış! Bu
hünər çünki sizindir, sözünüzlə işiniz bir, hünərə, sürətə qadir,
dağı dağ üstə qoyanlar, bu deyil sərr: hələ var qarşıda çox görməli
işlər, «el gücü sel gücüdür» yaxşı demişlər. Bu canım düz sözə
qurban! Deyirəm olmaya amma, bir ovuc vədi kalan, sözdə yalan,
dalda qalan, dildə qoçaqlar... Soruşurlar: a sədrcan, sənə qurban,
nə oyundur bu açırsan, kişitək vədə veribsən, niyə bəs indi
qaçırsan? Hanı o vədə-filanın? O planın, bu yalanın, bu da ki,
üzdə olanın... Sən qabaqcillara bir bax, hərənin cüssəsi bir dağ,
bu igidlər kimi olmaq sənə vacibdi, sədrcan! Pa atonnan, hələ bir
gör nə baxır yan?! Elə bil məndən alıb üç dəfə töhmət və olub
pərt, gətirir əlli bəhanə, nə bilim nə, işinin guya Ki, pərsəngi və
ya ləngi, yağarlıq, ya quraqlıq, ya alaqdır, işi ağdır, bu canımçün
badalaqdır, dediyi köhnə avazdır, bu sayaq üzdəniraqlar hələ
çox yaxşı Ki, azdır, özü də hamısı üzdə, deyirik onlara biz də:
daha bəsdir və əbəsdir, bu qədər qurdalanırsız aramızda, sizə yer
yox sıramızda, dəyişib sürəti əsrin, yaradan işgüzar insan şərəfi,
şöhrəti əsrin sənə alqış!

Belə sərvət, belə dövlət, bu qədər bolluca nemət qızıl əllərlə yaranmış, sizin əllərlə yaranmış, yaradan əllərə alqış! Yenə alqış!

YAXŞILAR YAXŞI ÇOXDUR...

Qovuşur illərə illər, yaradır bolluğu ellər, gəlir ilhamı könüllər belə şən çağı, bu növraqı görürkən, fərəhindən düşünürsən, nə qədər bəxtəvərəm mən, belə xoş gündə, bu şənlikdə, düyündə söz açıb el hünərindən, gəzirəm doğma diyarı, bu qədər dövləti-varı yaradanlarla görüşlər, bir-birindən böyük işlər, ucalıq səmtə yürüşlər verir ilhamı buyur yaz: bax, o Tərlan, bax o Sərdar, bax o Solmaz, belə qüdrətli, ləyaqətli igidlər Ki, bərabərləri olmaz, hərənin şöhrəti-şanı, qocası, gənci, cavani olub əlbir yaradırlar, bu adamlar Ki, mayak, yolları haqq, görkəmi dağdır, hamı zəhmətdə qoçaqdır, hünəriylə, biliyiylə və böyük öhdəliyiylə üzü ağdır, yaxşilar yaxşı Ki, çoxdur, əli işlək, gözü toxdur, deməli, qorxusu yoxdur... Olur hərcənd ki, bəzən bilərkədən, ya qəfildən, mütəxəssis ya da qeyri, olmayan heç nəyə xeyri, birisi hansısa yandan, sivişir, döngə dalandan və olur bir işə sahib, yekələr cib, gicişir əl, «işi olur həll», çıxır əngəl, atır ari, tapılır bir havadarı, ona minnət, buna minnət, ala töhmət, ola rahat, ara xəlvət, daha bir başqa əlamət, nə bilim başqa qiyamət, yenə laqqırtı və söhbət, kabinet bərli-bəzəkli, telefonlar neçə rəngli, neçə zəngli, hər işi hiylə-kələkli, girə seyfə, baxa keyfə, elə bil ki, bu vəzifə atasından, babasından, ya qohum-əqrabasından buna qalmış, canı yanmış! Heç utanmir, nə də qanmir və inanmir ki, gələr dərdi-məlalı, açılar sırlı çuvalı, qurular sorğu-sualı, savadı olsa da ali, tökülüb dəymişi-kalı, çalınar zurna-qavalı, belə olmazsa da hali, gedəcək birbaşa yallı, olacaq kələ-mayallaq...

A firıldaq, bu müqəddəs ana torpaq sevir ancaq elə insanları ki, eşqi dəniz, qəlbi təmiz, məqsədi düz, işləri haqdır, əyrinin cəhdini nahaqdır, ola bilməz ona imkan, yaşasın bir belə dövran ki, günəş şöləli öz qanunu vardır: onun hər kəlməsi, hər cümləsi insanlara yardımır, bu həqiqətlə könüllərdə bahardır, bəzənib külli şəhər-kənd,

gülür üzlərdə səadət, bu gözəl bayrama hörmət və ləyaqətlə gələnlər, bu hünərlər, bu zəfərlər, yaranıb qüdrətinizdən, necə xoşdur belə gündə, belə şənliklikdə-düyündə danişaq hər birinizdən. Nə qədər bəxtəvərəm mən, elimin möhnəti yoxdur, yaxşılar yaxşı ki, çoxdur, əli işlək, gözü toxdur, deməli qorxusu yoxdur.

SƏN DƏ FƏRƏHLƏN!

Yenə bayram, yenə şənlik, yaraşır təntənə, şənlik Vətən övladına hər an, geyinib hamı al-əlvan, obalar nurlu-çıraqban, bu sevinc qəlbdə bir ümman, günü xoş, ömrü firavan, gözəl insan, əməlinlə, öz əlinlə yaradıbsan belə dövran, hünərə körpü salıbsan, Ucalıbsan əməyinlə! Məni dinlə: ya yavaşdan, ya da zildən, ötən ildən, ya bu ildən, canı-dildən, söz açım mən, eşidib, sən də fərəhlən və de əhsən belə insanlara bolluq yaradıblar, nə desən var: bol taxıldan, tərəvəzdən, nə qədər dadlı çərəzdən, meyvəmizdən, çayımızdan, bu hünərlər payımızdan, südümüzdən, yağımızdan, bağçamızdan, bağımızidan, o hünər bayraqımızdan, nə qədər sərvətimizdən, belə bir dövlətimizdən, söz açım mən, eşidib sən nə fərəhlən. Keç Muğandan, Qarabağdan, Lənkərandan və ya Qaxdan, Naxçıvandan, ya Qazaxdan, ya yaxından, ya uzaqdan soraq et, gör nə qədər qəhrəmanın var, sözü möhkəm, özü möhkəm bu adamlar çalışıblar, yarışıblar, hərə bir sahədə bol məhsul alıbdır, «ağ qızıl»dan sira dağlar ucalıbdır, bəzəyib süfrələri dadlı, lətafətli, şərafətli, məlahətli və ləzzətli təamlar, bol üzümdən çəkilən dadlı şərablar ik-üç qat çoxalıbdır: «Şamxor», «Ağ süfrə», Sadillı», bəzisi hətta medallı, «Alabaşlı», «Qışı», «Dəllər», nə sayım, həm adını, həm dadını yaxşı bilirlər kişilər ki, yeri düşdükdə vururlar, nə olar? Qaydadı, hərdən... Nə çıxar sübh səhərdən içəsən, millənəsən, cillənəsən, sonra boğazdan yuxarı dillənəsən ki: «çox İşim var»... Bu sayaq üzdəniraqlar sığınib küncdə-bucaqda, qızınır xəlvət ocaqda, sözü saxta, özü saxta, göz yumanlar da olurlar belə faktə deyirəm onların haqda, təzə il, sən, daha möhkəm, qəti tədbir görəcəksən, cəlişinlə, öz

işinlə və böyük yüksəlişinlə, daha varlı, daha barlı, nə qədər tazə
nübarlı edəcəksən bu diyarı, hamının birgə şüarı belədir ki, gecəni
gündüzə qatmaq, iş ilə vaxtı qısaltmaq, daha yüksəklərə çatmaq!
Var hələ adət edən üç rübü yatmaq, planı dörd rübə dartmaq və
uzatmaq, təkcə məhsulu çoxaltmaq, eləyib keyfiyyətin zay, yiğasan
anbara tay-tay malı, ay-hay! Kimə lazım bu sayaq pay? Belə niyyət?
Axı, keyfiyyət ilə həm də kəmiyyət qoşa olsa verər ancaq əhəmiyyət,
budur, əlbəttə, həqiqət: yaxşılardan alan ibrət qazanır işdə ləyaqət,
kimi basmışsa ətalət, olacaq tənqidimiz sərt, dadacaq istiotun bol,
var elimdə gözəl adət: yaradan insana hörmət, bu səadaqət, bu
dəyanət babalardan bizi qalmış, Vətən etdikcə tərəqqi vətən övladı
ucalmış hünəriylə! Məni dinlə, ya yavaşdan, ya da zildən, bu
beşillikdə hər ildən, canidildən, söz açım mən, eşidib sən də fərəhlən,
və de: əhsən belə insanlara ki. İşlə, hünərlə, yazacaqlar hər ili
tarixə zərlə!

ÖPÜRƏM ƏLLƏRİNİZDƏN

Söz açıb bəhri-təvilnən, yazırəm mən, bu günün təntənəsindən,
hara baxsan, hara getsən görəcəksən, saf əməllər, qızıl əllər necə
məhsul yetiriblər və zəfərlər gətiriblər ki, qalib arxada illər, vurur
ilhamla könüllər olub heyran, nəyə qadir deyil insan, neçə nemətlə,
çərəzlə, ağ qızilla, tərəvəzlə, bol taxılla, bol üzümlə, neçə cərgəylə,
düzümlə calanıb karvana karvan, el olub bolluğa sarvan, belə görcək
inanırsan bu adamlar dağı dağ üstə qoyarlar, hamida çünki inam
var və görülərlər ki, son illər, bizim ellər necə sürətlə, ləyaqətlə,
dəyanətlə gedirlər, yarışın ön sırasında, atalar da, analar da, bacılar
da, xalalar da, nənələr də, nəvələr də hamı zəhmətdə hünərdə,
hamının qəlbi qürurlu, hələ bundan da uğurlu gələn illər olacaqdır,
bu bir haqdır, yox əgər şəkk edən olsa, bil ki, şəksiz badalaqdır,
özü də köhnə alaqdır, bir təsadüfdü Ki, sağdır və təəsüf hələ var,
beyni qabar, kəlləsi dar, zatiqırıqlar, üzü xoş, niyyəti murdar, eləmir
ar, bu kənək haqqı dananlar, haradan peyda olurlar, birini şil-küt
edirsən, tapılır bir ona oxşar və mələk maskada idbar, dili pərgar
elə sözlər, elə goplar toxuyur Ki, inanırsan, hələ bir işgüzar insan

da sanırsan, nə olar, nitqi rəvan, həm də cavan, ver ona imkan ola
xidmətdə deyirsən və uğurlar diləyirsən, bay atonnan, bu zaman
gör nə görürsən: elə ki, məqsədə çatdı, gözəl adətlərin atdı, hələ
buynuz da çıxartdı, qohumundan, tanışından özünə oxşamışından
onu udartdı, bunu dartdı, bir ilə aləmi qatdı, özü batdı... Edilən
sorğu-sualda onu gördüm necə qalda, necə halda, quzu cildində
büzüşmüş eləyib min dəfə xahiş, necə yalvardı, yaxardı, canı
töhmətlə qurtardı, yenə getdi, belə zənn etdi Ki, hərçənd girişibdir,
ilişibdir və nəhayət sürüşübdür və düşübdür təzədən süd gölüne,
həm də bişibdir, bu utanmaz hələ bir gör nə şişibdir, daha bilmir
ki, qurumsaq başı boş, heyvərə, sarsaq, dələduz, hansı fırıldaq qaça
bilmiş el əlindən, ilişənlər əməlindən, necə qopmuş təməlindən,
bunu ki, yaxşı bilirsən, ay avarə, üzü qara, daha yoxdur sənə çarə,
başını vurma divara, nə qədər dəbbələsən də, keçitək lap mələsən
də, uzanıb tir ölüsen də, sənə rəhm etməyəcəklər, deyəcəklər: əcəb
oldu, hələ azdır, yaramazdır, özü də ağlıdayazdır, başı batmış...

Gör bu ellər nə yaratmış, haradan zirvəyə çatmış, işinin bəhrəsi
artmış və ucaltmış on hüner bayrağı on ildə sərasər, bizim el qədri
bilənlər, yarananlar, sevilənlər, zəhmətindən bar alanlar, ucalanlar,
bu günün şairi, dostlar, alır ilhamını sizdən, öpürəm əllərinizdən!

Sizin ilə, gülə-gülə

220 //